

MARJAN OROŽEN V ŽALSKI OBČINI

DELAVCI NAJ DEJANSKO ODLOČAJO

Nemogoče je trošiti še neustvarjeno

Vse preveč so doslej delavci le formalno odločali o ustvarjenem dohodku. Treba bo storiti vse, da se formalno odločanje spremeni v dejansko. To je

Na pogovoru s širšim političnim aktivom žalske občine se je vnela živahna razprava. Polde Rajh iz SOZD Agros je menil, da stabilizacija ne bo uspešna le, če bomo govorili samo o omejevanju. Treba se je namreč zavedati, da bomo lahko konkurenčni na zahodnih tržiščih le, če bomo ponujali kakovostno blago. Takšnega pa lahko izdelamo doma, če smo tehnološko dovolj dobro opremljeni. Kakšna pa je oprema slovenske industrije, oziroma, kako zastarela je, pa ni treba posebej poudarjati.

na obisku v žalski občini povedal predsednik slovenskih sindikatov ter dodal, da odslej gradimo takšno strategijo razvoja, ko ne bo mogoče več trošiti nekaj, kar še ni ustvarjenega. To pa smo dolga leta počenjali in zato tudi takšen gospodarski položaj, kakršen je sedaj.

Za težave so krive tudi prevelike ambicije, ki smo jih imeli pri našem razvoju. Več smo hoteli, kot smo zmogli, pri tem pa smo pozabljali tudi na eko-

nomske zakonitosti. Res pa je, je menil Marjan Orožen, da problemov v Sloveniji še ne čutimo v takšni meri kot v drugi republiki. To velja tudi za oskrbo, ki pa bo v naslednjem obdobju postala še bolj kritična, saj se bomo tudi v naši republiki srečali z občasnim pomanjkanjem nekaterih artiklov.

Marjan Orožen je omenjal tudi ukrepe Zveznega izvršnega sveta ter zvezne skupščine. Ukrepi so res v precejšnji meri omejevalni, so pa nujni in pomenijo začetek upoštevanja temeljnih ekonomskih zakonitosti. Precej besed je namenil tudi nalogam na področju izvoza. Zanj dolga leta ni bilo ekonomske motiviranosti, ker so bile velike razlike med domačimi in tujimi cenami. K povečanemu izvozu bo prav gotovo pripomogla tudi nedavna devalvacija dinarja, z vsemi silami pa se bo treba upreti, da devalvacije ne bi izničili z naraščanjem cen. Zanimiv je bil tudi podatek, da bo moralo slovensko gospodarstvo v prihodnjem letu povečati izvoz na konvertibilna tržišča za kar osemnajst odstotkov.

Predsednik slovenskih sindikatov je seveda govoril tudi o vlogi sindikatov v politiki ekonomske stabilizacije. Sindikati si bodo morali prizadevati za uresničevanje samoupravljanja, za

ustvarjanje večjega dohodka in se boriti za delitev dohodka po rezultatih dela. Iz tovarniških okvirov se mora

Beseda je nanese tudi na odgovornost. Eden izmed razpravljalcev je povedal, da v mlekarstvu, kjer je zaposlen dela tudi Minka. V hlevu molze krave. 117 dni je nepretrgoma delala, prej pa tudi ves čas bila vzorna delavka. Je morda Minka kriva za nastalo situacijo? In še to je pripomnil: povprečna družina v Sloveniji porabi mesečno 30 litrov mleka in 40 litrov bencina. Če se podraži bencin, jemljemo to kot samo po sebi umevno, problem pa je, ko se za nekaj par podraži mleko. Koliko časa bodo še delavci v mlekarstvu in v živinoreji prikrajšani in se odpovedovali težko ustvarjenemu dohodku?

dejavnost sindikatov razširiti tudi v krajevne skupnosti in v delegatški sistem.

Marjan Orožen se je pogovarjal tudi s predstavnikoma sindikata SOZD Hmezd, Sipa iz Sempetra ter delavci s področja vzgoje in izobraževanja.

JANEZ VEDENIK

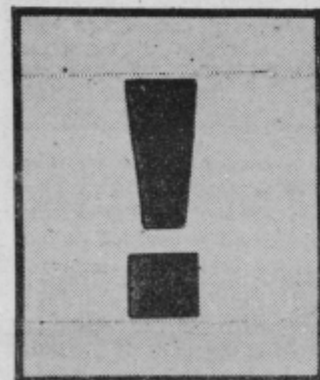
OBLASTIŽELJNOST V TOPLI GREDI

V času, ko so morali zaradi objektivne nuje administrativni ukrepi začasno osiromašiti samoupravno dogovarjanje, pretijo hude nevarnosti za razrast samodovoljivega birokratizma in brezdušnega odnosa do občanov, oziroma stank, oblastiteljnost in domnevna pomembnost »kanlistov« se zavoljo tega nahaja v nekakšni topli gredi.

Res je, da red mora biti in da mora vse svojo regularno pot. Površnost in popustljivost je enako škodljiva kot borikratizem sam. Toda vsak upravni postopek je mogoče, da tako rečemo - humanizirati. Omogočiti, da občan neko zadevo reši na enem mestu, kolikor mogoče poenostavljeno in če je le kanček mogoče - prijazno.

Če moraš na primer registrirati vozilo, nek račun, pogodbo ali kaj podobnega, je precej medseboj prepletanih soodvisnih opravil. Več potrdil, dokazil in tako naprej se na upravnih službah plačuje s taksami - koleki. Ali bi ne bilo prav, če bi na teh uradih povsod znali povedati koliko in kakšne koleke bo stranka še potrebovala, da primer pripelje do konca, ne pa tako, da od vsake uradnice ali uradnika občan leta za prvi, drugi ali tretji vokal po nove in nove količine. Toda to je samo en primer, ki že tako slabovoljne občane spravlja še bolj na rob potrpljenja. Sploh pa so kritične situacije, ko si uradnik nadene masko brezdušnosti, ko lastno slabo voljo kolektivizira na svoje službene obiskovalce. Spričo skelečih posegov in ukrepov administriranja že tako ni v hudih časih, vsako pretiravanje v tej smeri pa opravičuje vse pogostejše povpraševanje, češ, kdo to sabotira naš samoupravni razvoj?

JURE KRAŠOVEC

MED PROJEKCIJO IN RESNIČNOSTJO

Realno in zgodovinsko je socialistična morala še vedno bolj projekcija željenega kot stvarnega, pa bi zato toliko bolj morali spodbujati takšne klise v družbenopolitični praksi. A mi smo prignali do tega, da je principiele, priden, požrtvovalen človek, ki se ne zna zrinuti, znajti, ki se ne komolči in zmuza, ki ne zna kaj suniti in se vstuliti, v kolektivni predmet prizanesljivega sočutja. Doma ga

žena in otroci bolj očitajoče in s prezirom kot s spoštovanjem in ponosom imajo za »poštenega bedaka«. Etičnost smo začeli enačiti z nesposobnostjo in znamo celo cinično reči: »Revež, kaj mu drugega ostane, nego to, da je pošten!« Z drugimi besedami, nosilci deklarativno najbolj zaželenih lastnosti, ki bi morale krasiti občana in človeka v socialistični samoupravni družbi, so v vsakodnevem življenju postali predmet zmrdovanja in prezira. In narobe: vse tisto, kar je normativno vzorec nemorale, v praksi postaje vzor družbene uspešnosti, dobre kariere.

André Malraux (francoski pisatelj, revolucionar in politik) je svojčas poudaril, da je v vsakem gibanju, skupini in skupnosti, nekaj idealno-tipični model osebnosti, ki je utelešenje najvišjih vrednosti, za katere se je skupina ali družba opredelila. V antični dobi je bil to svoboden državljani atenskega polisa; srednjeveški vitez, renesančni človek, španski kabaljero, angleški džentlemen, ruski

boljševik itd. Malraux pravi, da so vse to primerki takšnih izvršnih osebnosti določenega časa, podnebja, katerim so se sodobniki želeli vsaj približati. Imamo mi kaj takšnega? Nekoč je inkarnacija revolucionarne etike bil partizanski borec, kakršnega je opisal Antonije Isaković v »Rdečem šalu«. Ni odveč, če se ravno v tem trenutku priključimo v spomin, da je naše osvobodilno gibanje v tistem času pošiljalo svoje najboljše sinove pred strelsko desetino zaradi malovredne prisvojitve malenkosti. Tako so v najtežjih dneh ustvarjali čvrsto moralno avtoriteto v množicah. Gotovo ni naša želja, da bi od komunistov delali »ljudi posebnega kova«, vendar je še manj treba da so iz povprečnega, pravzaprav slabega testa. Nema vrsta malroovskega prototipa »dobrega samoupravljalca« ali »mirnodobnega revolucionarja« bi nam prišel zelo prav kot vrednostni kriterij v kadrovski politiki kot bitni sestavini moralne obnove Zveze komunistov.

dr. Nenad I. Kecmanović
(v časopisu DANAS)

V SPOMIN PADLIM BORCEM NA DOBROVLJAH

Ob štirideseti obletnici boja Savinjskega bataljona na Dobrovljah je bila prejšnji petek pred obeležjem na Trgu svobode v Celju, vzidanim v spomin na padle borce na Dobrovljah, slovesnost, ki so se je poleg nekdanjih borcev druge grupe odredov in predstavnikov celjskih družbenopolitičnih organizacij - ti so položili tudi venca k spominskemu obeležju - udeležili tudi številni Celjani. Savinjski bataljon, ki je deloval v sestavi II. grupe odredov, se je 7. novembra leta 1942 zapletel v hude boje na Dobrovljah. Komaj 80 borcev se je pogumno spoprijelo s sovražnikovimi silami, ki so šteje več kot 4.000 vojakov. Borci, ki so padli ali so jih ujeli v tem boju, so potem prepeljali v Celje in jih osem dni kasneje izpostavili zasmehu na današnjem Trgu svobode, prav pred zidom, kjer je vzidano spominsko obeležje.

S. S.

ADI VREČER

Vrt je okopal, ko sem prišla tisto mrzlo nedeljsko popoldne na obisk, da po bližje spoznam tovariša Adija, kot mu pravijo njegovi solarji. Takoj mi je bilo jasno, zakaj ga imajo otroci radi. Kako tudi ne, ko pa je tako prijazen, nasmejan in zgovoren. Stopila sva v toplo dnevno sobo in že mi je prinesel cel kup map. Dokumentacija o delu planinskega krožka na osnovni šoli Veljko Vlahovič, o delu z najmlajšimi planinci - cibani iz vrta Anice Černejeve, dokumenti o številnih pohodih, planinskih solah, o prvem krstu mladih pla-

nincev na Peci, cela vrsta nalepk, takih za nahrbtnike, pa za klobuke in še bi lahko naštevali.

Vse to naredi Adi s pomočjo razumevajočih sodelavcev v Cinkarni, kjer je zaposlen v marketingu v TOZD Grafika:

»Ob praznovanju tridesetletnice Cinkarne, smo prišli na idejo, da se povežemo z osnovno šolo Veljko Vlahovič, kateri smo pripravili pripravo kulturnega programa. Otroci so nas navdušili. Takrat, bilo je pred tremi leti, sem prevzel mentorstvo planinskega krožka. Moj namen je, da pritegnem otroke k planinarjenju, da tako spoznajo naravo, da jo bodo vzljubili in čuvali. Želim si tudi, da preko otrok pritegnem k planinarjenju njihove starše.«

Jasno je bilo, da mentorstvo vzame Adiju veliko časa. Poleg tega je podpredsednik PD Celje, predsednik planinskega društva v Cinkarni je že deset let in aktiven član v sekretariatu planinskih društev med društvenega odbora planinskih društev »Savinjska«. Toda delo z otroki ga najbolj privlači. Vsako prvo minuto izkoristi za priprave: »Marsikdaj z ženo do polnoči sediva in pri-

OBRAZI

pravljava načrte za izlete, piševa obvestila staršem. Želim, da so starši dobro poučeni o poteh, ki jih njihovi otroci opravijo. In starši so zadovoljni. Veliko mi pomeni, da mi otroke zaupajo in da jih na pot vedno dobro pripravijo.«

Vsega tega dela prav gotovo ne bi zmogel, če ne bi imel rad otrok in seveda tudi oni njega. »Veste, sedaj vidim, kako so učitelji preobremenjeni z delom. Zato mislim, da bi jim morali tudi starši priskočiti na pomoč. Na šoli so me lepo sprejeli in mi pomagajo, kolikor morejo. Tako bi se veselili vsake pomoči od zunaj.«

Pa še res je. Premnogokrat starši mislijo, da so s tem, ko so otroke poslali v šolo, svojo dolžnost do šole opravili. Še veliko je načinov, da se bolje povežejo s šolo, da dajo tudi svoj prispevek k šolskemu programu in tako bolje spoznajo šolsko življenje in otroke v njem. Adi Vrečer je ta stik našel in zdaj veliko bolj razume in učitelje in otroke.

VVE

SLOVENSKE KONJICE

NI KAJ HVALITI!

Komunisti o gospodarjenju

Čeprav v konjiški občini po devetih mesecih poslovanja v tem letu nimajo izgub, čeprav dosegajo nadpovprečne rezultate pri izvozu, čeprav dokaj uspešno premagujejo težave pa naj gre za oskrbljenost s surovinami, repromateriali ali z energijo, z gospodarjenjem niso zadovoljni. O tem so spregovorili v ponedeljek na svoji seji člani Občinske konference Zveze komunistov, ko so ocenjevali gospodarska gibanja v občini.

Res, za večsah še močno prisotno samozadovoljnost ni več razlogov. Reprodukcijska sposobnost konjiškega gospodarstva počasi, a vztrajno pada, padajo realni osebni dohodki, povečuje se nezaposlenost. Ne veliko, a kaže, da bo prihodnje leto ob sedanjih gibanjih vse še slabše. V nekaterih večjih delovnih organizacijah ne dosegajo predvidene rasti proizvodnje, vse več pa je manjših, ki poslušajo že na

meji rentabilnosti. Poleg drugih odločitev, ki so jih komunisti sprejeli z namenom, da bi negativna gibanja preusmerili, so zato sprejeli tudi sklep, da bodo ravnali v okoljih, ki poslušajo na meji rentabilnosti, kot da bi že poslovali z izgubo, saj je morebitno izgubo mogoče le tako pravočasno preprečiti.

Že ob obravnavi polletnih rezultatov so ugotavljali, da stabilizacijska prizadevanja še niso prodrli v vsa okolja. V vseh delovnih organizacijah v gospodarstvu sicer imajo stabilizacijske programe, a marsikje le - napisane. Še vedno je premalo kritičnosti ob subjektivnih napakah in slabostih. V negospodarstvu pa nekateri stabilizacijskih programov niso niti sprejeli. Že z uresničevanjem sprejetih programov in seveda z njihovim sprejemom in uresničevanjem tam, kjer jih še ni, bi lahko marsikaj spremenili. To je tudi nuja, so dejali.

Člani občinske konference so obravnavali tudi osnutek statutarnega sklepa občinske organizacije ZKS in sprejeli družbeni dogovor o izvajanju kadrovske politike v občini. Precej pozornosti pa so poleg aktualnih vprašanj, kot so preskrba in nedelovni čas, namenili še akcijski in idejni usposobljenosti komunistov v občini. Med drugim so ugotavljali, da osnovne organizacije usmerjajo svoje delo k aktualnim vprašanjem, kot so razvojni načrti, stabilizacijska prizadevanja, oskrba z repromateriali, surovinami ali osnovnimi življenjskimi artikli, da je vse več konkretnih zadožitev posameznikov, pa tudi ugotavljanja odgovornosti, ki pa ostaja le pršički obliki tovariške kritike. Povezava osnovnih organizacij z Občinsko konferenco je preko odgovornih komunistov, ki so zadalženi tudi za medsebojno obveščanje, vse boljša.

MILENA B. POKLIČ

NOVI
TELEKS

SLOVENSKE KONJICE

POVSOD O SAMOPRISPEVKU

Le na solidarnosti bo rasla prihodnost

Kadar je bil v konjiški občini seznanjen čimširši krog občanov, takrat so takšne ali drugačne akcije uspeli. Tako je bilo ob referendumu za tretji samoprispevek, ko je zanj glasovalo 75 odstotkov občanov, tako je bilo ob zadnjih volitvah, ko je bila udeležba najvišja v republiki. Prav zaradi tega lahko pričakujemo, večino konjičanov tudi na referendumu o četrtem samoprispevku v občini, ki bo 21. novembra. Od junija dosedaj se je namreč v občini zvrstila že vrsta dejavnosti, v katere je bil vključen širok krog občanov. O že opravljenem delu so spregovorili na skupni seji predsednikov krajevnih skupnosti in članov štaba za izvedbo četrtega referenduma.

Delavci so v vseh temeljnih organizacijah obravnavali programe samoprispevka na zborih, na katerih so obravnavali tudi devetmesečne gospodarske rezultate. Do 18. novembra pa bodo o njih spregovorili tudi v vseh krajevnih skupnostih, ko bodo združili

li zbere krajanov z letnimi programskimi konferencami Socialistične zveze. Seveda so že doslej v krajevnih skupnostih namenili precej pozornosti programom, saj je od njih odvisen nadaljni razvoj, ki se mu krajanji kljub vsem težavam današnjega časa niso pripravili odreči, še zlasti, ker je na področju komunalnega urejanja krajev še veliko potreb. Zadovoljivti teh pa je namenjena tudi več kot polovica z bodočim samoprispevkom zbranih sredstev. Predvidoma bi naj občani na treh referendumskih območjih zbrali skoraj 342 milijonov dinarjev. To pa je le malce več, kot so zbrali v obdobju sedanjega samoprispevka. Ne morejo namreč pričakovati, da bodo lahko delovne organizacije prispevale toliko sredstev, kot so jih doslej, pa čeprav bi naj za predvidene programe zagotovile več kot polovico potrebnih sredstev.

Sicer pa bodo občani prispevali iz vseh vrst čistih dohodkov dva odstotka za samoprispevek, obrtniki pa zara-

di lažjega obračunavanja 1,5 odstotka od bruto dohodka, kar približno ustreza 2 odstotkom čistega dohodka. Pomembno pa je tudi določilo sklepa o razpisu referenduma, ki so ga sprejeli tudi delegati skupščine občine, da bodo plačevanja samoprispevka oproščeni vsi tisti, ki bodo imeli manjše prejemke kot je bilo 65 odstotkov povprečnega osebnega dohodka v republiki v preteklem letu.

Programi so sestavljeni, izšla je že tudi bršura »Solidarnost - naš pogled v prihodnost«, ki izčrpno prikazuje vse pridobitve preteklega samoprispevka in načrte za naprej, seveda pa s tem še ni vse končano. Občani imajo še vedno možnost, da se sami odločajo, čemu bi v svojem kraju dali prednost. Dosedanje izkušnje zgovorno kažejo, da se je bilo v občini vselej moč pametno dogovoriti - seveda na osnovi velike mere medsebojne solidarnosti.

MILENA B. POKLIČ

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

VILJEM PETEK, predsednik skupščine občine Žalec in predsednik odbora za izgradnjo kulturnega doma v Žalcu pri kulturni skupnosti Žalec!

Tovariš Petek, morda bo v tem času zanimivo izvedeti nekaj več o pripravah na gradnjo kulturnega doma v Žalcu. Stevilne občane in delovne ljudi v žalski občini namreč zanima, ali bomo v situaciji, v kakršni smo, kos tako zahtevni nalogi, kot je izgradnja kulturnega doma, pa čeprav je predvidena tudi v referendumskem programu. Nihče seveda ne zanika potrebnosti tega hrama kulture. Vprašujem samo to, v kolikšni meri so želje po izgradnji tega objekta v skladu z dejanskimi možnostmi, pa tudi to, koliko naj bi kulturni dom stal in iz katerih sredstev vse bo zgrajen.

Za Vaš odgovor že vnaprej hvala lepa!

JANEZ VEDENIK

IS ŠMARJE O BOLEZNINAH

NAMIŠLJENI BOLNIKI?

Skrb za kmetijo, a ne na račun bolnin

Nič novega ne bo povedano s tem, da na uspešnost gospodarjenja v veliki meri vpliva tudi izguba delovnega časa zaradi bolezenskih izostankov. Za organizacije združenega dela so neposredno pomembni izostanki z dela do 30 dni, ker se boleznine za le-te izplačujejo v breme organizacij združenega dela.

V občini Šmarje pri Jelšah že nekaj let spremljajo to področje prav zaradi visokih deležev izostankov. Ti se v pretežni meri pojavljajo v spomladanskih in jesenskih mesecih. Razlog je znan, čeprav ga ne gre posploševati na račun tistih, ki so resnično upravičeni izostankov zaradi bolezni. V občini je namreč velik del zaposlenih vezan na delo na kmetijah in kmečka opravila je pač treba postoriti tedaj, ko je čas za to. Največ je izostankov z dela do 5 dni. To pomeni, da se delavci, ki nimajo več svojega rednega dopusta ali pa ga

ne morejo dobiti, zatečejo v zdravstveno službo, ki je največkrat nemočna v reševanju teh problemov, saj sam postopek »zdrav-bolan«, navadno traja vsaj 5 dni.

Na organizacijah združenega dela mora biti, da same bolj dosledno ugotavljajo vzroke odsotnosti, se z delavci pomenijo in jim konec koncev tudi omogočijo krajše odsotnosti na račun njihovega dopusta ali kako drugače. Pravilniki o bolniškem redu, različne akcije na domu bolnikov, so se izkazali prešibki za trajno rešitev tega problema. Na mestu je pobuda v tej občini, da je potrebno izvesti sistematske preglede zaposlenih in na tak način izboljšati preventivno zdravstveno varstvo. V vseh zdravstvenih postajah naj se v okviru možnosti, tam kjer tega še niso storili, uvedejo popoldanske ambulante, da ne bodo pacienti zaradi obiska pri zdravniku

izostajali z dela. Prav tako kaže razmisliti tudi o predlogu, da naj bi delavci za daljši čas odsotnosti z dela dobivali večja nadomestila, za krajši pa nižja.

Možnosti je torej več, o njih so spregovorili tudi na večerajšnji seji izvršnega sveta skupščine občine Šmarje. Seveda pa ta občina ni edina, ki se ubada s tem problemom. Ta je poistoveten z vsemi tistimi občinami, ki so po svojem značaju kmetijske in kjer so v organizacijah združenega dela zaposleni kmetje-delavci. Zanje je treba najti merico poslušala, vendar na način, ki ne bo škodil ne organizacijam združenega dela, ne kmetijskim posevkom. To pa je najbrž najtežje. Ali pa ne! Vmes naj bo stvar dogovora in zavesti tudi tistih posameznikov, ki so zdaj izostajali z dela na račun »boleznin« spomladansko-jesenskega obdobja.

MATEJA PODJED

POLITIČNA ŠOLA NA SDS

Prejšnji teden so mladinci Srednje družboslovne šole v Celju pripravili interno politično šolo za predsednike oddelčnih skupnosti, predsednike mladinskih aktivov, člane marksističnega in novinarskega krožka ter OZN in člane Zveze komunistov. Namen te politične šole je bil pritegniti mlade, da bi se bolj zanimali za delo osnovne organizacije ZSMS in se vanj bolj množično vključevali. Politično šolo je vodila Pesko Darja, predsednica Koordinacijskega sveta ZSMS na Srednji družboslovni šoli, udeležilo pa se je 52 mladih funkcionarjev s te šole. V posameznih predavanjih, ki so trajala devet ur s krajšimi prekinitevami, so se zvrstile naslednje teme: programske usmeritve

ZSMS, aktualni politični dogodki v svetu, razoroževanje v svetu, idejne dimenzije trenutnega ekonomskega položaja v naši družbi in problemska konferenca z naslednjimi točkami: mladinske ure, samoupravni odnosi, aktivnost mladih in anketa.

Za vsako temo so imeli različnega predavatelja in sicer so se njihovim vabilom odzvali: Pavli Platovšek, sekretar pri OK ZSMS Celje; Dominik Bovha, predsednik komisije za mladinsko vzgojo in izobraževanje mladih pri OK ZSMS Celje; Marjan Ravnikar, sekretar pri OK ZKS; prof. Kodrin, profesor, ki predava na strojni fakulteti v Mariboru; Željko Cigler, član predsedstva pri OK ZSMS in Franc Pucar.

Interna politična šola na Srednji družboslovni šoli je uspela, še posebej velja pohvaliti zanimive razprave, ki so se živahno razvijale med dijaki in predavatelji. Takšno akcijo kot jo je izvedel KS ZSMS na SDS bi veljalo posnemati tudi v drugih osnovnih organizacijah ZSMS. Prvo interno politično šolo so popostrili z razstavo pod naslovom: 11. kongres ZSMS.

MATEJA ZALOŽNIK

POGLED V SVET S kovinotehno

VOJNA BREZ KONCA IN KRAJA

Kaže, da se je potrebno k iraško-iranski vojni še kar naprej vračati. Tudi po 26 in pol meseca spopadov, v katerih je po dokaj realnih cenitvah izgubilo na obeh straneh življenje vsaj sto tisoč mladih ljudi, po desetih milijard dolarjev, porabljenih za orožje in strelivo pa vojno opremo, po desetih milijard dolarjev vojne škode - vojna traja. Še več, od noči s 1. na 2. november je postala še srditejša. V novi iranski ofenzivi so namreč iranske čete prodrle na iraško ozemlje in zdaj iraško vrhovno poveljstvo ukrepa vse, kar more, da bi preprečilo nadaljnji prodor.

Kraj Tib na iraški strani, do koder so prišli Iranci, je namreč komaj kakih 50 kilometrov oddaljeno od enega ključnih iraških mest, Al Amare. Od tod ni posebno daleč do drugega največjega iraškega mesta (in pristanišča) Basre. Po drugi strani bi s tem iranska vojska prišla na cesto, ki vodi nedaleč od meje z Iranom proti severozahodu, proti Bagdadu.

Če nič drugega - tudi če ne bi prišlo do širšega preboja fronte - takšen zaplet prinaša novo, dodatno zaostroitev položaja, ne samo med Irakom in Iranom, marveč tudi širše, na vsem območju Zaliva, zaradi naftnega bogastva ene najbolj občutljivih strateških točk na svetovnem zemljevidu.

Iransko vodstvo pri tem - kot je pokazala tiskovna konferenca iranskega predsednika Ali Hammeja v začetku tega tedna - še naprej vztraja na svojih pogojih za prekinitve sovražnosti. Ključna dva pogoja pa sta: plačilo vojne odškodnine Iranu v znesku najmanj 150 milijard dolarjev ter »kaznovanje« iranskega predsednika Sadama Huseina kot »vojnega zločinca«. Če k temu dodamo še grožnjo, da bodo »naše čete korakale

Piše: JOŽE ŠIRCELJ

na Bagdad, kadar bomo to imeli za potrebno«, vidimo, da trenutno ni nobenih možnosti za mirno poravnavo vojne. Libijski voditelj Gadafi je v tem pogledu celo popoln pesimist. Pred dnevi je namreč izjavil, da se je ta vojna »tako zapletla, da nikakršno mirovno posredovanje ni več mogoče«.

Tik pred najnovejšo iransko ofenzivo se je res podrla posredovanje misije islamskih držav. Namesto tega je po nekaterih znamenjih pričakovati, da bo Irak vnovič pozval varnostni svet OZN, naj zastavi svojo besedo, pri čemer bo

seveda nastopil v vlogi tožitelja. Z drugimi besedami: za zdaj so vsi mostovi do premirja ali celo miru videti podrti.

To je izčrpavajoča vojna. To med drugim potrjuje tudi dejstvo, da se je Irak po vrsti let, ko zaradi dohodkov od nafte ni imel finančnih skrbi, znašel z osmimi milijardami dolarjev primanjkljaja in zdaj prosi skupino britanskih bank za pol milijarde dolarjev posojila. Obenem, kot kaže, narašča njegov dolg pri arabskih državah ob Zalivu.

Državni poglavarji zalivskih držav so se ta teden sestali na vrhunskem sestanku v Bahreinu. Na njem so nedvomno spregovorili tudi o možnih posledicah razraščanja iraško-iranske vojne za te, z nafto silno bogate države. Pričakovati je nadaljnje dogovore glede skupne obrambe. In - za zaprtimi vrati - tudi razpravo in morebitne dogovore, kaj storiti s podporo Iraku v sedanjih okoliščinah.

V Teheranu se kot gost iranskega zunanjega ministra Velajatija mudi zvezni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov. Stališče Jugoslavije do vojne, posebej se do vojne med neutrščenimi državami, je znano: storiti vse za miroljubno poravnavo spora, odstranitev konflikta.

Kot pa kažejo dogodki, je to v primeru te vojne zelo zelo težavno.

BONSKE DEFORMACIJE

PRIPADA MI, VZAMEM!

Med izjemami, ki za svoja vozila lahko dobijo več bencina kot navadni državljani, so tudi invalidne osebe z najmanj 80 odstotno okvaro na spodnjih okončinah ali medenici in osebe, ki so popolnoma izgubile vid. Če uporabljajo lastno vozilo ali vozilo ožjega družinskega člana imajo ti pravico do bencinskih bonov v višini sto litrov na osebni avto, štirideset litrov za motorno kolo oziroma petindvajset litrov za kolo z motorjem.

Za vojaške invalide izdaja potrdila komisija, ki ugotavlja vojaško invalidnost, za vse ostale pa skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

In kaj se zadnje dni dogaja prav pred vrati tega urada, ki je pooblaščen, da izdaja takšna potrdila o invalidnosti vsakega posameznika? Griča je nepopisna, vsakdo, pa če mu manjka samo prst na nogi hoče dobiti bone, po pravilu, češ, če mi pripada, zakaj jih ne bi vzel?

Po drugi strani pa ta izjemen zakon prinaša že toliko anomalij, da sem in tja je ogroženo že človeško življenje.

Pa je najprej prav, da razčistimo pojem invalidnosti in telesno okvaro. Nekdo je invalid tretje ali druge kategorije, pa nima telesne okvare in zato tu pojem »invalidnost« ne igra nobene vloge. Taki invalidi najprej niso upravičeni do izjemnih količin bencina. V poštev pridejo samo tisti invalidi, ki imajo telesno okvaro na spodnjih udih in sicer samo tisti, ki jim je priznana 80 odstotna okvara in seveda slepi invalidi. Če pa je invalidnost samo 70 odstotna, a je noga kljub temu amputirana in ima invalid protezo, pa dobi invalid s tako telesno okvaro le 40 litrov bencina kot vsi ostali. Pri tem pa je aktiven in se vsak dan vozi na delo.

Kaj pa človek, ki je prikljen na dializo, v službi ustvarja dohodek kljub temu, koliko bencina bomo odmerili njemu? Pa stooštotni invalid s karcinomom na pljučih, ki ga je potrebno večkrat voziti na preglede? Pa težki revmatiki na sklepkih - tudi njim ustrezna služba ne more izdati potrdila o večji količini bencinskih bonov? Bo za aktivne slepe invalide, ki jih vozijo svojci na delo dovolj sto litrov bencina na mesec?

Še bi lahko naštevali izjeme, ki bi morale potrjevati pravilo in bi morale prav zaradi človeških stisk ali v imenu humanosti stopiti v krog izjem, ki jih je zakon predvidel in jih nekateri žele izkoristiti po načelu, ki smo ga omenili na začetku.

Malo več strpnosti bi morali pokazati predvsem upokojeni invalidi, ki jim sicer pripada dodatek v litrih, vendar ti lažje ostanejo doma kot tisti, ki so še aktivni in se vozijo na delo in v primerjavi z zgoraj naštetimi primeri, ki pa nimajo prednosti in so celo življenjsko ogroženi. Upokojeni invalidi imajo sicer materialno pravico, moralne pa ne!

Ukrep, ki je bil sicer dobronamerno sprejet, je pokazal na vrzeli, ki bi jih morali upoštevati. Ob njem pa je planila na dan tudi človeška grabežljivost in lakomnost. Izpita iz naše samoupravljalne zavesti nismo naredili. Najbrž bodo potrebni še določeni dodatni ukrepi, da bomo zlezli na popravnem izpitu.

ZDENKA STOPAR

Državni in manj državni ukrepi dežujejo vsak dan. Večinoma jih sprejemamo kot nujno zlo, nekatere kot edini izhod, druge kot potrditev storjenih grehov. Optimistično bi lahko celo ugotovili, da jih sprejemamo kot božji blagoslov, ki nam sicer ne obljublja takojšnje olajšanja, kvečjemu ponovno odpira priprta vrata v svetlejša obzorja.

Razmišljamo sicer (strezneni) veliko o vzrokih, o zamujenih priložnostih in odgovornostih (še vedno neimenovanih, posplošenih in nedoločnih) in se z dokajšnjo ihto lotevamo včasih tudi ponovnega odkrivanja smodnika.

ZARADI DREVES NE VIDETI GOZDA...

Navajanje na drugačno kakovost dela in življenja ni proces, ki bi ga lahko uresničevali z ukrepi. Tudi ne s pod, ali podpodukrepi. To je proces, ki mora svoje izvire najprej najti v zavesti, v akciji iz zavesti, ki mu je predhodno potrebno globoko spoznanje o nujnosti drugačnega ravnanja in nehanja.

Dokler bodo administrativni in državni ukrepi edini motivi za spreminjanje naših navad in razvad, potem je pisca tega glasnega razmišljanja pošteno strah.

Dokler bomo večino energije uporabljali za razprave samo o drugačnem, praviloma kasnejšem prihajanju na delo, četudi kasnejšem odhajanju z dela, pa ob tem nič ali zelo malo razmislili o tem, kako bomo boljše delali in učinkoviteje izkoriščali delovni čas, potem nas je spet lahko strah.

Ce bomo naivno razmišljali samo o izvozu, kot da je to stvar odločitve čez noč, pa ničesar drugega; nečesa, kar je v najtesnejši zvezi z večjo produktivnostjo in boljšo organizacijo dela, potem je strah spet upravičen.

Ce bomo še kar naprej zapisovali lepe sklepe in zdavnaj ugotovljene ugotovitve, pa delali krasne načrte in akcijske programe, naredili pa nič ali skoraj nič drugače, kot smo bili navajeni leta in desetletja, je strah spet tu.

Ce bomo kar naprej zaostrovali odgovornost z besedami, v praksi pa je nikoli ne poimenovali, z imeni, priimki in podatki, kdaj koga vrgli tudi s stolčka ali fotelja - brez uprizarjanja nepotrebnih hajk - potem bomo do dna zlorabili še zadnji ščepec zaupanja našega preizkušane delovnega človeka.

Ce bomo informacijo samoupravljalcev skrivali za plotove nekakšnih širših družbenih interesov, šlo pa bo le za občinske ali fabriške, potem jih bomo ob vsej strahotni pa nekakovostni količini spravili v močvare nevedja in neznanja, od koder bodo krali poganjale najbolj bedaste izmišljotine in govorce.

Ce bomo z akcijami NNNP samo paradirali, pa te dragocene filozofije sproti ne preverjali, kako najprej odmeva v glavah za vsakdanjo uporabo, potem bomo pleskali le fasado (obliko), vsebino pa bomo izgubili že na prvi trgovski polici in za prvim oglom.

Pod samoupravnim dežnikom se je nabralo veliko nesnage: neznanja, nesposobnosti, neodgovornosti, moralne rje... Tudi gospodarska vprašanja ostajajo predvsem še moralno-politična!

Dobro, zaradi vsega slabega tega dežnika menda ne bomo zaprli. Dajmo ga raje na preprih, da bo odnesel tisto pod njim in na njem. Ko bo potrebno, pa ga še širše razprimo - tudi pred dežjem administrativnih ukrepov, če bi se nanj slučajno le preveč navadili. Tako končajmo še z enim pregovorom: Ne mečimo z umazano vodo stran še otrok!

MITJA UMNİK

PLINA V JEKLENKAH JE DOVOLJ

Končno smo dočakali tudi razveseljive vesti iz Plinarne Celje, kjer so včeraj ob 7. uri začeli s prodajo plina v jeklenkah. V Celju je prodaja organizirana od 7. do 18. ure, ob običajnem času pa tudi na vseh ostalih področnih skladiščih oskrbovalnega območja celjske plinarne.

Po zagotovitvi Plinarne Celje je plina v jeklenkah dovolj, čeprav so prodajo omejili na eno jeklenko na mesec, vsak kupec plina pa mora pokazati ustrezno izkaznico za plin. Letos so se v plinarni še posebej izkazali pri prodaji, saj so jo v Celju organizirali na treh mestih, pri treh okencih, in na ta način odpravili dosedanje ozko grlo. Do nadaljnjega bodo v Celju torej prodajali plin v jeklenkah non-stop od 7. do 18. ure, zato bi po vseh pričakovanjih morala odpadati gneča pri nakupu. Na vsak način pa v Plinarni Celje posebej opozarjajo, da morajo vsi porabniki plina ob nakupu predložiti ustrezno izkaznico.

IMP-KLIMA CELJE

VEČ DELA NA TUJEM

Z devetmesečnimi rezultati so dokaj zadovoljni

V delovnem kolektivu IMP-KLIMA Celje so že temeljito pretresli poslovne rezultate v devetmesečnem obdobju letošnjega leta. Z njimi so zadovoljni, saj so planske obveznosti izpolnili, čeprav so se ubadali s kopico težav okrog oskrbe z reprodukcijskimi materiali, v zadnjem času še posebej z energetskimi, in drugimi. V tem obdobju so celotni dohodek povečali za 6 odstotkov v enem tozdu, v drugem celo za 40 odstotkov, kar je dalo vse delovni organizaciji kot celoti dokaj ugodno poslovno podobo v letošnjem letu.

Niso zadovoljni s porabljenimi sredstvi, ki so jim ušla nad planska predvidevanja, pri tem pa okrnili dohodek. Zbori delavcev so devetmesečni obračun poslovanja že sprejeli, in potrdili, pri tem pa sprejeli vrsto ukrepov za izboljšanje poslovnih rezultatov do konca leta. Med temi ukrepi izstopajo še posebej nekateri.

Med najpomembnejšimi

VARČEVANJE Z ENERGIJO V MOZIRSKI OBČINI

Tudi v mozirski občini namenijo vso skrb varčevanju z energijo. Tako morajo vse organizacije združenega dela pripraviti načrt ukrepov za zmanjšanje porabe električne energije za 4 odstotke. OZD, skupnosti, hišni sveti in drugi, ki se ogrevajo prostore s tekočimi gorivi morajo pripraviti načrt in zagotoviti sredstva za prehod na ogrevanje s trdimi energetskimi viri. Prihodnje leto bo mozirski izvršni svet predlagal gospodarstvu, da združijo v občini sredstva za formiranje določenih zalog naftnih derivatov, predvsem v cisterno, ki jo je vgradil GG TOZD Transport in gradnje. Izvršni svet je pozval Petrol, da v zimski sezoni 1982-83 s kurilnim oljem preventivno oskrbuje stanovanjske bloke, ki imajo skupne kurilnice.

JANEZ VEDENIK

SIP ŠEMPETER

TEŽAVE Z OSKRBO

Pomanjkanje materialov povzroča zakasnitve

V devetih mesecih kasni finalna proizvodnja v Sipu v Šempetru za 38 dni in je za štirinajst odstotkov nižja kot so jo načrtovali. Je tudi manjša kot je bila v enakem obdobju lanskega leta. Tudi z izvozom ni tako kot so pričakovali, saj je dosežen le z indeksom 47,5. Celotni prihodek je bil glede na letni plan dosežen z indeksom 64, realni osebni dohodki pa so za trinajst odstotkov nižji kot v enakem lanskem obdobju. Doseženi dohodek je bil v primerjavi z lanskim letom večji za 40

odstotkov, v odnosu na plan pa je bil za tri odstotke nižji.

V Sipu so načrtovali, da bo letošnji izvoz znašal 3 200 000 dolarjev, kar predstavlja 11,5% celotnega prihodka. V devetih mesecih pa so dosegli le milijon 506 000 dolarjev izvoza. V Sipojih strojih je za približno 4 odstotke celotnega prihodka uvoženih komponent. Tem bolj pa so zahtevni dobavitelji, za katere bi moral Sip združiti 2 600 000 dolarjev. Letos so z dobavitelji združili dva milijona dolarjev. Kljub temu pa so še problemi z dobavo plo-

CELJE: NOVA IMENOVANJA V LJUBLJANSKI BANKI

S soglasjem izvršilnega odbora Ljubljanske banke Splošne banke Celje je bil Bernard Poljanec imenovan za vodjo Poslovne enote za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo v Celju, Viktorija Svet za vodjo Celjske mestne hranilnice ter Bertold Hartman za vodjo ekspoziture v Laškem.

Vsi trije so že dolgoletni delavci v kolektivu celjske temeljne banke LB, kjer so tudi opravljali odgovorna dela. Tako je bil Bernard Poljanec vodja sektorja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, Viktorija Svet višji strokovni referent za organizacijo in tehnologijo dela, Bertold Hartman pa vodja sektorja za ekonomske odnose v tujino. MB

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

čevine iz slovenskih železarn in železarno v Smederevem, ležajev gum in verig. Za slabše rezultate v devetih mesecih je kriva izredno slaba oskrba z materiali.

Delavci v Sipu razumejo situacijo, zato tudi ni problemov, kadar je treba delati tudi izven rednega delovnega časa. V to jih sili neredna oskrba z materiali.

Z naštetimi problemi so seznanili tudi predsednika slovenskih sindikatov Marjana Orožna, ki se je konec prejšnjega tedna mudil na obisku v tej organizaciji. Marjan Orožen je podprl Sipo vo proizvodno usmeritev ter še zlasti prizadevanja, da z lastnim znanjem ustvarjajo nove kmetijske stroje. Prav gotovo je Sip iz Šempetra pomemben dejavnik v akciji za pridelavo čim več hrane doma. Sodobne kmetijske proizvodnje pa si brez sodobnih kmetijskih strojev ne moremo predstavljati.

JANEZ VEDENIK

ŠENTJUR: NOV DELOVNI ČAS

Občinska uprava, družbenopolitične organizacije in delovne skupnosti, SDK, banka, so v tej občini že z začetkom novembra začeli delati po novem delovnem času. Ukrojili so ga od 8. do 16. ure, ali od 7. do 15. ure, ponekod od 7,30 do 15,30.

Delavci iz neposredne proizvodnje delajo po starem, torej od 6. do 14. ure, novemu redu se bodo prilagodile le delovne skupnosti skupnih služb v organizacijah združenega dela.

V zdravstvu so se odločili za čas od 7. do 21. ure. Do tedaj so namreč za paciente odprte ambulante, medtem ko so zdravniki prisotni od 7. do 19. ure.

Vrte odpirajo kot doslej, ob 5. uri zjutraj in so odprti do 16. ure, pri čemer v občini niso naleteli na večje probleme. Nekaj posamičnih so rešili individualno.

Več skrbi pa povzročajo prevozi delavcev na delo in z dela. Šentjur je s svojim industrijskim jedrom že industrijski center, zato se bodo v občini temeljito pogovorili z Izletnikom, da bodo avtobusi prevažali delavce v času, ki bo zanje najbolj primeren. Zaradi prehoda na nov delovni čas ni bilo negotovanja med zaposlenimi, čeprav je kot na dlani, da je le-ta vnesel v življenjski utrip ljudi prenekatero spremembo, na katero se bo pač treba navaditi.

M. P.

LAŠKO: KOORDINACIJSKI ODBOR

Izvršni svet skupščine občine Laško je na zadnji seji med drugim razpravljal tudi o prehodu na racionalnejši delovni čas. Da bi le-ta čimprej stopil v veljavo, je bila na seji ustanovljena posebna delovna skupina oziroma koordinacijski odbor, ki bo usklajeval problematiko prehoda na novi delovni čas, saj je izvršni svet do sedaj prejel že precej pripomb, predlogov in želja, ki jih izražajo delavci v združenem delu.

V združenem delu je zaenkrat zelo malo tistih temeljnih organizacij, ki delajo po novem, zato pa je akcija zadovoljivo stekla v delovnih skupnostih sisov in družbenopolitičnih organizacijah, nov delovni čas pa imajo tudi delavci upravnega organa občinske skupščine Laško. Ta se ob ponedeljkih, torkih, četrtkih in petkih začne ob 8. in konča ob 16. uri, ob sredah pa se delovni čas prične ob 8. uri in zaključijo ob 18. Takšen je tudi čas za poslovanje delavcev upravnih organov z delovnimi ljudmi in občani.

M. A.

CELJE! BREZ TEŽAV PRI MALICAH

V samopostrežni restavraciji v Gaberju so nam povedali, da zaenkrat ni bistvenih težav pri oskrbi s toplimi malicami. Delovni urnik jim ostaja tako rekoč nespremenjen, saj so na nov delovni čas prešli le v Kovinotehni in Celjske mlekarne. Ti so prej prihajali po malico ob 8.15 uri, sedaj pa ponjo prihajajo uro kasneje. To je zaenkrat tudi edina sprememba, ki pa ne zahteva kakšnega posebnega prilagajanja.

MITJA UMNİK

MLADI V KS LAVA

NOVO VODSTVO, NOVE NALOGE

Dobro delo komisij, ustanavljanje aktivov mladih v blokovnih soseskah

Za življenjski utrip mladih v celjski krajevni skupnosti Lava bi lahko rekli, da je živahnější, predvsem pa mnogo bolj kvaliteten kot še pred leti. Osnovna organizacija mladih je polno zaživela, kar je gotovo tudi zasługa vodstva, torej tistih posameznikov, ki jim ni žal časa za aktivizem, za skupno načrtovanje, za organizacijo dela, prireditve, skratka za skrb, da bi bilo življenje mladih v tej krajevni skupnosti čim bolj pestro in bogato.

Osnovna organizacija mladih v krajevni skupnosti Lava je v oktobru organizirala programsko-volilno konferenco. Dogovorili so se za naloge, ki jih bo treba uresničiti v prihodnjem mandatnem obdobju in izvolili novo vodstvo. Kritično oceno dosedanjega dela pa je podala dotedanja predsednica osnovne organizacije Jasna Faletič.

Mladinci v krajevni skupnosti Lava so torej polni načrtov in poleta. **Simon Kuzina**, novoizvoljeni predsednik osnovne organizacije ZSMS v krajevni skupnosti Lava je povedal: »Prizadevali si bomo pritegniti predvsem tisti del mladine, ki živi v blokkih, saj vemo, da je tam njihovo delo najbolj opešalo.

Simon Kuzina

Sergeja Ratej

Mojca Bajc

Matej Romih

V okviru predsedstva smo se dogovorili, da bomo redno obiskovali hišne svete in ustanavljali aktivne mladih. Uspešno nadaljujemo s povezovanjem in sodelovanjem z drugimi krajevnimi skupnostmi, kjer mladi organiziramo srečanja, športna tekmovanja in ostale prireditve. Pobrateni smo že s krajevnimi skupnostmi oziroma mladinskimi organizacijami Ostrožno, Lesce, Most na Soči, Ptuj in Vrbje. Vsako leto se srečamo z mladinci v enem od naštetih krajev. La-

ni so bili gostitelji srečanja mladi iz Vrbja.

Sergeja Ratej je nova sekretarka osnovne organizacije ZSMS v krajevni skupnosti Lava. »Naše delo je sedaj boljše tudi zaradi boljših bivalnih pogojev. Z novimi prostori, ki si jih mladinska organizacija deli s krajevnimi skupnostjo, so se odprle druge možnosti za delo in združevanje. Delamo po komisijah: v kulturni, športni, v komisiji za informiranje, za SLO in DS ter za idejnopolitično delo. Vsaka od komisij

ima svoj program, ki je usklajen z delom posameznih komisij pri občinski konferenci ZSMS Celje. Zaenkrat smo še najbolj aktivni na športnem področju, vendar zanimanje za delo na ostalih vse bolj narašča.

Za informiranje je zadolžena **Mojca Bajc**, predsednica komisije. »Predvsem bo treba pospešiti delo na kulturnem področju, seznanjati občane z našimi dosežki in delom. Za dan republike že pripravljamo proslavo, skupaj in s pomočjo osnovne šole Veljko Vlahovič in z enoto vzgojnovarstvene organizacije Zarja. Sploh je sodelovanje s šolo zelo dobro. Tu mislim tudi na pomoč in razumevanje ravnatelja osnovne šole Veljko Vlahovič. Takoj po programsko-volilni seji smo imeli zabavo s plesom in mladi so takrat izražali željo, da bi moralo biti takšnih in podobnih prireditev več.

Matej Romih je član predsedstva OK ZSMS Celje, v osnovni organizaciji Lava pa je od oktobra dalje predsednik komisije za SLO in DS. Sploh pa je Matej duša gibanja in dela mladih v tej krajevni skupnosti. »Okoli 300 nas je,« pravi in nezadovoljen ugotavlja, da je aktivnih mladince največ 15 odstotkov. »Začetki našega dela segajo tja v konec leta 1979, ko smo se mladi v naši krajevni skupnosti zbrali in začeli oblikovati plan dela za mandatno obdobje, ki je bilo pred nami. Januarja naslednje leto smo uspešno izvedli programsko-volilno konferenco in ugotovili, da smo skoraj vse naloge dobro izpeljali. Upam, da bomo tudi te, ki nas čakajo. Ker jih ni malo, bo treba kar krepko pljuniti v roke in pritegniti čim več mladih.

MARJELA AGREŽ

MILENA B. POKLIČ

SLOVENSKE KONJICE

ZADREGE ZAPOSLOVANJA

V gospodarstvu premalo, v negospodarstvu preveč

Očitno nekatere organizacije združenega dela in delovne skupnosti za to leto niso predvidele stvarnih možnosti zaposlovanja, saj je sedaj razkorak med predvidevanji in dejanskim zaposlovanjem prevelik. To so ugotavljali tudi delegati na zadnji seji vseh treh zborov Skupščine občine Slovenske Konjice, ko so obravnavali analizo zaposlovanja v občini. Organizacije združenega dela s področja gospodarstva so namreč v prvem polletju v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečale število zaposlenih za 1,6 odstotka namesto za predvidena 2,4 odstotka, kar pomeni, da niso zaposlile razpoložljivih kadrov oziroma, da narašča število nezaposlenih. Edina rešitev je takšna, kot jo je predlagal izvršni svet in podprli delegati skupščine, da delovne

organizacije razvijajo takšne programe, ki bodo zagotovili delo kvalificiranim delavcem, istočasno pa tudi zmanjšale pogodbeno in nadurno delo ter uresničile predvidene upokojitve za to leto.

Ob upočasnjem zaposlovanju v gospodarstvu pa so v negospodarstvu zaposlili več delavcev, kot so načrtovali, torej ravno nasprotno od družbenih prizadevanj. Za to so imeli sicer razloge, kot je na primer nova celodnevna šola in zmanjšanje nadurnega in pogodbenega dela, kljub temu pa takšna gibanja v občini niso sprejemljiva. Zaradi tega je skupnost za zaposlovanje že pripravila spremembo načrta zaposlovanja v negospodarstvu za to leto. Problematike naraščanja nezaposlenosti pa ne bo rešilo niti nujno prekvalificiranje nekaterih delavcev, ki s svojo izobrazbo tudi v bo-

doče ne bodo našli zaposlitve

Delegati pa so na seji občinske skupščine sprejeli tudi pomemben sklep o razpisu referendumu za četrti samoprispevek v občini, ki bo 21. novembra, spregovorili pa so še o spreminjanju namembnosti prostorov v Slovenskih Konjicah in poudarili, da poslovnih in stanovanjskih prostorov ne sme nihče brez dogovora spreminjati v pisarniške. Sprejeli so tudi predlog družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini, zavrnili pa predlog samoupravnega sporazuma o usmeritvi dela prodajne cene bencina in plinskega olja Republiške skupnosti za ceste Slovenije, saj tudi v občini potrebujejo precej sredstev za ceste.

MILENA B. POKLIČ

Bernarda Potočnik

Magda Brinovec

Irena Vrabič

Dušan Menih

Tomaž Ožir

RADI IMAJO FILM

Včeraj se je na Polzeli končal 7. teden mladinskega filma, ki ga je tudi tokrat pripravilo DPD Svoboda Polzela pod pokroviteljstvom Tovarne nogavic. Mladi obiskovalci, ki so si ogledali osem filmov, so nam o tednu mladinskega filma povedali takole.

BERNARDA POTOČNIK: »Teden mladinskega filma mi je bil že lani zelo všeč, zato sem si letos kupila abonmajsko vstopnico. Letošnji izbor filmov je dober, vendar bi morali biti vsi filmi mladinski. Nekaj filmov je bilo vseka-

kor zelo lepih kot na primer Učna leta izumitelja Polža.

MAGDA BRINOVEC: »Lanski izbor filmov mi je bolj ugajal kot letošnji, poleg tega pa so nekateri tudi taki, da smo jih gledali že večkrat. Da pa je zanimanje kljub temu veliko, potrjuje to, da je bila dvorana skoraj ob vsaki predstavi polna.

IRENA VRABIČ: »Ker imam rada mladinske filme, sem si tudi letos kupila abonma ter si tako ogledala vse filme. Mladi smo organizatorjem za njihov trud zelo hvaležni, saj imamo sicer prav malo priložnosti videti kakšen domač mladinski film.

DUŠAN MENIH: »Letos sem si prvič ogledal filme v tednu mladinskega filma. Spored mi je bil všeč, posebno pa še nekateri filmi, ki so bili zelo zabavni. Šolarji bi bili veseli, če bi bilo tudi med letom več mladinskih filmov.

TOMAŽ OŽIR: »Polzela je edini kraj na celjskem, kjer imajo v okviru tedna domačega filma v Celju, teden mladinskega filma. Ogledali smo si lahko osem filmov, žal pa se nekateri ponavljajo iz leta v leto, zato so nas tiste, ki smo si ogledali že prejšnje tedne, bolj zanimajo novi filmi, teh pa ni dovolj.

T. TAVČAR

tednikov intervju

MED DROBNIM GOSPODARSTVOM IN OTROŠKIM VARSTVOM

Kar težko se je bilo odločiti za temo razgovora z **Majdo Trogarjevo** iz Celja. Lahko bi se pogovarjali z njo kot z dolgoletno družbenopolitično delavko v občini Celje. Veliko zanimivega bi, kot direktorica »Formatorja«, poslovne skupnosti za drobno gospodarstvo, znala povedati o razvoju in povezovanju obrtnih dejavnosti in spremeljajočih aktivnosti v občini Celje. In, ne nazadnje, bi bilo z njo zanimivo spregovoriti o otroškem varstvu, ker je Majda Trogar predsednica skupščine skupnosti otroškega varstva v celjski občini. Končno smo se odločili za mozaik aktivnosti naše sogo- vornice. Razgovor je torej potekal o tem in onem področju, ki mu je Majda, bi rekli, predana z dušo in telesom. Začel pa se je z vprašanjem:

NT: Čuprija je kraj, na katerega vas veže nekaj več. Od kdaj te vezi?

Majda T.: Ob pobratenuju mest Celja in Čuprije, sem se spoznala s tamkajšnje družino. Od takrat dalje se vsako leto srečamo, pri nas doma ali v Čupriji. Vsakič, razen prvo leto, sem sedla na vlak bratstva. Odnosi med našo in družino v Čupriji so resnično bratski.

NT: Iz Ponikve pri Grobelnem, kjer ste živeli mladi, ste se štiri leta vozili v Celje, v srednje ekonomsko šolo, potem pa se zaposlili.

Majda T.: Da. Najprej na ministrstvu za industrijo, kasneje na generalni direkciji za premog in kasneje na CK ZKS v Ljubljani. Pot me je potem leta 1953 ponesla v Celje, kjer sem delala na občinskem komiteju ZKS Celje-okolica, kasneje pri Gostinski in Gospodarski zbornici v Celju, s 1. aprilom leta 1965 pa sem začela delati pri poslovnem združenju za obrt, gostinstvo in komunalo v Celju, sedanji poslovni skupnosti za drobno gospodarstvo »Formator«.

NT: Kakšno vlogo je imela in kakšno ima danes takšna poslovna skupnost, ki združuje drobno gospodarstvo? Kot predsednica skupščine splošnega združenja drobnega gospodarstva Slovenije ste v dolgoletnem delu na tem področju prišli gotovo do mnogih spoznanj.

Majda T.: V organizacijah drobnega gospodarstva si prizadevamo za kar največje in najbolj učinkovito povezovanje z večjimi industrijskimi organizacijami združenega dela. Organizacije drobnega gospodarstva postajajo vse bolj pomemben vezni člen pri prizadevanjih industrije za čim bolj ugodno zunanjetrgovinsko menjavo, bodisi z izdelovanjem predmetov, ki bi jih bilo sicer treba uvažati ali pa z izdelovanjem predmetov za kasnejši izvoz. Na letošnjem sejmu obrti smo lahko videli, kaj vse je drobno gospodarstvo sposobno napraviti. Če bi se industrija tega bolj zavedala, bi se dalo z dobrim sodelovanjem marsikaj narediti in marsikaj prihraniti. Manjše delovne organizacije so, na primer, mnogo bolj fleksibilne, prilagodljive, imajo sposobne, se pravi, kvalificiran in visoko kvalificiran kader s širokimi profili. Delavec v drobnem gospodarstvu mora znati mnogo več kot delavec v industriji. Govorim, seveda, na splošno. V preteklosti se je obrt pri nas posvečalo premalo pozornosti.

NT: Maloprej ste omenili celjski sejem obrti. Da je takšen, kakršen je, torej Celju v ponos, je gotovo tudi nekaj vaših zaslug.

Majda T.: Ne ravno mojih. Rekla bi da smo si kar vsi v našem združenju prizadevali za organizacijo stalnih sejmov obrti, da bi Celje postalo sejemsko mesto. Bili smo pobudniki izgradnje hale Golovec. Vselej smo namreč poudarjali, še posebej pa po prvih uspešnih sejmih obrti, da je sejmju treba dati ustrezne prostore, da se ne more odvijati v improviziranih.

NT: Od vojne pa do danes ste družbenopolitično aktivni. Delali ste v mladinski organizaciji, vseskozi v organizaciji SZDL, pri občinskem komiteju ZKS Celje, celjskem občinskem sindikalnem svetu, občinski organizaciji ZZB NOV Celje, letos spomladi pa ste bili izvoljeni za predsednico skupščine skupnosti otroškega varstva občine Celje. Obrt oziroma drobno gospodarstvo in otroško varstvo: kako gresta ti dve aktivnosti skupaj?

Majda T.: Otroke imam rada, bi bil najbolj preprost odgovor.

NT: Kaj bi lahko rekli iz dosedanje prakse o delegacijah oziroma delegatih skupščine, ki ji predsedujete?

Majda T.: Rekla bi, da se delegati lepo vključujejo v delo skupščine, da dajejo vse več predlogov, pripomb, seveda pa želim, da bi bilo tega več, da bi bilo sodelovanje še boljše. Pohvaliti moram tudi delegate glede udeležbe na skupščinah. Vedno smo razpravljali ob visoki številni udeležbi delegacij oziroma delegatov.

NT: Otroško varstvo je med redkimi skupnostmi, v občini ki je prispevno stopnjo znižalo. Kako?

Majda T.: Mislim da zaradi visoke osveščenosti izvajalcev otroškega varstva v celjski občini. Zaradi nenehne iskanja tako imenovanih notranjih rezerv, ki jih v vrtcih skorajda ni več, zaradi varčevanja, organiziranja. Veliko se z izvajalci pogovarjamo o normativih, ki so že zelo skrženi. Enkrat bo treba s tem nehati, saj preveliko »šparanje« tudi ni koristno.

NT: Kaj vas čaka kot podpredsednico OK SZDL Celje?

Majda T.: Predvsem veliko dela v krajevnih skupnostih pri pripravah na programsko-volilno konferenco, kot bodočo upokojenko pa veliko več dela in veselja z vnučki.

MARJELA AGREŽ

Požar v Žalcu, kjer je zgorel del gospodarskega poslopja

AKCIJA NNNP 82

MANJKRAT JE GORELO

Lani 28, letos 17 manj požarov

Mesec oktober je za nami, s tem pa ni rečeno, da se je skrb za večjo požarno varnost končala. V žalski občini so za konec meseca pripravili v domu SLO problemsko konferenco o požarni varnosti v občini. Uvodoma so poslušali poročilo strokovnega tajnika OGZ Žalec Antona Grosa, ki je govoril o mesecu požarne varnosti in akcije NNNP 82. Poudaril je, da so posebne komisije po družtvih in po delovnih organizacijah pregledali kakšna je požarna ogroženost. Iz poročil, ki so jih že prejeli, ugo-

tavljajo, da bi morali na področju požarne varnosti več storiti. Ni res, da je to stvar samo gasilcev, temveč vseh delovnih ljudi. Sleherni človek bi se moral vključiti v akcijo pridobivanja znanja s tega pomembnega področja.

Premalo je zanimanja tudi po šolah. Le tri OŠ v občini (Žalec, Šempeter, Prebold) so zaprosile za predavanja in za filme (Požar na kmetiji itd.), druge pa, kakor je bilo slišati, verjetno to ne zanima. Star pregovor pa pravi, da kar se Janezek nauči, to Ja-

nezek zna.

Požarnovarnostni inšpektor Franc Verdel je govoril o letošnjih požarih v prvih devetih mesecih. Dejal je, da jih je bilo letos 17, lani do konca leta pa 28. Tudi škoda je letos veliko manjša kot prej.

Med razpravo o problematiki s področja požarnovarnostnih načrtov in oceni požarne ogroženosti v občini so ugotovili, da je do sedaj narajeno le polovica. Poudarili so, da je pri tem treba delati bolj usklajeno.

TONE TAVČAR

KONJICAH 15. NOVEMBRA PO NOVEM

V konjiški občini so se odločili, da bodo s 15. novembrom pričeli z delom ob 8. uri upravni organi občine, enako priporočilo pa so posredovali tudi vsem družbenim službam in gospodarstvu, kjer opravljajo svoje delo v eni izmeni. Usklajevanje vodi posebna skupina, ki jo vodi sekretar Občinskega sindikalnega sveta Marjan Grosman.

Večji del delovnih organizacij se je za kasnejši pričetek delovnega dne že izreklo, med njimi tudi delavci Konusa, kjer bi ob osmi uri pričelo z delom okoli 300 delavcev - in delavci zreškega Uniorja, ki ocenjujejo, da je takšen pričetek delovnega dne za delavce v režijski službi primeren, da pa bi moral biti enotno sprejet v vsej občini. Dogovarjanja z Izletnikom zaradi prilagoditve prevozov delavcev še potekajo, prav tako pa kaže, da tudi z vzgojnovarstvenimi ustanovami ne bo težav. Tam, kjer imajo dobro urejeno družbeno prehrano - takšna je skoraj povsod v občini, tudi z njo ne bo zapletov. Za začetek predvidevajo ojačane malice.

Ker v konjiški občini niso na vrat in nos sprejeli novega delovnega časa, ampak se nanj organizirano pripravljajo, lahko pričakujemo, da 15. november, ko bi naj vse krenilo po novem, ne bo povzročil prevelikih zapletov. Seveda, če bodo povsod upoštevali sprejeta priporočila.

MBP

NOVI STOP

V BESEDI IN SLIKI

ŠEMPETER: NOV GASILSKI DOM ZA DAN REPUBLIKE

AERO Celje toz Kemija v Šempetru ima svoje gasilsko društvo, ki šteje 42 operativnih in preventivnih članov, vsi pa so zelo delavni.

Zaradi specifičnosti tehnologije je edina tovarna v občini gasilski zvezi Žalec, ki neobhodno rabi usposobljene gasilce in sodobno opremo. Tako so pred dvema letoma nabavili sodobno gasilsko vozilo. Z nabavo letopisa so se pokazale potrebe tudi po novem gasilskem domu. V tozdu Kemija so dobili podporo pri vseh zaposlenih in pričeli lani z gradnjo novega doma, kjer so prostori za gasilsko društvo, orodje, službo PV in VPD, sejna soba, polnilnica za gasilske aparate in prostor za enoto civilne zaščite.

T. T.

NABORI V ŽALSKI OBČINI

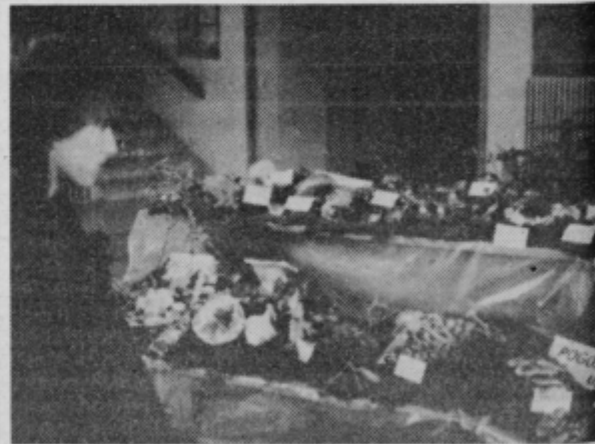

V ponedeljek so se v žalski občini končali letošnji nabori obveznikov služnja vojaškega roka. V tej občini ti nabori že dolgo niso več gola formalnost, ampak sodelujejo pri tem krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in društva. Tako usklajeno delo omogoča, da se v posamezne rodove javijo tisti, ki se za nje sami po svojih željah odločajo.

Celoletna akcija za podružbljanje naborov je bila zaključena v ponedeljek. Mladinci centra za usmerjeno izobraževanje so nabornikom pripravili kulturni program, pozdravili pa so jih predstavniki OK ZSMS in družbenopolitični delavci občine. V ta namen je bila tudi Razstava o življenju in delu oboroženih sil.

T. T.

RAZSTAVA GOB V SLOV. KONJICAH

Ljubezen do narave in njenih darov se ne rodi čez noč. Z vzgojo zanjo je treba pričeti v najnežnejših otroških letih. Tega se na Osnovni šoli Dušana Jereba v Slovenskih Konjicah zavedajo in tudi zaradi tega so letos že drugič s pomočjo gobarjev pripravili razstavo gob. Na njej so predstavili 67 različnih gob, ki si jih je minuli četrtek in petek poleg šolarjev te šole ogledalo še veliko število učencev iz drugih šol in iz otroških vrtcev, pa tudi staršev in drugih obiskovalcev ni manjkalo.

Razstavo so popestrili tudi s prikazom zanimivih diapozitivov, ki jih je posnel eden izmed gobarjev, ki imajo za nastanek razstave največ zaslug - Milan Jerman. Tako kot za šolo, kjer so razstavo pripravili, ni edini namen spoznavanje gob in s tem preprečevanje nepotrebnih zastrupitev z njimi, ampak je tudi zanj pomembnejši širši vzgojni namen - vzljubiti in zato tudi varovati naravo. »Saj gob ne nabiramo samo zato, da bi jih jedli. S tem je združenih toliko lepih doživetij, sprostitve... Z gobami je tako - 2 leti jih poznaš vedno več, vse bolj so zanimive in bolj kot vid te vodijo do njih izkušnje,« je povedal Milan Jerman, ki že kar 33 let preživlja svoj prosti čas tudi z gobami.

O razstavi pa samo še nekaj besed - dobro je bila pripravljena, svoj namen je gotovo dosegla, pri njeni pripravi pa so sodelovali tudi predstavniki Gobarske družine iz Celja.

MBP

REVIJA V ŽALSKI KINO DVORANI

Čez osem dni se bo začela deseta, jubilejna revija narodnih ansamblov Liboje 82! V petek, 19. novembra, bo ob 19. uri slavnostni koncert v Žalcu in sicer v tamkajšnji Kino dvorani. Nastopili bodo: oba jubilarita - ansambel Francija Zemeta iz Vojnika in Veseli hmeljarji iz Žalca, ansambel Savinjskih 7 iz Liboj, vokalna skupina kvartet Frankolovčani in folklorna skupina iz Marije Gradca pri Laškem.

Isti dan ob 18. uri bodo v prostorih Savinovega salona odprli tudi razstavo, ki bo prikaz nastanka in razvoja libojske revije od začetka pa do danes.

V soboto, 20. novembra, bosta dva koncerta v Libojah v tamkajšnji dvorani Svobode. Prvi koncert bo ob 15. in drugi ob 18. uri. Nastopilo bo več kot petnajst ansamblov in dve vokalni skupini.

Vstopnice za vse tri koncerte so že v prodaji in sicer v Žalcu v prostorih Mladinske knjige ter v Libojah v novi trgovini Keramične, ki je tudi letos glavni pokrovitelj revije. Sicer pa so revijo omogočili še Kulturna skupnost, Zveza kulturnih organizacij občine Žalec, Krajevna skupnost Žalec, nekatere delovne organizacije in mnogi posamezniki. Vsi obiskovalci letošnjih koncertov pa bodo verjetno najbolj veseli novosti, da bodo vstopnice za vse tri koncerte oštevilčene ter tako zlasti v Libojah ne bo prišlo do vsakoletne nepotrebne in neprijetne gneče.

T. VRABL

PREDZAKONSKO SVETOVANJE

SKORAJ USTALJENO JE ŽE

Obveznost obiska ne omejuje svobode zakonske zveze

Dobro in uspešno družinsko življenje je vir moči in zdravja ter sreče.

Kmalu bodo minila tri leta, ko so se v Sloveniji začele ustanavljati predzakonske svetovalnice kot novost v slovenski družinski zakonodaji. V njih naj bi se oglasili vsi tisti, ki žele skleniti zakonsko zvezo. Potrdilo, ki ga tu dobe, morajo potem predložiti ob prijavi nameravane poroke.

Pa ne gre toliko za potrdilo, pač pa za vrednost bodočih zakoncev od pravicah in dolžnostih, ki jih s sklenitvijo zakonske zveze prevzema drug do drugega, do svojih otrok ter širše družbene skupnosti. Obveznost obiska ne omejuje svobode posameznika, nasprotno, celo pripomore ob razjasnitvi določenih obveznosti, do večje svobode.

Bodoči zakonci so deležni v predzakonski svetovalnici treh oblik svetovanja. V prvem stiku s strokovnjakom, dobi vsak le krajšo informacijo, sledi poglobljeno svetovanje v paru in skupinsko predzakonsko svetovanje, kjer dajejo nasvete trije strokovnjaki, vsak iz svojega področja dela.

V celjski predzakonski svetovalnici se bodoči zakonci vnaprej ne prijavljajo, ampak prihajajo na pogovor v zato določenih dnevih. Tretjega - skupinskega svetovanja se udeležijo predvsem mladi pari in vedno več jih je. Strokovnjaki stremijo za tem, da je čim manj »uradnosti«, da lahko ustvarijo večji intimni kontakt. To

jim tudi uspe. Zgovoren je podatek, da se razgovora v predzakonski svetovalnici udeleži 90% bodočih zakoncev, predno grejo na matični urad, kar pomeni, da je svetovanje prešlo v prakso in je dobrodošlo. Zlasti pa je treba poudariti, da se skupinskega svetovanja od teh udeležih kar tričetrt bodočih zakonskih parov. In ne samo to - mladi prihajajo po nasvete že prej, ne samo pred

samo poroko. Začutijo željo, da se o nekaterih stvareh pogovore s strokovnjakom in zaidejo tja, kamor pred tremi leti še ni bilo mogoče.

Kako resno se mladi pripravljajo na ta korak, nam govori še podatek, da predzakonsko svetovalnico v Celju obišče letno okrog tisoč oseb, ki si želijo nasvet, pomoč ali pa samo potrdilo. Slednjih je čedalje manj.

ZDENKA STOPAR

PRAZNIK KS VRBJE: OTVORITEV DOMA KRAJANOV

Najmlajša krajevna skupnost v žalski občini - Vrbe; praznuje krajevni praznik v spomin na dogodke iz NOB ter na leto 1979, ko so se vaščani na referendumu odločili za svojo krajevno skupnost. Praznovanje se je pričelo že v torek s šahovskim tekmovanjem, včeraj je bil prikaz gasilskih veččin domačega gasilskega društva, danes zvečer ob 19. uri pa bo kulturni večer, v katerem bodo nastopili Ladko Korosec, Rajko Koritnik, Sonja Hočevnar in Milan Stante. Jutri se bodo v Domu krajanov srečali starejši občani ob kulturnem programu in zakuski. V soboto bo turnir v malem nogometu, praznovanje pa bodo zaključili v nedeljo, ko bo ob 10. uri slavnostna seja skupščine in družbenopolitičnih organizacij, podelili bodo priznanja OF in otvorili Dom krajanov. Za zaključek pa bo prosta zabava z ansamblom Vokali.

T. TAVČAR

IZ ZVEZE RD CELJE

Na seji Izvršnega odbora Zveze ribiških družin Celje, ki bo v torek, 16. novembra ob 17. uri v gostišču Staroveski v Podčetrtku, bodo razgrnili problematiko ribiške družine Podčetrtek, podali poročilo o delu komisije za varstvo voda in o delovanju ribogojnice Podvolovjek. Pozornost bodo namenili tudi gradnji mehkih jezov na Savinji.

Skupen odhod v Podčetrtek bo ob 15.30 izpred seže Zveze ribiških družin Celje.

MP

UREJANJE PREVOZOV IN NOVEGA DELOVNEGA ČASA

ŽIVETI IN DELATI PO NOVEM

Prehod v varčno in bolj pametno družbo ni tako preprost

Na tej strani smo zbrali nekatera vprašanja in probleme, ki so jih formalno sicer povzročili zadnji ukrepi iz varčevalnega svežnja naravnosti zvezne vlade, po drugi, globlje odmevni plati, pa gre za praktično prilagajanje novemu. Že uvodoma pa lahko ugotovimo, da to NOVO ne prinaša samo skrbi in težav, ki jih bo mogoče večino razreševati postopoma in na bistveno bolj usklajevalni način, kot smo bili tega navajeni v preteklosti. Od glavnih orehov v posledičnem urejanju novega ravnanja in obnašanja v družbi, smo izbrali prevoze potnikov po železniških tirih in s cestnimi vozili v javnem prometu - avtobusi. Ven štrli ta torej problema, ki jih najbolj na svoji koži občutita glavna prevoznika: celjski IZLETNIK in ŽELEZNIŠKO TRANSPORTNA ORGANIZACIJA Celje.

V šopek navajanja na novo ali po novem, pa sodijo še odločitve in odmevi nanje, o novem delovnem času v organizacijah združenega dela, v upravnih organih občin, strokovnih službah samoupravnih interesnih skupnostih, šolah in otroških vrtcih ter drugod, o čemer smo tudi zbrali nekaj prvih podatkov. V glavnem drži o novem delovnem času to, da so ga z lahkoto sprejeli v upravnih organih občin ter strokovnih službah SIS, medtem, ko se združeno delo na nov delovni čas šele postopno usmerja - zaenkrat bolj razmišlja in pripravlja ter rešuje mnoge zapletene probleme s tem v zvezi, pa manj že konkretno dela po novem.

Da so pri tem sila aktivni tudi naši sindikati, izpričuje tudi podatek, da se je v torko na območnem posvetu sestalo številno zastopstvo cestnih in železniških prevoznikov, predvsem z namenom usklajevanja dela pri prevozih blaga in potnikov.

ŠE SE BOMO DRENJALI

Izredno hiter razvoj cestnega prometa je v zadnjih letih vse bolj izpodpiral železnico in potnikov je bilo vedno manj. Statistike poročajo, da se je v zadnjih petnajstih letih trajno zmanjševalo število potnikov na vlakih. Še pred desetimi leti so železničarji prepeljali 35 odstotkov vseh potnikov, leto, dve nazaj le 22 odstotkov.

Zadnja energetska kriza je po sili razmer get potisnila v ospredje staro, dobro železnico. Vlaki so spet polni. Prepolni. Na tise po postopoma vrača tudi tovorni promet. Vendar pa je nenaden naval potnikov našel železničarje precej nepripravljene. In ker niso imeli dovolj vagonov, se verjetno še nekaj časa ne bodo mogli ogniti gneči na vlakih, še posebej na delavskih in šolskih. Rezerv praktično ni in vsi razpoložljivi vagoni so na tirih. Večje, nepredvidene okvare pa bi lahko spravile železničarje tudi v precejšnje zagate.

V začetku se bodo morali uporabniki, to potniki prilagoditi možnostim železnice, pravi Jože Rajtmajer, direktor celjskega TO-ja, »večje spremembe pa bodo mogoče šele v maju prihodnje leto, ko bomo v republiki spremenili vozni red vlakov.«

Da bi premostili začetne težave, so celjski železničarji ponudili nekaj improviziranih oziroma začasnih rešitev. Zjutraj, ko je gneča na javnih prevoznih sredstvih največja, bi lahko zagotovili dva dodatna vlaka iz Šmarje in velenjske smeri: dodatni vlak iz Šmarja pri Jelšah bi pripeljal na celjsko železniško postajo ob 7.45 uri iz Polzele pa ob 7.43 uri. Hkrati bi okrepili tudi potniške vlake, ki zjutraj pripeljejo na celjsko postajo iz Zidanega mosta in Maribora.

Za to začasno rešitev, ki bi jo lahko izpeljali že v štirinajstih dneh, železničarji postavljajo tudi svoje pogoje. Predvsem bi morali spremeniti delovni čas, kjer je to mogoče, in začeti delati ob 8. uri. Ob dveh jutranjih konicah - ob 6. in 8. uri - bi imeli dovolj časa, da bi vlake vrnili s celjske nazaj na izhodiščne postaje v Polzele in Šmarje pri Jelšah.

Železničarji, ki so tudi v dokaj težkem ekonomskem položaju, bodo dodatna vlaka uvedli le, če se bo izkazalo, da bosta prinašala dovolj zaslužka. Zato so skupaj s celjskim Izletnikom v delovne organizacije že poslali anketne liste, ki naj bi v najkrajšem času odgovorili, koliko delavcev se vozi v službo z javnimi prevoznimi sredstvi in katerimi, na katerih relacijah in, kdaj začnejo delati. Zbrani podatki bodo potem povedali, ali sta dodatna vlaka tudi ekonomsko upravičena.

Zaživel naj bi tudi sodelovanje z avtobusnimi prevozniki, ki je bilo do sedaj bolj ali manj le na papirjih. Tako naj bi se izognili vzporednim progam avtobusov in vlakov, avtobusi pa naj bi prevzeli predvsem tiste potnike, ki jih železničarji ne bodo mogli prepeljati.

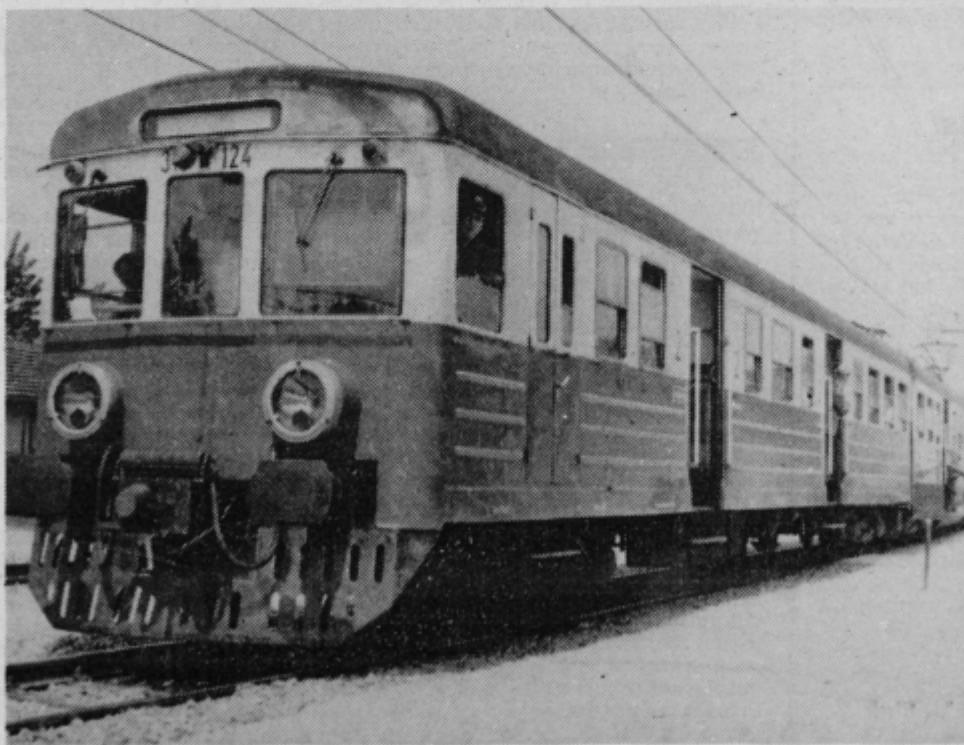
Precej jutranjih zagat na javnih prevoznih sredstvih naj bi razrešila tudi lokalna železniška postaja na Lavi, saj se bodo lahko vlaki ustavljali v bližini šol in večjih delovnih organizacij in s tem razbremenili mestni avtobusni promet.

Na celjskem se tudi zavzemajo, da bi spet uvedli zeleni vlak, ki so ga ukinili pred približno letom dni, ker je bilo premalo potnikov in je prinašal prevelike izgube. Čeprav bi bilo sedaj potnikov verjetno dovolj, pa zeleni vlak na progi Titovo Velenje-Ljubla-

na še ne bo vozil tako kmalu iz preprostega razloga, ker ni dovolj ustreznih vagonov.

Celjski, ki se bodo vozili z vlakom v Ljubljano, bodo imeli še v naprej rezerviranih 38 sedežev na zelenem vlaku iz Murske Sobotice in 6 sedežev na poslovnem vlaku iz Maribora.

Kakšnih večjih sprememb železničarji zaenkrat še ne morejo načrtovati. Z nekaterimi začasnimi rešitvami in boljše izkoriščenostjo obstoječega voznega parka, bi se vsaj nekoliko ognili trenutni gneči na vlakih (v nekaterih delavskih in šolskih stoji med vožnjo kar 30 do 40 odstotkov potnikov, po normativih pa lahko v vlaku stoji le 30 odstotkov potnikov). Stisko bo nekoliko ublažila pošiljka petindvajsetih motornih vlakov iz ZRN, ki jo pričakujejo prihodnje leto.

Vsak od teh vlakov bo imel 150 sedežev. Železničarji tudi razmišljajo, da bi si nekaj vagonov sposodili v Avstriji in ZRN. Seveda pa bi bilo potrebno dokaj visoko najemnino plačevati v devizah.

SREČKO ŠROT

REŠITEV JE OSMA URA

Tako meni direktor TOZD Potniški promet pri Izletniku v Celju JANKO CESAR. »V začetku je bilo vse preveč neusklajeno in nepripravljeno. V novo akcijo smo bili dobesedno vrženi kot kostanj v ogenj! Žal se je na začetku več govorilo o najrazličnejših prihrankih, manj pa o različnih socioloških pojavih, ki so zdaj izbili na dan. Problem je bil tudi v tem, da je v začetku akcije vsaka občina na širšem celjskem območju forsirala svoj program in ga začela tudi izvajati. To je povzročalo in povzroča težave! Enakomeren premik na boljše pa bi bil možen samo takrat, ko bi se vsi za to enotno in skupno odločili.«

Pri Izvršnem svetu Skupščine občine Celje je bila zaradi tega ustanovljena posebna delovna skupina, ki bo poskušala rešiti zapleten vozel problema prevozov...

JANKO CESAR: »Glavne smernice so: tisti, ki delajo na tri izmene, naj ostanejo na 6. uri zjutraj. Šolarji (zlasti ali pretežno srednješolci) oziroma njihov prevoz bi ostal takšen, kot je bil doslej. Najbistvenejše pa je, da bi vsi ostali prešli na začetek delovnega

dne ob 8. uri. Če bi to dosegli bi tudi mi lahko po najbolj racionalnih možnostih izkoristili naš vozni park ter ugodili vsem uporabnikom, ki jih bo z bližajočo se zimo vedno več. Vsaka druga varianta bi povzročila nove težave in imeli bi tudi preveč takoiimenovanih praznih voženj. Te pa v sedanjih situaciji niso zaželjene.«

Sodelujete z železnico?

JANKO CESAR: »Z železnico smo pri usklajevanju voznih redov sodelovali že prej, zdaj se je to še poglobilo. Skupaj smo pripravili vprašalnik in ga poslali delovnim organizacijam v želji, da do 15. novembra izvemo, kako se bodo ljudje vozili na delo. Šele po vrnitvi anketnih listov bomo lahko konkretnije odločali.«

Izletnik ima trenutno 320 avtobusov, od katerih jih vozi na območju Celja ena tretina, ostali pa izven njega. Sedanjo situacijo poskušajo reševati z nekaterimi dodatnimi avtobusi. Žal pa to ni dovolj. Nekoliko lažje je v občinah Laško, Krško, Konjice, Sevnica, delno Velenje, kjer so podpisali samoupravni sporazum o sodelovanju z Izletnikom in organiziranostjo prevoza delavcev na delo oz. z dela. V Celju takšnega sporazuma ni, slabše pa je tudi v žalski in šentjurski občini. Ni dogovarjanja! V Celju še najbolj skrbijo za organiziran prevoz v Cinkarni, EMO in Železniški Štore, vsi ostali pa...«

Kaj vas v trenutni situaciji najbolj moti?

JANKO CESAR: To, da nimamo predlogov z nivoja delovnih organizacij, pač pa nam izredno veliko telefonirajo posamezniki. Vsak bi rad, da bi avtobus stal pri njegovem vhodu... To pa seveda ne gre!«

Načrti?

JANKO CESAR: »Med drugim razmišljamo o uvedbi novih postajališč, kar pa iz prometno varnostnih predpisov tudi ni tako enostavno. Obstaja tudi možnost spremembe voznih redov!«

Kaj pa preobremenjenost avtobusov?

JANKO CESAR: »S sedanjo situacijo smo vse postavili na glavo, kajti stojišča morajo biti, če hočemo vse pripeljati pravočasno tja, kamor želijo. Mi se prilagajamo po najboljših močeh, strah pa nas je, da se bo znova znašel nekdo in vse skupaj postavil na glavo ter bo že jutri vse drugače, kot zdaj razmišljamo in potrebujemo.«

Kakšni so trenutno potniki?

JANKO CESAR: »Največ se pritožujejo tisti, ki so se doslej vozili v osebnih avtomobilih, zdaj pa so prešli na vožnjo z avtobusi. Pri spremembi komoditete jim priporočamo malce več strpnosti, saj avtobus s šoferjem in spovednikom le ni spovednica za vse druge težave, ki potnike tarejo v danem trenutku...«

Predvidevate tudi druge novosti?

JANKO CESAR: »Recimo razmišljamo o takoiimenovanih kombiniranih vozovnicah. Za kaj gre? Potnik potuje na delo ali iz njega z vlakom in avtobusom. Da ne bi vedno kupoval nove karte bi dobil posebno karto za njegovo progo, ki bi pokrivala vožnjo tako z vlakom kot avtobusom. Urediti moramo medkrajevni promet, da bo imel manj postajališč in da bodo vsi potniki sedeli, seveda pa bo pri takšni vožnji tudi cena drugačna. Ob tem pa bo treba okrepiti primestni promet. Nalog je veliko in verjemite, ne sedimo križem rok. Radi bi vsem ugodili, vendar ne gre tako hitro, kot si to mnogi predstavljajo. Potrebno je malce več strpnosti in dobre volje, ne pa samo negodovanje.«

Tako pri Izletniku oz. njegovem tozdu za potniški promet. Ob vsem, kar smo navedli, je še cela vrsta drugih težav (zmanjšanje porabe goriva na eni strani in vprašanje okrepljenih prog na drugi!!!). Izletnik želi samo nekaj: ne da bi vsak delal po svoje, temveč je treba stvari resnično usklajevati. Žal tega do sedaj ni bilo (ali zelo malo!), vzrok pa so nekatere neprijetnosti. Ali lahko rešitev po ustreznem in udobnejšem prevozu iščemo v uveljavitvi 8. ure kot začetka delovnega dne ter še v nekaterih variantah, ki nam jih ponujajo, pa bomo videli že čez nekaj tednov.

Res je, da vsaka sprememba prinese težave in neprijetnosti, ki pa bodo še toliko večje, če jih bomo sami napihovali. Ob skupni akciji, polni potrpežljivosti in razumevanja, bomo prav gotovo uspeli. Vse ostalo ne vodi nikamor!

TONE VRABL

NEZAŽELENA RAST LJUBITELJSKE KULTURE?

TESTO VZHAJA V HLADU

V laški občini v zadnjem obdobju vrsta novih dejavnosti

Če bi ne vedel, da to ni nalašč, bi pomislil, da se gre do v občini Laško na področju kulture nekakšno sabotažno igrice. Bolj ko se zmanjšujejo sredstva za najnujnejše potrebe kulturne, predvsem ljubiteljske ustvarjalnosti, večji je obseg teh dejavnosti. Kot da bi hoteli tiste, ki naj koordinirajo potrebe z možnostmi spraviti ob živce kot tistega peka, ki mu testo uhaja čez skledo, peč pa je ledeno mrzla.

V obdobju zadnjih dveh let, ko se sredstva za kulturo vrednostno prestopajo krčijo, je vzniknila v tej občini vrsta novih aktivnosti. V Vrhu nad Laškim se je oktet razširil na moški zbor in zdaj potrebuje seveda tudi zborovodjo, ker dotedanji vodja okteta ni več želel nositi odgovornosti za takšen pevski korpus. Pevski zbor so ustanovili še v Lazišah in imajo tako kar dva v krajevni skupnosti Rimske Toplice. Pestrost kulturniške ponudbe povečuje v Vrhu nad Laškim ustanovljeni tamburaški zbor, v Rimskih Toplicah ritmična plesna skupina. Zdaj so na seji zveze kulturnih organizacij v občini radeški godbeniki prijavili dve novi - izredno atraktivni sekciji, četico bobnarjev in majoretk. Kaj taka skupina pomeni za paradne nastope, za slovesnosti itd., bo vedel le tak, ki je recimo videl pred leti nastop francoske godbe z majoretkami v Laškem, ali pa ki pozna dejavnost skupine iz Logatca. K temu je treba prišteti še na novo ustanovljeno šolsko kulturno društvo v Laškem z množtvom sekcij, kakršne imajo v ostalih dveh centralnih šolah, potem je očitno, da kulturne kvasnice delujejo.

Zbir dejavnosti: 9 pevskih zborov odraslih, 3 godbe na

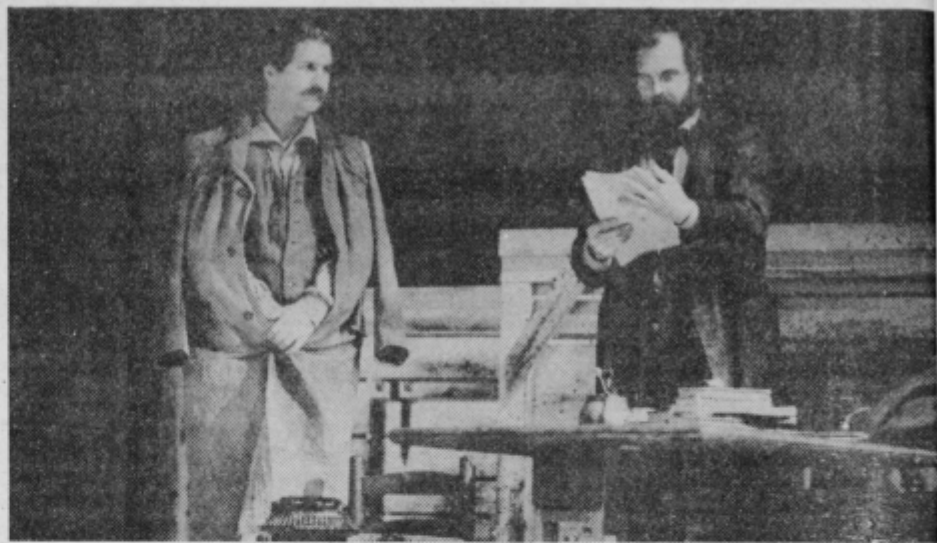
pihala, 1 tamburaški zbor, najmanj 10 dramskih skupin, 2 likovni skupini, 2 folklorno-plesni skupini, bobnarji, majorete, vse to so poleg nekaterih polprivatnih ansamblov aktivnosti med odraslo mladino in odraslimi. Sem niso šteta 3 šolska društva, ki imajo po dva zbor, celo vrsto drugih aktivnosti. Ni več krajevne skupnosti, kjer bi kulturne dejavnosti ne bilo.

Toda ko da združeno delo, ki nosi breme financiranja te dejavnosti ne ve za širino in obsežnost te interesne sfere?! Očitki so, da se v kulturni dejavnosti premalo razvija

samoupravnost?! In da je zato tej sferi odmerjeno tako malo?! V resnici je bil srednjeročni načrt za kulturno področje v občini v jeseni v razpravi v delegacijah ZD in KS, je bil finančni del načrta skrčen za več kot polovico, brez vsakega dogovarjanja.

Da bi samoupravljali, morajo imeti s čim, je E. Kardelj dejal ob 10. letnici delavskega samoupravljanja, ko je odgovoril na vprašanje, zakaj nismo samoupravljanja uvedli kar takoj po vojni. Je že tako. Različna gledišča, različna stališča!

JURE KRAŠOVEC

LJUBLJANSKA DRAMA V GOSTEH

Danes, 11. novembra ob 19,30 si bomo lahko v Slovenskem ljudskem gledališču ogledali predstavo »Disidenta Arnoža in njegovih« Draga Jančarja, ki je dobil za tekst letošnji Sterijev in Grumov nagrado. V glavni vlogi se bo predstavil prav tako Sterijev nagrade Radko Polič. Uprizoritev tega dela bo v seriji letošnjih gostovanj v SLG vsekakor enkrata dogodek.

STEKLO KOT MEDIJ

V Galeriji v Mozirju je še do 11. novembra na ogled zanimiva razstava mladega fotografa umetniške podobe Janija Toroša.

Avtor je svojo ljubezen in ljubiteljstvo posvetil steklu, igri svetlobe in senc, ki se poraja v njem in okrog. S sodobno fotografijo razvija avtor nova izrazna razmerja, ki so vedno bolj polna vsakodnevnih vsebin, nje resničnosti, hkrati pa visokega estetskega reda in čiste likovne kompozicije.

Mladi fotograf se zaveda trdne in delovne discipline in obvladuje medij na vseh njegovih, tudi začetnih stopnjah. V tem okviru ima prednost pred drugimi in obet za bližnjo prihodnost, kakor je v katalog, ki je izšel ob razstavi, zapisal kritik Aleksander Bassin.

MP

PONOSEN JUBILEJ

S PESMIJO V 2. STOLETJE

Stoletnica pevskega društva Lira v Kamniku

Ni naključje, če je bila med povabljenici slavnostnega koncerta v počastitev stoletnice prvega slovenskega pevskega društva v Sloveniji, kamniške Lire, tudi delegacija Komornega moškega zbora iz Celja. Tudi ni naključje, če imamo v mestu ob Savinji Kamniško ulico, prav tako ne, da se med kamniško Liro in celjskim Komornim zborom razvijajo tesnejše prijateljske vezi.

Sicer pa proslava častitljivega jubileja ni bil le dogodek prve vrste za kamniške pevce, marveč za vse ljubitelje lepega petja v naši republici. Bil je to praznik, ki je tudi v slavnostnih govori na koncertu, opozoril na dobo čitalnic pri nas, na narodno prebujanje in tako tudi na živahno delo, ki se je razvijalo iz čitalniških krogov. V Kamniku je bila Narodna čitalnica ustanovljena 1868. leta, na njeno pobudo

pa 1882. leta slovensko pevsko društvo Lira. Značilno je dejstvo, da se je iz iste zibelke v Kamniku že naslednje leto rodilo planinsko društvo kot drugo v Sloveniji. Le nekaj mesecev mlajše od Ljubljane-matice.

Pevsko društvo Lira je pogumno stopilo na svojo pot, ki je bilo na začetku predvsem narodno buditeljsko. S svojim delom je Lira vplivala tudi na ustanavljanje pevskih zborov na Korškem in Primorskem. Sicer pa so tudi ob stoletnici delovanja ugotovili, da je društvo ves čas, razen v obdobju obeh vojn, dobro delalo in da se je najmočnejše razmahnilo zlasti po drugi svetovni vojni.

Lira se je uveljavila doma in v tujini, del njenega dela je posnet tudi na dveh gramofonskih ploščah. Mnogi slovenski skladatelji so Liri posvetili svoje pesmi. Velik je bil delež njenih članov

v času NOB, in ni slučaj, da zbor sveča veliko pozornost glasbi iz č. narodnoosvobodilnega boja.

V delu tega zbora imata posebej mesto oče in sin Ciril ter prof. Sa Vremšak. Prvi je zbor vodil dvainšt deset let, zdaj očetovo delo nadaljuje sin prof. Samo, ki ni samo umetni vodja tega približno štiridesetčlanskega moškega kolektiva, marveč t. skladatelj in ne nazadnje pevec-sol.

Slavnostni koncert v počastitev stoletnice Lire, v petek, 5. novembra prepolni dvorani domačega kina D. je izzvenel v prazničnem vzdušju podelitvijo visokega državnega odlikovanja in občinskih ter drugih nagrad nanj zboru, tudi Gallusovih značajcev. V tem nizu čestitk je bila mevena tudi tista, ki jo je pevcem izkel predsednik celjskega Komornega moškega zbora, Stefan Fras.

M. BOŽ

»VRNITEV« V SLG CELJE

Člani Amaterskega gledališča Železar Celje-Štore so v soboto s svojim nastopom navdušili občinstvo, ki je spremljalo dramo Ferda Kozaka Vrnitev v dvorani SLG Celje. Po večletnem premoru se je torej ta amaterski ansambel resnično vrnil na profesionalni oder in s tem dokazal, kaj zna in zmore.

O tem je predsednica AG Železar Celje-Štore Lada Cmok (na sliki s soigralcem Francem Romihom) povedala: »Kozakove tri enodejanke so bile lepo sprejete tudi med domačo publiko v Štorah, kakor na gostovanjih. Doslej smo imeli 12 predstav, pripravljamo pa se še na gostovanje v Ravnah. Delo je v letošnji gledališki sezoni postavila na oder režiserka Vesna Arhar, dramaturško vodstvo je bilo v rokah Bojana Štiha, kostume je zasnovala Milena Kumar, sceno pa Sveta Jovanovič. Sodelovanje s profesionalnimi gledališkimi ustvarjalci je torej rodilo sadove, česar si še želimo. Mislim, da je to tudi dobra in prava pot, pri čemer se amaterski igralci veliko naučimo.«

V tem času se ansambel pripravlja na novo premiero, s katero bodo v času dedka Mraza najbolj razveselili najmlajše. Kot zanimivost velja omeniti, da je igrice Križ-kražralj Matjaž napisal Vinko Pevcin iz štorske Železarne, s katero so z ansamblom stikane močne vezi sodelovanja. Režijsko vodstvo je tokrat prevzel Vinko Pevcin.

MATEJA PODJED

OB MESECU KNJIGE

Knjižnica Edvarda Kardelja v Celju pripravlja za jutri ob 17. uri srečanje svojih bralcev s slovenskima pisateljema Janezom Zmazcem in Vinkom Modrdorferjem ter prevajalcem dr. Ivanom Stoparjem. Srečanje v počastitev meseca knjige bo v čitalnici, kjer bo stekel tudi kratak kulturni program. Igralka SLG Celje Nada Božičeva bo prebrala nekaj pesmi celjske ljudske pesnice Sonje Jazbec. Nato pa se bodo bralci lahko seznanili z zadnjo številko revije Obrazi, ki prinaša dela celjskih pisateljev.

MP

SPOMINSKA PLOŠČA FRANJU BAŠU

Ob 60. letnici Geodetskega zavoda SRS bodo na rojstni hiši Franja Baša v Komenčah pri Braslovčah odkrili v nedeljo ob 10. uri dopoldne spominsko ploščo. Franjo Baš je bil soustanovitelj Geodetskega zavoda Slovenije in njegove revije Geodetski vestnik. Velike zasluge pa ima tudi za tehnične muzeje na Slovenskem. Slovesnost pripravlja Geodetski zavod SRS v sodelovanju s krajevno skupnostjo in OŠ Vlado Bagat Braslovčec.

T. TAVČAR

SPOMINSKI PARK TREBČE

Program razvoja Spominskega parka Trebče v letu 1983 zajema predvsem dograjevanje kulturnega programa in izvajanje izdajateljske in vzgojno-izobraževalne dejavnosti. Osrednja skrb bo namenjena predvsem jedru spominskega parka. Gre za postavitev spominske hiše ob muzeju maršala Tita. Stara, tipična kozjanska, subpanonska kmečka hiša Kostanjškovihi oziroma Kolarjevih je bila leta 1972 porušena. V tej pa se je pri svojih sorodnikih zadrževal tovariš Tito v letih predvojnega ilegalnega delovanja. Postavitev hiše ima zgodovinski in etnografski pomen, hkrati pa predstavlja estetsko-ambientalno vrednoto in zmanjšuje učinke degradiranega okolja.

V sklop koncepta za obnovo Spominskega parka Trebče sodi tudi odkup in obnova mline v neposredni bližini muzeja tovariša Tita. Revitalizacija mline - stope kot etnološkega objekta naj bi ostala priča povsem zamrlega mlinarstva v dolini Bistrice. Z odkupom in obnovo Javorškove bajte in apnenice pa bi preprečili popoln propad in izginotje dveh etnoloških objektov ob Javorškovi domačiji. Program razvoja Spominskega parka je seveda še obširnejši, saj poleg ureditve etnološko-kulturnih spomenikov zajema še turistične in komunalne elemente.

MATEJA PODJED

PLES IN JEZ

V Ljubljani bodo 20. in 21. novembra Plesni dnevi 82. Te revije amaterskih plesnih skupin iz vse Slovenije, katere namen je predstaviti dogajanje na amaterskem plesnem odru in dosežke mladih ljubiteljev plesa, se bodo udeležile tudi plesne skupine iz Celja: Med njimi bo tudi Plesno gledališče.

V sodelovanju z jazz skupino JEZ, ki je posebej za to skupino plesalk pripravila glasbo, nastaja plesna skica iz treh delov z nazivom Naprej - Nazaj. V plesu se prepletajo elementi glasbe, v katerih so plesalci poiskali lastni izraz, ki je v nekaterih delih popolnoma odvisen od glasbe, v drugih se glasba prilagaja gibanju telesa ali pa je sploh ni. Zanimiv poskus sodelovanja med dvema amaterskima skupinama, ki skušata vsaka na svojem področju najti povezanost ena z drugo. To pa ni vse, kar za letošnje pripravljajo

Plesno gledališče, ki vedno bolj išče stike z ostalimi mladimi neprofesionalnimi profesionalnimi ustvarjalci Čaka jih velika naloga. Ty letos pripravljajo plesno pravljičico za Novo leto z nazivom Čudežni kljukec.

KONCERT HINK HAASA

Klub kulturnih delavcev Ivan Cankar Celje pripravlja za sredo, 17. novembra koncert celjskega pianista Hinka Haasa. V dvorani Narodnega doma v Celju bo izvajal delo Beethovna, Mendelssoona in Chopina.

TELEKS
informativni tehnik del

Martin Pleteršek Srečko Tratnik Mirko Vasle Edo Kuhar

50 LET GASILSTVA V ŠENTILJU

DOBILI BODO NOV DOM

Največ so napravili s prostovoljnim delom

Gasilci v Šentilju pri Titovem Velenju slavijo v letošnjem letu pomemben jubilej - 50 letnico! Ob tej priložnosti so si zadali veliko delovnih nalog, ki jih z večinoma udarniškim delom dobro in učinkovito uresničujejo. Prva obveznost je vsekakor nov gasilski dom, kjer prav zdaj hitijo z obrtniškim deli, druga obveznost pa nakup dveh že plačanih avtomobilov. Vsega tega ne bi imeli, če si ne bi pomagali z udarniškim delom, kjer zlasti ob nedeljah sodeluje tudi po več kot dvajset gasilcev in včasih tudi ostalih krajanov.

Martin Pleteršek je sicer kmet, drugače pa poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva v Šentilju: »Dom smo začeli graditi že pred dvema leti. V našem društvu imamo desetine članov in članic, mladincev in mladink, veterane in pionirje A in B. Gasilski dom bo velik 22 krat 14 metrov, v njem pa oodo prostori za gasilce, stanovanje za hišnika, svoje prostore pa bodo dobili tudi SLO in DS ter mladina za svoje dejavnosti. Imeli bomo tudi večjo dvorano, ki bo lahko sprejela 250 obiskovalcev. Denar za dom smo zbirali na različne načine: obveznice za cestno posojilo, soudeležba gasilcev, veliko so dali kmetje, prispevek je dala tudi SIS za požarno varnost, največ pa je zaleglo naše udarniško delo.«

Srečko Tratnik je po poklicu zidar, drugače pa gasilec od glave do pete, kot temu radi rečemo: »Kolikor mi le čas dopušča sem pri gradnji gasilskega doma. Veliko smo že naredili, vendar je še veliko tudi ostalo. Več pomoči smo pričakovali od Titovega Velenja, saj samo od parol in obljub ne moremo graditi. Kakšni prostovoljci bi bili kar dobrodošli! Ne vem, kako daleč bi bili z gradnjo, če ne bi mi sami tako krepko poprijeli za delo! Ker smo složni je naš uspeh že viden.«

Mirko Vasle je podpredsednik gasilskega društva Šentilju: »V te kraje sem se priženil leta 1975 in se tudi takoj zapisal gasilstvu. Ker smo pošteno pljunili v roke se gradnja doma približuje koncu. Najtežje je s sedanji obrtniški deli, saj težko dobimo ustrezen material pa še drag je. Ko bo dom gotov bomo uredili še okoličino in posadili 88 dreves za tovariša Tita. To smo sprejeli na zadnjem občnem zboru.«

Edo Kuhar je upokojeni rudar, član gasilskega društva v Šentilju od leta 1945 dalje, sicer pa tudi gasilski častnik I. stopnje. »Gradimo dom in pričakujemo tudi dve novi gasilski vozili: avtocesterno iz Beograda, ki smo jo plačali že lani in kombi IMW, ki je že tudi plačan. Žal pa od nobenega vozila še ni

ne duha ne sluha. Pri gradnji gasilskega doma smo doslej opravili okoli 7000 udarniških ur.«

Otvoritev doma, na katerega so vsi Šentiljčani že sedaj upravičeno ponosni, predvidevajo ob enem izmed večjih praznikov v prvi polovici prihodnjega leta.

STONE VRABL
LOJZE OJSTERSEK

GORNJESAVINJSKO LOVSTVO

LOVSKI TURIZEM PEŠA

Devize naj ostanejo tam, kjer so ustvarjene

Območje mozirske občine je razdeljeno v osem lovišč, s katerimi gospodari sedem lovskih družin in Zavod za gojitev divjadi Kozorog iz Kamnika. Meje lovišč so naravnne in zaokrožene in se v glavnem pokrivajo tudi z mejo občine. Poudariti pa je treba, da se je stanje v naravi že precej spremenilo, saj se je petina pašnikov in košenin zarastlo z gozdom. Z naraščanjem števila višinskih pašnikov so se poslabšali življenjski pogoji divjadi.

Najbolj razširjena divjad je v mozirski občini srnjad, precej je gamsov, zadnja leta pa je tudi vse več jelenov. Omeniti velja še muflone, poljske zajce in divje prašiče.

Lovske družine: le-te so v Nazarjah, Gornjem gradu, na Ljubnem, v Ločah, v Mozirju, Rečici in Solčavi, so dolžne za svoja lovišča izdelati

srednjeročne in letne načrte gospodarjenja, skrbeti za izvajanje gojitvenih nalog ter organizirati čuvajniško službo. Lepe uspehe so lovci dosegli na gojitvenem področju. Urejajo krmišča, solnice, remize, krmne njive, pa tudi preže za oddaljene revirje. Trenutno se pogovarjajo o povečanju števila krmnih njiv v višinskem predelu na opuščeni osamljeni kmetiji. Tako bi na ta področja privabljali več divjadi in s tem zmanjšali škodo na kmetijskih površinah.

Precej pozornosti namenijo tudi lovskemu turizmu. Desetina odstrela divjadi je namenjena domačim in tujim gostom. Gostje se v glavnem navdušujejo za odstrel srnjaka, gamsa in divjih svinj. Opažajo pa pomanjkanje zanimanja za lovski turizem. Vzrok je najbrž v visokih cenah. Tujec mora na primer plačati za uplenitev

srnjaka od 200 do 400 dolarjev, zanimivo pa je, da vse manj deviz ostaja območju, kjer so bile pridobljene. V prvi vrsti bi morale biti namenjene gospodarstvu občine, med tem ko se zdaj nabirajo na Zvezi lovskih družin v Celju.

JANEZ VEDENIK

STRELCI PONOVO AKTIVNI V REČICI PRI LAŠKEM

V soboto, 13. in nedeljo, 14. novembra bo znova pokalo na strelišču Strelske družine Dušan Poženel v Rečici pri Laškem. Vrli organizatorji pripravljajo večje tekmovanje s standard zračno puško in pištolo, kjer bodo nastopili vsi najboljši slovenski strelci in gostje iz Zagreba. Vsak dan se bo tekmovanje začelo ob 8. uri zjutraj.

TV

Gradovi in graščine na slovenskem Štajerskem

76

Piše: dr. IVAN STOPAR

GORNJA RADGONA (Ober Radkersburg), grad

Na strmem, kopastem griču ob Muri, v osi kostanjeve aleje, nad istoimenskim naseljem, Grajska cesta 26. Občina Gornja Radgona.

Radgona je bila ena pglavilnih štajerskih obrambnih postojank proti Ogrski. Na začetku 12. stol. je bila v posesti grofov Spanheimov, potem je prešla na Traungavce. Grad je stal že pred 1182, ko je Otokar IV. pred cerkvijo sv. Ruperta v Gornji Radgoni - ante ecclesiam Rachersburch izstavil listino o žičkih privilegijih, saj beseda burch v imenu lahko pomeni samo grad. Pozidal ga je najbrž neki sicer neznan plemenitnik Radigov, ki je bil, kot kaže ime, slovenskega rodu. Ime gradu potemtakem ni v nobeni zvezi s kolesom, ki ga najdemo v radgonskem grbu (nem. Rad = kolo) 1211 se omenja radgonska fara, 1213 pa Rategoyspurhc in Gebehardus officialis de Ratigoyspurhc. Tega leta se omenjata tudi vitezja Poppo et Liutoldus miles de Ratigoyspurhc.

Gornjeradgonski deželno knežji urad v babenberskem urbarju iz o. 1230 ni zabeležen, ker je bila gosposčina verjetno v zajmu ali zakupu, omenja pa se v urbarju iz 1265. Imela je 40 podložnih vasi s 355 kmetijami. 1269 se gornjeradgonski grad prvič izrecno omenja kot vest Rakher-spurg. Grad in gosposčina sta bila v deželno knežjih rokah. Gosposčino so vsaj od 13. stol. dalje, ko je kralj Otokar prestavil nekdanjo trško naselbino pod cerkvijo sv. Ruperta na otok sredi Mure (mesto s svojim značilno oblikovanim trgom in premišljenim sistemom ulic kaže na načrten nastanek), upravljali v mestu, na gradu pa so bili cesarski zakupniki. Ker pa so tudi v mestu kmalu pozidali utrdbo, ki je imela svojega poveljnika, je v virih pogosto težko ločiti, na katero stavbo se omembe nanašajo.

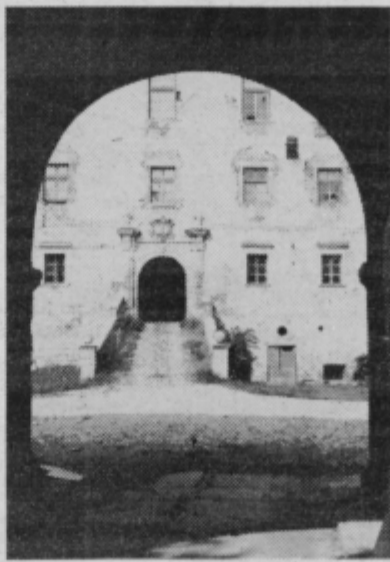
1363 je vojvoda Rudolf IV. izpričal, da so mu brata Ortolf in Henrik Lindeška, Konrad pl. Schwaßau in Wulfing der Kelz izročili utrdbo Gornja Radgona (vest Raker-

spurch) kot svojo svobodno posest in jo nato dobili od njega nazaj v fevd. Kako so ti mali vitezi postali svobodni lastniki gradu, ni jasno.

Posestniki utrdbe so se poslej večkrat menjavali. Med leti 1389-1392 jo je posedoval krški škof Johan, ki jo je prodal Frideriku Stubenberskemu. Stubenberski je o. 1420 grad prezidal, obenem pa povečal posest. Tako je poleg deželno knežje urada v mestu nastala precejšnija gosposčina.

Ko se je Friderikov vnuk Hans Stubenberski 1468 (1469) pridružil svojemu tastu Andreju Baumkircherju v boju zoper cesarja Friderika IV., so gornjeradgonski meščani, ki so bili na cesarski strani, naskočili grad in ga zavzeli. Stubenberski se je moral gosposčini odpovedati, cesar pa jo je združil s svojim uradom v mestu.

1470 je cesar podelil grad Žigi Polheinskemu, ko pa so tega v neki bitki ujeli Turki, je gosposčino prevzel v upravljanje njegov brat Andrej. Andrej je grad 1478 izročil Jörgu Weisseneckerju, toda že leto dni

Gornja Radgona, vhod v notranji grad

pozneje, 1479, ga je skupaj z mestom zavzel ogrski kralj Matija Korvin. Šele po Korvinovi smrti 1490 je njegov poveljnik Jakob Szekely grad spet izročil cesarju.

Grad so poslej upravljali cesarski oskrbniki ali upravniki: 1492 sekovski škof Matthäus, 1494 Heinrich pl. Eberbach, 1496 Hanns pl. Eberbach, 1501 Wolfgang pl. Graben, 1505 Seifried pl. Metnitz. V 16. stol. so ga deželni knezi oddajali v zakup različnim plemenitaškim rodom, tako 1530 Margareti Preiner, 1532 Ahacu Metnitzerju, 1533 Rosini, vdovi Hansa Ivniškega in njenim otrokom 1547 Adamu pl. Trautmansdorff, 155 Žigi Herbersteinskemu. 1572 je imel grad od deželnega kneza v zakupu Gabirel Strein za 12.000 fl. in 1000 fl. stavbnega denarja, naslednje leto pa ga je dobil v dosmrtni zakup za 20.000 fl. s klavzulo, da mu bo cesar denar vrnil, če bi ga kdo v pogodbenem času brez njegove krivde prenal z utrdbe. Še istega leta je cesar odobril vsoto 1500 fl. za stavbna dela na gradu, ki naj bi se odbila od zakupnega zneska. V naslednjih desetletjih so grad temeljito prezidali in takrat je večidel dobil svojo današnjo podobo.

1614 je bil grajski zakupnik Hans Žiga pl. Schrottenbach in 1621 Gotfrid baron pl. Stadl. Po njegovi smrti je cesar Ferdinand II. 1623 prodal gosposčino Hansu Ulriku, knezu Eggenberskemu. V rokah tega rodu je ostal grad, ki je bil medtem zaradi novega strelnega orožja že izgubil svoj strateški obrambni značaj, vse do 1717, ko ga je Ana Eleonora, sestra poslednjega eggenberskega kneza, prinesla za doto svojemu tretjemu soprogu Leopoldu, grofu Herbersteinskemu, ta pa je gosposčino prevzel šele 1776; poprej jo je izplačal graškim klarisnjam, ki so jo imele nekaj časa v zakupu. Kot nam pove napis nad vhodnimi vrati, je Herberstein grad temeljito obnovil, 1789 pa ga je skupaj z gosposčino prodal Francu Jožefu, grofu Wurmbandu. Njegovi dediči so posedovali grad do 1914, ko so ga prodali Karlu grofu Chorinsky, 1931 je bilo posestvo na drobno razprodano, grad pa je prevzela banovinska uprava v Ljubljani z namenom, da ga preuredi v humanitarni zavod za onemogle. 1938 so ga pripravili za obrambne namene. Danes je v njem šola in nekaj stanovalcev, delno pa je brez funkcije.

Iz zgodovine gradu je znan podatek, da je 1721 v grajski stolp udarila strela in povzročila za 722 fl. škode.

Jedro grajskega kompleksa oblikuje štirikotna zasnova nepravilne oblike z notranjim dvoriščem, h kateri se prislanjajo krila treh pomožnih stavb, prav tako razvrščenih okrog zaprtega dvorišča.

Zdravilišče Rogaška Slatina TOZD Zdraviliška dejavnost

razglašja za nedoločen čas prosta dela in naloge

vodenje hotela Donat

Pogoji: - višja izobrazba hotelske ali komercialne smeri s 3 leti delovnih izkušenj - aktivno znanje nemškega in pogovorno znanje italjskega jezika.

Stanovanje po dogovoru.

Vloge sprejema kadrovsko-socialna služba Zdravilišča Rogaška Slatina do 19. novembra 1982.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja dela in naloge:

SANITARNO-VARNOSTNEGA REFERENTA

Pogoji: višja šola ustrezne smeri, opravljen izpit iz varstva pri delu, 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah.

Za navedena dela in naloge velja 3-mesečno poskusno delo.

Osebnih dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke Delovne skupnosti skupnih služb ZC Celje.

Prošnje sprejema kadrovska služba Zdravstvenega centra Celje, Gregorčičeva 7, 15 dni od dneva objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni po sklepu Komisije za delovna razmerja.

OBJAVO JE OMOGOČIL - STC SKLADIŠČNO TRANSPORTNI CENTER CELJE

CELJE

ŠIROKO ODPRTA VRATA

Turistično društvo o delu v prihodnjem letu

V razpravi je osnutek delovnega načrta celjskega turističnega društva za prihodnje leto. Četudi društvo že doslej ni sprejemalo svojih delovnih obveznosti v ozkem krogu, je tokratna pobuda le zrcalo prizadevanja, po najširšem sodelovanju vseh, ki živijo z društvom in Celjem, ki jim turizem in podobne aktivnosti niso tuje. Javna razprava bo trajala do 20. novembra, po tem roku pa se bo seveda začel postopek za sprejem delovnega načrta za 1983. leto.

Osnutek ohranja vse dosežane društvene aktivnosti. Med tridesetimi nalogami je že zdaj nekaj novih, ki zaslužijo posebno pozornost. To ne velja samo za družbeno-samozaščitno področje, ki ima tudi svoje mesto, marveč še za nekatera druga.

Zanimiva je pobuda o turistično vzgojnih predavanjih za mladino. V bistvu nič novega. Takšna srečanja so bila že doslej. Morda bi kazalo ob tej priložnosti opozoriti le na dejstvo, da bi lahko bila ta predavanja ali druge oblike že prvi koraki v vključevanju mladih v turistično aktivnost. Dosedanja prizadevanja na tem področju niso dala zaželenih rezultatov. Toda, to ne pomeni, da bi morali vreči puško v koruzo. Morda so prav v primernem delovnem programu, ki bo zanimiv in privlačen tudi za mladega človeka, vrata za njegovo aktivno delo v društvu in na turističnem področju. Kaj je s turističnimi krožki v šolah, kako bi delala mladinska sekcija pri društvu!?

Društvo se bo v prihodnjem letu zavzelo ne samo za registracijo turističnih sob pri zasebnikih, marveč bo v skrbi za njihovo ustrezno kategorizacijo poskrbelo tudi za pridobitev novih. Ali to pomeni, da nam v Celju primanjkuje nočitvenih zmogljivosti v hotelih? Podatki kažejo, da ne in da so na sploh slabo zasedene.

Pomembna je odločitev po zbiranju vseh programov za kulturne, športne, družabne, sejemske in podobne prireditve. Toda, kot kaže, zdaj ne gre le zato, da bi zadostili ustaljeni informacijski potrebi, marveč, da bi ta gradiva objavljali tudi v Indok informacijah celjske občine. Na vsak način korak naprej na informacijskem področju!

Zelja po tesnejšem sodelovanju s Hortikulturnim društvom ni fraza. Zelja po boljšem skupnem delu je tudi med hortikulturniki. Še posebej gre za dejstvo, da obe društvi med drugim skrbita za urejenost okolja. In če sta na tem področju ter v Celju in občini dve organizaciji, ki bosta usklajeno in dogovorjeno izvajali sprejete akcije, potem si lahko obetamo le boljše rezultate.

Društvo bo med drugim izdalo prihodnje leto dva nova spominka, pripravilo osem predavanj, osemnajst izletov, piknik za svoje člane in še in še.

In ko tečejo razmišljanja o dejavnosti celjskega turističnega društva, bi kazalo opozoriti, da delajo v celjski občini, poleg celjskega še štiri društva, in to Vojnik, Fran-

kolovo, Strmec in Dobrna. Kako bi bilo, če bi celjsko društvo prevzelo vlogo koordinatorja med vsemi njimi, saj je velikokrat škoda, da mnoge akcije celjskega turističnega društva ostanejo le v mestu, ne gredo pa v druge predele občine. Seveda bi lahko to vlogo opravljala občinska turistična zveza, toda, dokler je ni (in če je sploh potrebna), bi lahko najmočnejše društvo poskrbelo tudi za širšo dejavnost v občinskem merilu skupaj z drugimi turističnimi društvi.

M. BOŽIČ

Brv čez Savinjo, sicer pa tisti del Celja, ki zlasti v toplih dnevih privablja številne sprehajalce

TURISTIČNI DROBIŽ

Ves današnji turistični drobiž se nanaša na delo celjskega turističnega društva, zajel pa bo zaključni del letošnjega programa predvanj, izletov in še kaj:

OTOK DIVJIH ORHIDEJ IN ORANGUTANOV - Zadnje letošnje turistično predavanje bo v četrtek, 18. t. m. ob 17.30, na Tomšičevem trgu 7/II. Na njem bo Stane Žilnik govoril o otoku Borneo, o otoku divjih orhidej in orangutanov. Svoja izvajanja bo dopolnil z okoli 250 barvnimi diapozitivi in originalno glasbo.

OGLED MODERNE GALERIJE V LJUBLJANI - Predzadnji popoldanski izlet, v petek, 19. novembra, z odhodom ob 13. uri, bo vodil v Ljubljano na ogled Moderne galerije pa tudi v Prirodoslovni muzej. Izlet bodo udeleženci sklenili v gostišču Benkovič v Blagovici.

BALET »ROSALINDA« - Društvo pripravlja v soboto, 4. decembra, obisk ljubljanske opere in ogled uspelega baleta »Rosalinda«.

NOVOLETNO SREČANJE - To je novost v delovnem programu, ki velja članom in najzvestejšim udeležencem izletov, ki jih pripravlja društvo. Srečanje z zanimivim programom in seveda vsem drugim, kar sodi zraven, bo v soboto, 18. decembra od 15. do 24. ure, v restavracijskih prostorih hotela Evrope.

MB

PRIPRAVE NA MATURANTSKI PLES

Prejšnji teden so se na Srednji družboslovni šoli v Celju začele plesne vaje za maturante. Letošnji maturanti so pred zadnjo generacijo celjskih maturantov in morda celo zadnjo generacijo, ki še ima maturantski ples. Letošnji maturantski ples napovedujejo za začetek marca, igral pa bo ansambel Šok iz Ljubljane. Ansambel Šok je igral na maturantskem plesu že lansko leto in so bili vsi z njim zelo zadovoljni. Letošnje plesne vaje obiskuje 117 plesnih parov, ki so razdeljeni v dve plesni skupini. Tako kot že lansko in predlansko leto, tako tudi letos vodi plesne vaje prof. Verena Šulek iz Titovega Velenja. V načrtu imajo 15 do 16 plesnih vaj, katerih bosta združena dva plesna tečaja.

Lahko rečemo, da se gimnazijci zavzeto pripravljajo na maturantski ples, saj bodo v bližnji prihodnosti znani tudi pokrovitelji. Ples bo v dvorani Golovec, zaradi stabilizacijskih časov pa so se tudi odločili, da bodo letos uporabili š staro dekoracijo iz lanskega leta. Prav tako zavzeto se na maturantski ples pripravljajo tretješolci, ki so ponekod že priskočili na pomoč maturantkam zaradi pomanjkanja fantov, drugače pa pripravljajo bogat srečolov in seveda tudi prodajo cvetlic in pomaranč za cvetlični, oz. pomarančni ples. Gimnazijci torej pripravljajo dostojno slovo tradicionalne gimnazije od svojih privržencev.

MATEJA ZALOŽNIČ

KOFIL FILTER

filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije

KONUS
Konus
Slovenske Konjice

ANGELOS BAŠ

16

SAVINJSKI SPLAVARJI

od začetka 20. stoletja do 1941

Pred prvo svetovno vojsko so bila ob Savinji najpomembnejša skladišča lesa na Ljubnem, Spodnji Rečici in v Ljubiji, ob Dreti pa v Bočni in Šmartnem. V primerjavi s koncem 19. stoletja, ko je šlo, kot povedano, skozi Celje na leto po 2000 splavov, je bila splavarska lesna trgovina v prvih letih 20. stoletja bolj razvita, saj je šlo po Savinji, t. j. po Savinji in Dreti,

1902	2259 splavov
1903	3120 splavov
1904	2970 splavov
1905	2292 splavov
1906	2841 splavov
1907	2164 splavov

Še bolj se je na obravnavanem ozemlju razvila splavarska lesna trgovina med svetovnimi vojskami. Na začetku tridesetih let so sodili, da je šlo v enem letu po Savinji, se pravi iz zgornje Savinjske doline in Zadretja, najmanj okoli 4000 splavov. Pred drugo svetovno vojsko je v teh krajih delalo okoli 150 žag. In za l. 1936 in 1938 so na voljo nadrobnejši podatki o tukajšnjem splavarskem izvozu, ki pa v prvem primeru ne pričujejo o vseh zornjesavinjskih in zadrečjih splavarskih krajih.

Tako je šlo 1936

iz Celja	40 splavov s 660 m ³ lesa
iz Bočne	120 splavov s 980 m ³ lesa

z Ljubnega	600 splavov s 7200 m ³ lesa
iz Mozirja	240 splavov s 2400 m ³ lesa
z Rečice	430 splavov s 4380 m ³ lesa
Skupaj	1430 splavov s 15 620 m ³ lesa.

L. 1938 je šlo iz	
Bočne	606 splavov s 6060 m ³ lesa
Šmartnega	544 splavov s 5440 m ³ lesa
Pustega polja-Kokarij	190 splavov s 1900 m ³ lesa
Rečice ob Paki	93 splavov s 930 m ³ lesa
Ljubnega	583 splavov s 5830 m ³ lesa
Radmirja	643 splavov s 6430 m ³ lesa
Pobrež	200 splavov s 2000 m ³ lesa
Rečice	779 splavov s 7790 m ³ lesa
Prihove	50 splavov s 500 m ³ lesa
Mozirja	476 splavov s 4760 m ³ lesa

Letuša	12 splavov s 84 m ³ lesa
Pariželj	6 splavov s 40 m ³ lesa
Grobelskega mosta	50 splavov s 350 m ³ lesa
Polzele	35 splavov s 245 m ³ lesa
Celja (mesta)	214 splavov s 1500 m ³ lesa
Skupaj	4481 splavov s 43 859 m ³ lesa.

Če upoštevamo pri naštetih podatkih samo splavarske kraje, ki so predmet pričujoče obravnave, so v teh 1938 izvozili 4071 splavov s 40 710 m³ lesa.

„Preden so odpluli ali zdrešili, so vzeli na splave še vse, kar so potrebovali med vožnjo. Splavarski gospodarji so oskrbeli svoje »rajže« z vrvmi, sekirami, svedri, žico in žebli, medtem ko se je vsak splavar opremil za pot s kleščami in kolom. Zaboja ali kište in vreče s hrano, (do Krškega ali Brežic praznega) soda in slame, ki je od Rugvice naprej rabila na »mitrovškem« splavu za ležišče, zvečine niso jemali na pot že od doma, temveč so vozili ta tovar prvi del poti z vozovi in sicer v Zadretju največkrat do Šmartnega, v zgornji Savinjski dolini pa do Spodnje Rečice, Nazarij ali Letuša, ker je bila dotlej splavarska vožnja pretežavna. Zabaj je prišel po navadi na splav, ki ga je vozil krmaniž. Vsemu, kar so jemali s seboj na vožnjo in kar ni rabilo kot orodje, so pravili selitvo.

Svojo osebno prtljago (v bisagah, nahrbtnikih ali kovčkih) so dajali splavarji na stojala, imenovana baba, da se ni zmočila. Baba je bila odžagan konec hloda, ki so mu samemu pravili porungelj in v katerega so bile spodaj zabite tri noge. Od Rugvice naprej, ko ta stojala niso bila več potrebna, so jih porabili za kurivo. Od tam naprej pa so potrebovali na splavu mize in stole; te je bolj ali manj dokončno izdelal krmaniž že doma. In na splav so jemali količ, dolg nekako meter, t. i. kozek, ki so ga, če ni bilo na kraju, kjer so pristajali ali prijemali, drevesa ali česa podobnega, zabijali na bregu in nanj privezovali splav. Uporabljali so tudi prijemač, za ustavljanje splava, in tolkalo, imenovano kij, za pribijanje kozeka.

Spomladi so vozili po pravilu: »Dokler je na Raduhi snega za eno gos, je Savinji flos do Celja kos.« Nadalje je sporočen vodilo, da je bil za prodajo lesa slab čas, kadar »so bile češnje zrele.« zakaj tedaj so bile baje cene neugodne, bile pa so boljše, ko »so bile češnje zrele«, se pravi od konca poletja naprej.

S splavi je šel na pot praviloma tudi splavarski gospodar. S tem je skrbel, da je potekala vožnja po možnosti tako, kot je želel, prihranil si je stroške za enega splavarja, in

sam je lahko najbolje prodal les. Kot je bilo ugotovljeno od 18. stoletja naprej, sta bila na vsakem splavu po dva splavarja; samdo če sta Savinja in Dreta zelo narasli, so bili do Letuša na splavih po trije, vendar se je dogajalo to le izjemoma.

L. 1939 sta nastala dva uradna spisa, ki se nanašata na vožnje savinjskih splavarjev. Prvi, ki ga je izdala uprava dravske banovine v Ljubljani 16. 1. 1939, je obnavljal veljavnost Predpisa za splavarjenje na Savinji iz 1877 in vpeljal za »vodnike splavov« t. i. splavarsko dopustilo, za katero bi bilo treba delati neke vrste izpit (»preizkušnja«), in to pri »tehničnem razdelku pristojnega sreskega načelstva«, medtem ko bi bili morali »predsedniki občin, kjer se splav sestavi«, izdajati t. i. splavarske izkaznice, v katerih naj bi bilo »točno označeno, kdo je lastnik ali odposiljatelj splava, od kod splav plove in kam je namenjen«. Podoba pa je, da sta se omenjeni zahtevi komajda uveljavili, saj jih ohranjeno ustno izročilo ne spričuje.

Enako je bilo tudi z zahtevo v odločbi sreskega načelstva v Gornjem gradu, izdani 14. 12. 1939, po kateri bi bili morali splavarski gospodarji izdajati »prvaku vsakega splava propustnico, v kateri mora biti zapisano ime lastnika in prvaka splava, predvideno skladišče in kubična vsebina«.

Ko so splavi zdrešili (nato so zavzeli drug do drugega razdaljo, ki je znašala po navadi nekaj deset metrov, ne pa 200 m, kakor je bilo predpisano 1877 in 1939⁴⁹), so jim skorajda od samega začetka grozile nezdode. Do Celja je povzročala največ nezdod plitka voda. Da je bilo mogoče voziti šele pri srednji vodi, smo zvedeli že za začetek 19. stoletja. Za prva leta 20. stoletja pa so na voljo podatki, ki dobera razlagajo, zakaj je bilo tako. Savinja je bila tedaj pri nizki vodi

od Ljubnega do Mozirja deloma globoka	0,2 m
od Mozirja do rečice ob Paki	0,2 m
od Rečice ob Paki do Šempetra	0,3 m
od Šempetra do Celja	0,4 m
od Celja do Zidanega mosta	0,5 m

P P ISMA

dveh sejah dobila pisne in ustne izjave zdravstvenih delavcev, ki so dne 5. oktobra neposredno ali posredno sodelovali v diagnostiki in zdravljenju poškodovanega otroka in je te svoje ugotovitve in zaključke posredovala kolegijškemu poslovodnemu organu Zdravstvenega centra Celje.

Kolegijski poslovodni organ Zdravstvenega centra Celje na osnovi:

- veljavne medicinske doktrine,
- organizacije dela in
- ugotovitev komisije

podaja za javnost naslednje poročilo in pojasnilo:

Ad/a - Veljavna medicinska doktrina.

Bolnik ali poškodovanec, kateremu je potrebna kakršnakoli medicinska intervencija v splošni anesteziji, mora biti tešče 6 ur. V fazi uvajanja v splošno anestezijo pride namreč rado do bruhanja. Če je želodec poln hrane, lahko izbruhane mase bolniku zamašijo zgornja dihalna pota, kar je smrtno nevarna komplikacija. Z zahtevkom, da je bolnik tešče 6 ur, pa je želodec v večini primerov prazen in je s tem možnost zgoraj opisane komplikacije minimalna.

Ad/b - Organizacija dela.

Anesteziološka služba Zdravstvenega centra Celje je specialistična strokovna služba, ki je v Zdravstvenem centru Celje iz številnih objektivnih vzrokov še vedno deficitarna. Navedena služba s svojimi strokovnimi sodelavci skrbi v različnih bolniških enotah za operiranje v anesteziji, poleg tega pa od 1. maja 1982 skrbi za najtežje bolnike in poškodovance v svoji enoti za intenzivno terapijo. V naših bolniških enotah je sedem delovišč, ki zahtevajo anesteziološko ekipo vsak dan za poln delovni čas. Poleg tega imamo še tri delovišča, kjer je zahtev za anesteziološko ekipo manjši od polnega delovnega časa in teoretično lahko vsa ta tri delovišča pokriva osma ekipa. V kirurškem ambulantnem traktu je potrebna anesteziološka ekipa vsak dan za nekaj ur. Poleg opisanih in naštetih delovišč za anesteziološko ekipo pa rabimo za delo v intenzivni terapiji v vsaki izmeni (delo je kontinuirano) še enega anesteziologa. Skupno rabimo za normalen potek dela dnevno 12 anesteziologov, vendar s temi še nismo pokrili vseh potreb in delo v kirurškem ambulantnem bloku zaenkrat opravljamo v podaljšanem delovnem času. Poleg že napisane moramo povedati, da je delo v bolniških enotah kontinuirano in da morajo anesteziologi, kot ostali specialisti, to delo s svojim sodelovanjem omogočiti. Tako kontinuirano delo sedaj rešujemo z dežurnim anesteziologom, ki dežura od 15,00 ure, do 11,00 ure naslednjega dne in z drugimi anesteziologom, ki dela v podaljšanem delovnem času.

Na zahtevo prizadetega prim. dr. Četine, predstojnika oddelka za anestezijo, reanimacijo in intenzivno terapijo, kakor tudi na željo uredništva je kolegijški poslovodni organ Zdravstvenega centra Celje formiral komisijo specialistov (kirurga, anesteziologa in okulista) z nalogo, da razišče okoliščine in dogajanja v zvezi s pregledom in zdravljenjem poškodovanega otroka tovarišice Privškove. Komisija je v

su vsak dan od 15,00 do 22,00 ure.

Trenutno združuje delo v Zdravstvenem centru Celje devet specialistov anesteziologov in en zdravnik-sekundarij. Da bi delo v zdravljenu občanov, kjer je potrebno sodelovanje anesteziološke ekipe kolikor toliko nemoteno potekalo, je anesteziološka služba dogovorno z ostalimi operativnimi službami izdelala program dela, po katerem anesteziologi s svojimi ekipami omogočajo operiranje v splošni anesteziji v rednem delovnem programu operativnih strok. Pri ambulantnih operacijah v kirurškem ambulantnem bloku, kjer je potrebna splošna anestezija pa anesteziološka služba začne ob 15,00 uri.

Za tako organizacijo dela v kirurškem ambulantnem bloku smo se odločili predvsem zaradi varnosti operativnega zdravljenja v splošni anesteziji, ker se pogosto dogaja, da bolnik ali poškodovanec ne pride tešče. Pod poglavjem a) pa smo razložili, zakaj mora biti tešče in menimo, da je ta koncept, ki temelji na strokovni doktrini zadovoljiv, posebno še, ko anesteziologov ni dovolj. V kolikor gre pri poškodovanec ali bolniku za operativni poseg zaradi ogroženega življenja in je potrebna tudi splošna anestezija, prekinemo redno delo in za takšno opravilo pokličemo anesteziološko ekipo. S posebno pripravo bolnika, ki ni tešče opravimo tak poseg. Posebna priprava se sestoji iz praznjenja želodca preko cevke, izpiranja želodca ipd.

V organizaciji dela anesteziološke službe je predvideno, da dežurni anesteziolog, ki po 15,00 uri nadaljuje svoje delo do drugega dne do 11,00 ure, ob 15,00 uri prevzame delo v intenzivni terapiji. V tej enoti opravlja delo do 22,00 ure, ko prevzame skrb za bolnike v tej enoti še v naprej, opravlja pa tudi vse anesteziološke storitve pri bolnikih z nujnimi primeri. Drugi anesteziolog, ki dela v podaljšanem delovnem času od 15,00 do 22,00 ure pa s svojo ekipo oskrbi ambulantne bolnike in poškodovance, ki jim je potrebna splošna anestezija in sodeluje v operativnem delu v bolniških enotah pri vseh primerih, ko je potrebna splošna anestezija. Običajno ta organizacijska shema zadovoljuje potrebe v intenzivni terapiji, kakor tudi v anesteziranju izven rednega delovnega časa. Občasno se pa zgodi, da je dela več in da taka delitev dela med anesteziologoma ni mogoča; takrat oba anesteziologa opravljata s svojim delom tiste storitve, ki so najbolj nujne.

Ad/c - Ugotovitki komisije

Dne 5. oktobra 1982 je bil za delo v podaljšanem delovnem času po programu odrejen dr. Bogo Šporn anesteziolog, vendar se je ta zadržal v kirurškem operacijskem bloku pri nujni operaciji poškodovanca preko 15,00 ure in tako ni mogel prevzeti dela v kirurškem ambulantnem bloku. Ta dan je bil dežurni anesteziolog prim. dr. Četina, ki je mesto dr. Šporna začel z anesteziranjem bolnikov v kirurškem ambulantnem bloku. Dogajanja so v ambulantnem bloku po ugotovitvah zgoraj cit. komisije takšna, kot jih je v svojem odgovoru napisal prim. dr. Četina 29. oktobra v rubriki »Pisma bralcev«.

Kolegijski poslovodni organ Zdravstvenega centra Celje ugotavlja na osnovi zgoraj obrazloženih dejstev in ugotovitev, da je poškodovani otrok tovarišice Privškove bil tudi predviden za tako vrsto ambulantne repozicije v splošni anesteziji in da je zdravnik, ki ga je pregledal, materi otroka to tudi povedal. Zgodilo pa se je zaradi nujnosti, da je anesteziolog, ki bi moral prevzeti delo v kirurškem ambulant-

nem bloku ob 15,00 uri bil zadržan z delom v operacijski dvorani do časa, ki je naveden v odgovoru prim. dr. Četine. Menimo, da je najbrže obrazložitev vzrokov za tako čakanje, ki bi jo moral podati zdravnik, ki je otroka pregledal, bila pomanjkljiva kljub temu, da je otrok bil že tešče. Repozicija je bila potrebna, ni pa bila življenjsko nujna. Zdravnik bi lahko z določenimi terapevtskimi posegi ublažil bolečine in neprijetno čakanje do 15,00 ure, ki je bilo nujno, kot je razvidno iz strokovne in organizacijske obrazložitve, ob upoštevanju trenutne deficitarnosti anesteziološke službe. Ravno tako menimo, da bi mati morala biti še dodatno obveščena, zakaj ni bila napravljena repozicija v predvidenem času, vendar ji, kot izgleda, tega ni nihče razložil.

Kolegijski poslovodni organ meni, da je obveščanje anesteziologa bilo pomanjkljivo, posebno še kar se poškodovanega otroka tiče. Če bi bil anesteziolog obveščen, da gre za od jutra teščega otroka bi najbrže dogovorno z kirurgom spremenil vrstni red in se najbrže ne bi zgodilo, da je otrok čakal še dodatni dve uri in pol.

Na osnovi tega je kolegijški poslovodni organ naročil odgovornim delavcem, da za te napake pokličejo na odgovornost tiste, ki so to zakrivali, organizatorjem dela pa naročil, da z ustreznimi ukrepi preprečijo ponovitev takih primerov.

Zdravstveni center Celje se opravičuje tovarišici Privškovi za podaljšano čakanje za zdravljenje njenega otroka in misli, da razen neprijetnosti dolgega čakanja drugih posledic za zdravljenje njenega otroka ni bilo.

Zdravstveni center Celje ne more preko dejstva, da je kot nam je znano iz izjave prim. dr. Četine urednik Novega tednika v rubriki »Pisma bralcev« sam napisal naslov »brezvestni primarij«, pa čeprav se je v naslednji številki primariju tudi opravičil. Tovarišica Privškova je bila kot mati prizadeta in je do neke mere razumljiv tudi ton njenega pisma. Ne moremo pa se strinjati s takim odnosom uredništva do zaslužnega zdravstvenega delavca, s tem pa tudi do celotnega zdravstva.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij in KPO Zdravstvenega centra Celje

MOČNO ME JE PRIZADELO...

Močno me je prizadelo pisanje bralke, ki je v pismih bralcev napadla primarija dr. Jožeta Četina. Res je, da govorim le v lastnem imenu in imenu tistih, ki so v razgovorih z mano tako izpovedali, vendar se čudim takim trditvam. Zase in za mnoge druge trpim, da dr. Četina ni samo vesten in sposoben zdravnik, marveč tudi izredno požrtvovalen, globoko human. Kdor je pod udarom tako hude bolezn, tako grozovitih bolečin, ki je skusil kaj takega kot jaz, ki se borim s črevesnim rakom za dneve življenja, bo vedel kaj pomeni skrb zdravnika, ki mu ni pomemben ne delovni ne dnevni čas, da pomaga. Dr. Četina, ki mi je v vsakem času hodil lajšati bolečine, ki mi je s posebno pravico blokade v hrbenici omogočil, da to lahko storim tudi sam. Če je hudo, me sredi noči, ob kakršnem koli času obišče, stori vse, da bi preostanek življenja ne trpel tako hudo.

Dr. Četini globoka zahvala in ne samo njemu, prav tako primariju dr. Jensterlu in celotnemu oddelku, kjer sem bil v teh letih pogosto v zdravstveni oskrbi.

JERONIM ŽELEZNIK
Cesta v Laško

PRIREDITVE

MUZEJ REVOLUCIJE

Muzej revolucije je odprt vsak dan od 9. do 12. ure, ob sredah tudi popoldan od 14. do 17. ure, ob ponedeljkih pa je muzej za obiskovalce zaprt.

V spodnjih razstavnih prostorih Muzeja revolucije so občasno odprte razstave različnih avtorjev.

KNJIŽNICA EDVARDA KARDELJA

V avlah knjižnice Edvarda Kardelja na Muzejskem trgu sta odprti v teh dneh dve razstavi.

V I. nadstropju je v avli odprta razstava z naslovom 20 let revije Ekran, v avlah II. nadstropja pa razstava Slovenska socialna književnost. Obe razstavi sta odprti vsak dan v času, ko knjižnica posluje za bralce, ogledate pa si ju lahko do konca novembra.

SREČANJE OB MESECU KNJIGE

Knjižnica Edvarda Kardelja v Celju pripravlja v mesecu knjige srečanje svojih bralcev s slovenskima pisateljema Janezom Zmavcem, Vinkom Möderndorferjem ter prevajalcem Ivanom Stoparjem. Srečanje bo jutri, 12. novembra ob 17. uri v čitalnici oddelka za študij. Ob tej priložnosti bo izveden kratek kulturni program. Dramska igralka Nada Božičeva bo prebrala nekaj pesmi celjske ljudske pesnice Sonje Jazbec, potem pa se bodo bralci lahko seznanili z jesensko revijo Obrazi, ki prinaša dela celjskih ustvarjalcev.

RAZSTAVNI SALON ROGAŠKA SLATINA

Delavska univerza Rogaska Slatina je v sodelovanju z Občinsko kulturno skupnostjo Šmarje in Turističnim društvom Rogaska Slatina organizirala razstavo zidnih tapiserij in slik avtorjev Simone Juhart in Silvestra Javerška. Razstava je odprta v Razstavnem salonu v Rogški Slatini do sredine novembra.

AVLA RAZVOJNEGA CENTRA

V avli Razvojnega centra je odprta razstava slikarja Jožeta Svetine ter kiparja in opernega pevca Aleksandra Kovača. Razstava bo odprta do 16. novembra.

KINO VOJNIK

V nedeljo, 14. novembra bo v kinodvorani v Vojniku ob 10. uri matinejska predstava. Predvajali bodo film Pepelka, ob 17. in 19.30 uri pa bo na sporedu film Nočne igre.

LIKOVNI SALON

V Likovnem salonu v Celju je bila včeraj ob 18. uri otvoritev rastave tkanih prostorskih objektov avtorice Ete Sadar-Breznik. Razstava bo odprta do 24. novembra.

KINO ŠMARJE

V kinodvorani v Šmarju bodo predvajali danes za četrtek filmski abonma in izven jugoslovansko komedijo Maratonci tečejo častni krog, v petek ob 16. uri ameriško risanko Robin Hood in ob 19. uri ameriški vestern Skrivnost indijanskega zlata. V soboto, 13. ob 19. in v nedeljo, 14. novembra ob 18. bo na sporedu ameriški pustolovski film Beg z Alkatraza, v sredo, 17. novembra ob 19. uri pa italijanska kriminalka Krvavi avto-stop.

KNJIŽNICA ŠMARJE

V čitalnici knjižnice je odprta razstava dvestotih knjig knjižnice Kondor, odprta pa bo v naslednjih dneh.

STOJNO SELO

V okviru meseca knjig bodo jutri ob 19. uri odprli novo izposojevalnico knjig v Stojnem selu. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program na katerem bodo sodelovali recitatorji in tamkajšnji mešani pevski zbor.

GALERIJA MOZIRJE

Zveza kulturnih organizacij občine Mozirje je pripravila razstavo fotografij Janija Toroša. Razstava je odprta vsak dan v galeriji v Mozirju, do 19. novembra.

ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI

Jama Pekel v Šempetru v Savinjski dolini je odprta v mesecu novembru vsako soboto in nedeljo od 8. do 17. ure. Ogled skupin je možen tudi med tednom po predhodni najavi.

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

četrtek, 11. nov. ob 19.30: Drago Jančar: DISIDENT ARNOZ IN NJEGOVI Gostuje DRAMA SNG iz Ljubljane. IZVEN.

Petek, 12. nov. ob 19.30: Arthur Schnitzler: RAJANJE. Gostovanje v Kamniku.

Sobota, 13. nov. ob 19.30: REPUBLIŠKO SREČANJE LJUDSKIH GODCEV, PEVCEV IN PLESALCEV.

Ponedeljek, 15. nov. ob 19.: Arthur Schnitzler: RAJANJE. Abonma Zalec in izven.

CANKARJEV DOM LJUBLJANA

V mali dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani bo danes ob 20. uri koncert kantavtorice Mateje Koležnik s prijatelji, v isti dvorani pa bo v soboto, 13. novembra ob 10. uri otroška matineja. Gostovalo bo otroško gledališče iz Narrnkastla z Dunaja, uprizorili pa bodo delo Otroci iz črepinj.

V srednji dvorani Cankarjevega doma pa bo jutri ob 20. uri gostovalo Narodno gledališče iz Beograda z baletnim ansamblom. Uprizorili bodo balet Othelo je ubil Jenis.

Premiera Božanske komedije bo v soboto, 13. novembra ob 19.30 v srednji dvorani Cankarjevega doma. Lutkovno predstavo za odrasle sta pripravila Lutkovno gledališče iz Ljubljane in Cankarjev dom.

IGM GRADNJA ŽALEC

razpisuje prosti mesti za opravljanje del in nalog s posebnimi pooblastili (reelekcija).

- vodje splošnega sektorja
- vodje komercialnega sektorja

POGOJI:

pod 1. visoka ali višja izobrazba pravne ali organizacijske smeri,
pod 2. visoka ali višja izobrazba ekonomsko-komercialne smeri

Za dela in naloge obeh razpisanih delovnih mest se zahteva vsaj 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih. Delovno razmerje se sklepa za 4 leta. Stanovanja ni na razpolago. Osební dohodek je po pravilniku o OD.

Kandidati morajo biti družbeno aktivni in moralno-politično neoporečni. Sklenitev delovnega razmerja je možna 1. 1. 1983, ali po dogovoru. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: IGM GRADNJA ŽALEC, razpisna komisija, v roku 15 dni po objavi razpisa.

KONČAN JE 10. TEDEN DOMAČEGA FILMA

KORAK BLIŽE LJUDEM

V Celju se je včeraj zaključil jubilejni 10. Teden domačega filma, prireditve, ki sleherni leto kot kulturna manifestacija privabi veliko profesionalnih in amaterskih filmskih delavcev, občanom Celja in celjskega območja pa nudi pregled domače filmske ustvarjalnosti. In letos je imela prireditve res kaj pokazati. Za razliko od prejšnjega leta, ko je imelo občinstvo možnost videti le en slovenski film, je premierni program Tedna domačega filma prikazal kar šest letošnjih slovenskih filmskih novitet, od tega film Karpa Godine Kaj ti je deklica... kot jugoslovansko premiero tega filma. V programu kratkih filmov, ki so se zvrščali po določenih sklopih - od filmov najmlajših filmskih ustvarjalcev Slovenije, do filmov študentov akademije AGRFT, Študentskega kulturno umetniškega centra, do amaterskih filmov in kratkih filmov treh slovenskih producentov Vibe, Unikal studia in DDU Univerzum - pa je šel Teden domačega filma še korak bliže k publiku: kratki filmi so bili namreč v času trajanja Tedna ves čas na celjskih ulicah, na platnu pred blagovnico Tkanina in pred kinom Union. Žal pa velja omeniti, da si kaj dosti občinstva kratkih filmov, ki so bili prikazani v dvoranih, ni ogledalo.

Vprašanju zakaj bi veljalo odgovor iskati v dosednji popularizaciji te vrste filmov.

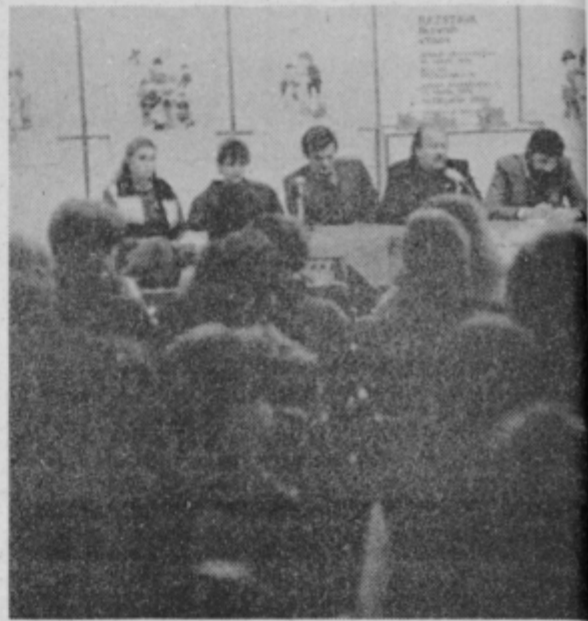
Ves čas trajanja letošnjega Tedna domačega filma so bile v Celju odprte tudi tri razstave, razstava ob 10. obletnici TDF v Muzeju revolucije, razstava revije Ekran v knjižnici Edvarda Kardelja in razstava likovnih vtisov celjskih osnovnošolcev in srednješolcev ob ogledu filmov Boj na požiralniku in Razseljena oseba, ki je bila na ogled v Domu JLA.

Celje je ves čas trajanja Tedna domačega filma živelo s to filmsko manifestacijo. Največ seveda zaradi obiskovalcev, ki so dan za dnem obiskovali projekcije filmov iz različnih filmskih programov, deloma pa tudi zaradi svojega izgleda, ki je bil res tedeefovski. Reklamni stolpi, transparenti, zastavice, izložbe - vse je živelo s Tednom domačega filma. Zato tudi posebna žirija, ki je ocenjevala delo celjskih aranžerjev, ni imela lahkega dela. Prve nagrade ni podelila, druga nagrada pa je pripadla aranžerjem Kovinotehne za urejeno izložbo v prodajni enoti Elektro. Tretja nagrada pa je šla v roke aranžerjev Reklame za izložbo v Veleblagovnici T v Celju.

Na pobudo Tedna domačega filma je prišlo 10. novembra do razglasitve Dneva slovenskih filmskih delavcev, odločitev pa je sprejel Upravni odbor društva.

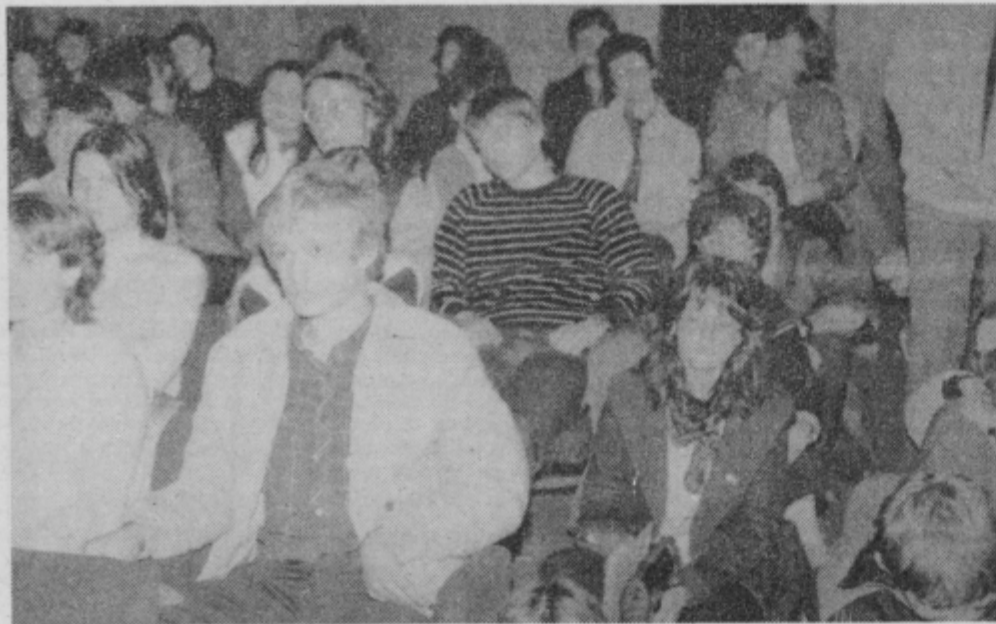
Posebno draž so tudi letošnjem Tednu domačega filma dajali pogovori med obiskovalci filmskih predstav in filmskimi ustvarjalci. Veliko jih je bilo, vsi po vrsti pa so ponovno dokazali, da se je v Celju že zrušil kdo ve kdaj zgrajen zid, ki je tako dolgo ločeval na eno stran filmarje, na drugo pa gledalce.

Na koncu pa velja znova poudariti tisto, kar v zvezi s Tednom domačega filma poudarjamo že dolgo: ta filmska manifestacija nikdar ne bi mogla zaživet v taki obliki, zagotovo pa se ne bi mogla razpresti tako široko, če je ne bi podprlo združeno delo celjske občine, pa tudi občin celjskega in širšega slovenskega prostora. Zato v imenu filmskih ustvarjalcev, ki prihajajo na Teden domačega filma, pa filmskih gledalcev in nenazadnje organizatorjev še enkrat zahvala vsem tistim, ki so gmotno ali pa z delovnim prispevkom omogočili izvedbo tudi letošnjega, jubilejnega Tedna domačega filma.

POGOVORI, TUDI O POLŽU

Če naj bi bila značilnost že tradicionalnega Tedna domačega filma s kinoobiskovalci in mladino v osnovni vsekakor trdimo za pogovore gledalcev s filmskimi ustvarjalci, ki so se odvijali v pristnem stiku obeh strani v sklopu razumevanja posameznih filmskih del. Dokaz za to dvorana Doma, JLA, kamor so se po popoldanskih predstavitvah fotografirali, ki nazorno potrjuje prejšnje ugotovitve, je izumitelj polža.

SREČANJE MLADIH FILMSKIH USTVARJALCEV

V Malem Unionu se je prva dva dni letošnjega TDF odvijalo tudi 18. srečanje najmlajših filmskih ustvarjalcev. Mladi Celjani so vrstnike iz vse Slovenije prirčno sprejeli, saj so se v ljubeznivo odzvali povabilu in mlade ustvarjalce gostili v svojih domovih. Prav tako pa so se vselej v velikem številu udeležili projekcij kratkih filmov in predavanj gosta Jeana Pierra Goleya.

MALI TDF SKROMEN, A KAKOVOSTEN

Prva dva dneva letošnjega Tedna domačega filma je pod pokroviteljstvom AERA Celje potekalo že 18. Srečanje najmlajših filmskih ustvarjalcev Slovenije. Mladi iz sedemnajstih srednjih in osnovnih šol vse Slovenije so tokrat predstavili le 11 pionirskih in 21 mladinskih kratkih filmov, saj je njihovo delo skoraj onemogočeno spričo pomanjkanja filmskega materiala. To je tudi vzrok, da so številni mentorji, ki so vrsto let vzpodbujali in vodili delo mladih na tem področju, zapustili delo v krožkih in klubih, kar seveda povzroča usihanje dejavnosti in krizo na področju filmske ustvarjalnosti najmlajših.

Kljub temu pa je prav letos presenetila raven mladinskih filmov, kar izpodriva črtnoglednost ob letošnji beri. Mladi so namreč dokazali, da znajo svoja občutja in razmišljanja prenesti v filmski jezik na način, ki kaže veliko

mero filmske kultiviranosti. To se je še posebno izkazalo v filmih Na mostu, V Zagorju nič novega in Po poti življenja, ki jih je strokovna žirija izbrala za najboljše.

Posebnost letošnjega Malega TDF pa je bilo gostovanje Švicarja Jeana-Pierra Goleya, direktora Centra za Avdiovizualno vzgojo mladih v Lausanni. Gost iz Švice je predstavil delo tega Centra v svojem predavanju o možnostih izražanja mladih z video tehniko. Še posebno pomembno pa je bilo gostovanje prav zaradi iskanja rešitev ob pomanjkanju filmskega materiala. V razpravi z gostom iz Švice so namreč sklenili, da se bo Združenje filmsko-vzgojnih delavcev Slovenije povežalo z AGFO, ki proizvaja ta material, kar bi v veliki meri obudilo ustvarjanje mladih pri nas. Prav s tem pa bo rešeno tudi vprašanje vseh nadaljnjih srečanj, ki je že predstavljal velik problem.

PO PREMIERA

Kot vsa leta doslej, so premierah predstavili tudi so gledalci še posebno

Teden domačega filma je letos znova odprl vrata predvajanju filmov študentov Akademije za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Sodelovanje med Akademijo in TDF se je pričelo pred štirimi leti, ko so študenti pravzaprav prvič prikazali širši javnosti svoje študijsko in diplomsko delo. Danes pa na Akademiji že ugotavljajo, da so si s predvajanjem filmov na TDF odprli zastor, ki jih je dolga leta ločeval od slovenske filmske javnosti, saj je tudi televizija že prikazala nekaj študentskih filmov, s svojim izborom pa so se študentje predstavili tudi že v Cankarjevem domu v Ljubljani.

VELIKA POZORNOST FILMOM ŠTUDENTOV AGRFTV

Na letošnjem Tednu domačega filma so se študentje AGRFT predstavili s petimi filmi in sicer s filmom Tri dni prej Igorja Pedička, z Odločbo Andreja Humarja, s filmom Noč, ko je izginil maček Feliks Slavka Hrena, z Izpitom Mileta Vilarovskega in Exitusom Boštjana Vrhovca. Žal pa si celjsko občinstvo ni moglo ogledati še dveh letošnjih filmov študentov AGRFT, ker jih ravnokar predvajajo na festivalu v Münchnu. To sta študijski igrani film V spomin Polone Sepe in pa diplomski film Rahel stik Borisa Jurjaševiča.

Sicer pa velja povedati, da sta dva od nekdanjih študentov Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, Boris Jurjaševič in Zare Lužnik imela že priljubljenost delati kratke filme in se z njimi predstaviti celjskemu, pa tudi širšemu slovenskemu filmskemu občinstvu.

POSVETOVANJA TDF

V okviru TDF-a so se te dni v Celju zvrstila štiri posvetovanja. Sklepov četrtega posveta, žal, do zaključka redakcije še nismo prejeli, zato je na temo »Viba film - podjetje ali ustanova« več kdaj drugič.

Posvetovanje o normativnem urejanju prikazovanja filmov je bilo sklicano z namenom, da se prouči osnutek zakona o kulturno-umetniških dejavnostih in posredovanju kulturnih vrednot. Udeleženci posveta so govorili o vplivih širše družbene skupnosti na upravljanje kinematografskih organizacij in o nalogah skupnega programskega sveta za javno predvajanje filmov. Posvet je potrdil stališča pripravilcev omenjenega zakona, sprejeli pa so morda najpomembnejši sklep, da bodo nosilci te dejavnosti resnično poskrbeli za uresničevanje in izvajanje zakona.

Udeleženci posveta Erotika v domačem filmu in mladostjo poskušali odgovoriti na vprašanje, kaj erotika pomeni v našem filmu in kako vpliva na razvoj mladega člo-

veka; izpostavljeno pa je bilo tudi vprašanje socializacije in funkcija vzgoje, ki se je obravnavanja erotike in spolnosti lotila dokaj pozno. Zatorej je bil posvet koristen že iz vzgojno-pedagoškega vidika. Ponovno je bilo opredeljeno tudi delo pedagoga filmske vzgoje, ki bi naj mladih pomagal ločevati zrnje od plev, saj domači film dostikrat prikazuje erotične scene nekako ločene od ostalega dogajanja in deluje celotna kompozicija filma nekoliko neživljensko.

Posvet Slovenski jezik v domačem filmu so udeleženci pričeli s prerezom skozi zgodovino jezika oziroma govora v domačem filmu. Spregovorili so o vodenju jezikovne politike pri filmu in kritično ocenili prevajanje tujih filmov. Ugotovili so, da je jezik v slovenskem filmu slab, predvsem pa velja to za pogovorni jezik. Eden pomembnih sklepov tega kritičnega posveta pa je tudi ta, da pošljejo Viba filmu poslanico s priporočilom, naj bi se v bodoče bolj posvečali vprašanju jezika v filmu.

TRI RAZSTAVE

Med Tednom domačega filma so bile v Celju odprte tri razstave. Tako je bila v Muzeju revolucije odprta razstava ob 10. obletnici TDF, v knjižnici Edvarda Kardelja razstava ob 20-letnici slovenske filmske revije Ekran, v domu Jugoslovanske ljudske armade v Celju pa je bila na ogled razstava likovnih vtisov celjskih osnovnošolcev ob ogledu filmov Boj na požiralniku in celjskih srednješolcev ob ogledu filmov Razseljena oseba. Na sliki: mladi ob ogledu razstave v Domu JLA.

NAGRADE IN PRIZNANJA

Zirija za podelitev nagrad Društva slovenskih filmskih delavcev »Metod Badjura« je na sklepni slovesnosti Tedna domačega filma soglasno dodelila naslednje nagrade:

Zlato plaketo »Metod Badjura« z diplomami in nagrado 15.000 dinarjev je dodelila scenaristu Dragu Jančarju, režiserju Marjanu Cigliču in direktorju fotografije Radu Likonu za film Razseljena oseba v proizvodnji Viba filma.

Srebrno plaketo »Metod Badjura« z diplomami in nagrado 10.000 dinarjev je podelila žirija Karpu Godini za režijo, montažo in soavtorstvo kamere za film Rdeči boogie ali Kaj ti je deklica v proizvodnji Viba filma.

Posebno priznanje »Metod Badjura« z diplomami za mlajšega snemalca je prejel Zoran Hochstätter za kamero v filmu Rahel stik v proizvodnji AGRFTV.

Posebno priznanje »Metod

Badjura« z diplomami za najboljši celovitega filmskega avtorja-študenta je prejela Polona Sepe za film V spomin v produkciji AGRFTV.

Priznanje »Metod Badjura« z diplomami je prejela revija Ekran za filmsko publicistiko.

Priznanje »Metod Badjura« z diplomami je prejel igralec Volodja Peer za vlogo belogardističnega poročnika Lojzeta Pevca v filmu Razseljena oseba v produkciji Viba filma.

Priznanje »Metod Badjura« z diplomami je prejela Hanna Preuss-Slak za ton v vrsti slovenskih filmov.

Priznanje »Metod Badjura« z diplomami je prejel Koni Steinbacher za risanko Epidemija in Vsiljivec v proizvodnji Viba filma.

Nagrade in priznanja Metod Badjura je nagradencem izročala Milka Badjura, obrazložitve zanje pa je bral član žirije Miha Baloh.

CELJE TUDI NA ZUNAJ ŽIVELO S TDF

Da je Celje v času 10. Tedna domačega filma resnično živelo s to prireditvijo, je dokazovala tudi njegova zunanja podoba. Tudi naključni obiskovalec ni mogel prezreti, da se v mestu dogaja nekaj pomembnega. Vsi, ki so skrbeli za to, da je Celje tudi na prvi pogled dobilo videz prireditelja te pomembne kulturne manifestacije, so se resnično potrudili. Zastavice, veliki panoji, plakati, vse to je bil v času prireditve nov obraz Celja. Še posebno pozornost mimoidočih pa so pritegnile skrbno in okusno oranžirane izložbe.

SPORED KRATKIH FILMOV NA TDF

Želja organizatorjev Tedna domačega filma, da bi povečali zanimanje za domači film, je tudi popularizacija slovenskega kratkega filma, ki pa si le s težavo utira pot med širši krog gledalcev. Da se ta zvrst filma še zdaleč ni uveljavila, nam zgovorno pričajo skorajda prazne kinodvorane. Neizinteresiranost ali premalo poznavanje? Težko bi govorili o vzrokih, prav gotovo pa nekvalitetnosti teh filmov ni eden izmed njih.

Sicer pa so letos potekali kar štirje izbori kratkih filmov. V petek in soboto se je v Malem Unionu odvijala projekcija izbora filmov treh slovenskih producentov: Vibe, Unikal studia in DDU Univerzuma. Prikazali so 20 kratkih filmov slovenskih ustvarjalcev, ki so jih predvajali tudi pred vsako premiero.

V ponedeljek so v isti dvorani predvajali pet izbranih filmov SKUC - a, ki so jih

študentje izdelali v preteklem letu. To so bili filmski eksperimenti in alternativni filmi avtorjev: Slobodana Valentinčiča, Vere Pejović, Zorka Skvora in Francija Slaka. Tudi v torek je bilo na ogled pet kratkih filmov, slovenskih filmskih amaterjev, zadnji dan letošnjega Tedna domačega filma pa smo si lahko ogledali spored filmov iz neuvršenih dežel ter izbor kratkih športnih in turističnih filmov.

Ob vsej tej izbiri pa so, kot rečeno, kinodvorane ostajale napol prazne. Prav zato pa so letos organizatorji poskrbeli za predvajanje filmov na ulicah, točneje, pred Tkanino in kinom Union. Zanimanje za te predstave je bilo v nasprotju z zanimanjem za isti program v dvoranah presenetljivo dobro. Upajmo, da bo s tem zagotovljena popularizacija te zvrsti filma, ki smo ga doslej spremljali s precej mačehovskim odnosom.

FILMSKI DELAVCI OBISKALI CELJE

Teden domačega filma gosti vsako leto tudi številne člane ekip filmskih ustvarjalcev. Vsi, ki so Celje že kdaj obiskali, se vselej radi vračajo. In to predvsem zaradi pristnega stika z gledalci, ki ga doživijo na razgovorih in v dvoranah, kjer se poklonijo po premierah svojih del. Tako so letos obiskali Celje:

Ekipa ustvarjalcev filma »UČNA LETA IZUMITELJA PODŽA«: režiser Jane Kavčič, direktor fotografije Valentin Perko, scenarist Željko Kozinc, scenograf Jani Kovič, montažerka Darinka Persin-Andromako in igralci Marko Simšič, Tina Šubič in Bogdan Zupan.

Ekipa filma »BOJ NA POŽIRALNIKU«: režiser Janez Drož, kostumografinja Milena Kumar, tonski mojster Franci Velkavrh, direktor filma Zdenka Faganel, igralec Mitja Šipek in otroci Stanko, Emica in Marinka Mavrel, Robert Prelesnik in Vinko Volker.

Ekipa filma »ŽIVETI KOT VSI OSTALI«: režiser Miloš Radivojevič, scenarist Radoslav Pavlovič in igralci Svetislav Goncić, Sonja Savić in Olivera Ježina.

Ekipa filma »VARIOLA VERA«: komponist Zoran Simjanovič in igralci Rade Marković, Ratko Tankosić, Slobodan Paničević, Maksut Djemail in Semka Sokolović-Bertok.

Ekipa filma »RAZSELJENA OSEBA«: režiser Marjan Ciglič, scenograf Jani Kovič, snemalac Rado Likon, kostumografinja Milena Kumar in igralec Ivo Ban in Matjaž Višnar.

Ekipa filma »DESETI BRAT«: režiser Vojko Duletič, asistentka režije Vida Novak, scenograf Mirko Lipužič in igralec Stevo Žigon in Matjaž Višnar.

Ekipa filma »VONJ PO KUTINAH«: igralci Semka Sokolović-Bertok, Irfan Mensur in Mustafa Nadarevič.

Za ustvarjalce, ki so prihajali v Celje, da se predstavijo občinstvu ob projekciji njihovih filmov, se naloga ni začela in končala s prihodom na oder v dvorani kina Union. Poleg pogovorov z gledalci, ki so potekali v dvorani Doma JLA, so ekipe potovale tudi v kraje izven Celja, kjer so v okviru manifestacije, Tedna domačega filma, vrteli premierni spored.

PREDSTAVE IZVEN CELJA

Tako so si gledalci v konjiški občini lahko ogledali celotno reprizo filmov, ki so bili na sporedu v celjskem Unionu.

V Nazarju so vrteli film Variola vera, v Sentjurju Desetega brata, v Zalcu pa Maratonci tečejo častni krog. Povsod so gledalci pristrčno pozdravili ekipe, ki so prišle mednje.

Ekipa filma Deseti brat pa se je srečala tudi z gledalci v Vojniku in se po predstavi pogovarjala z njimi o filmu. Za vse Vojničane, ki so se udeležili pogovora, še posebej pa za prizadevno kulturno društvo France Prešeren, je bil to zelo lep in dragocen kulturni dogodek, ki jim bo ostal še dolgo v spominu.

MNENJA

Brstin Kavelar, 8 let: »Pravkar sem si ogledal mladinski film Hajduški časi, ki mi je bil zelo všeč. Da je v Teden domačega filma vključen tudi mladinski spored, pa mi je še posebno všeč. Danes je prišla z mano tudi mlajša sestra, saj je prav, da tudi ona vidi nekaj filmov. Drugače pa sem kljub svoji mladosti reden obiskovalec kinematografov.«

Davor Firšt, 12 let: »Že ves čas pozorno spremljam spored mladinskih filmov ter filmov iz Bosne in Hercegovine. Še posebno všeč so mi bili slednji, čeprav tudi mladinskih ne gre podcenjevati. Nasploh se mi zdijo izbori filmov v okviru Tedna domačega filma v Celju zelo kvalitetni in si jih rad ogledam.«

Silverka Kopic: »Zelo me zanima slovenski kratki film, še posebno filmi amaterjev, saj je med njimi tudi moj sin. Spremljam ga že vrsto let in moram reči, da mi je všeč. Morda je ta zvrst filma premalo popularizirana, to pa predvsem zato, ker ni dovolj propagande, ki bi prav gotovo marsikaj spremenila na tem področju.«

Zlatko Starlekar: »Teden domačega filma je že tradicionalen in smo se ga v Celju že kar navadili. Prireditve mi je zelo všeč, še posebno zunanje projekcije, saj je ob pomanjkanju časa to vsekakor dobrodošlo. Zal vseh filmov zaradi boleznih v družini ne morem spremljati, upam pa, da se bo ta kvalitetna filmska manifestacija še nadaljevala.«

Hilda Skok: »Skoda, da imam premalo časa in tako ne morem spremljati vseh filmov Tedna domačega filma, saj mi je bil film, ki sem si ga ogledala danes, zelo všeč. Sicer pa so mi všeč tako zunanje projekcije, kot tudi filmi, prikazani v kinodvoranah. Prav vseeno mi je, glavno, da jih vidim!«

S TDF so poročale:

DAMJANA STAMEJČIĆ
POLONA ŽNIDARŠIĆ
IVANA FIDLER
NADA KUMER
Fotografije:
VALENTIN DAVID

njegova globoka povezanost s celjskimi šolami, potem lahko to skoraj brez izjem so se bi dosegali čim boljše večinoma nabito polna različnejši gledalci. Ekipo filma »Učna leta

POKLON PUBLIKI

njegova TDF udeležili številni filmski ustvarjalci, ki so se po celjski sliki ekipa filma »Boj na požiralniku«, med katero so bili prisrčne otroke, iz Prevalj.

Premierni spored celjskega Tedna domačega filma je zdaleč ni temeljni namen in sporočilo te manifestacije, kot bi marsikdo pomislil. Bolj kot zaradi samih predstav domačih celovečercerov v kinodvoranah, ki so sicer res skozi vse predstave polne, je prireditve pomembna zaradi svoje povezanosti do gledalca, ki mu skušajo tudi številne spremljajoče prireditve približati filmsko kulturo, mu dati možnost poglobljenega spoznavanja z njo in ga seznaniti tudi z manj znanimi dejavnostmi sedme umetnosti.

POGOVORI Z DELAVCI, SREDNJEŠOLCI...

Eno med temi zbliznanji gledalca s filmom predstavljajo tudi številni pogovori z ustvarjalci filmov, ki jih organizatorji Tedna domačega filma negujejo že vrsto let. Pogovori so bili letos organizirani po vseh premiernih dvoranah Doma JLA, ekipe filmov so obiskale nekatere delovne organizacije in šole, nekaj pa je bilo tudi (sicer nenačrtovanih) pogovorov z učenci, ki so si filme ogledali v okviru šolskih predstav. Prav slednji so bili najbolj sproščeni in zanimivi. Bržkone predvsem zaradi svoje spontanosti, pa tudi zato, ker znanje mladi najbolj odkrito spregovoriti o svojih občutkih in pričakovanjih ob filmu, so pa tudi najpozornejši in najkritičnejši gledalci.

V veliko veselje vseh, ki si prizadevajo, da bi Teden domačega filma prispeval tudi k vzgoji današnjega filmskega občinstva, postajajo ti pogovori iz leta v leto kvalitetnejši in vsebinsko bogatejši. Takšna srečanja nam navsezadnje dajejo spodbude za razmišljanja tudi ustvarjalcem samim.

ŽIVINOREJSKE IN VETERINARSKÉ SLUŽBE

POD SKUPNO STREHO!

Oba strokovna zavoda združena že prihodnje leto?

S skromno vestjo smo že zabeležili, da se bosta že v prihodnjem letu združila Veterinarski zavod Celje in Živinorejsko-veterinarski zavod Celje, o čemer smo se pogovarjali z obema direktorjema, dipl. veterinarjema Brankom Husom in Bojanom Koželjem. Takoj je treba dodati še to, da naslov niti ni najbolje izbran, saj sta oba zavoda na poti v Trnovlje pri Celju že tako pod skupno streho - sta namreč v eni zgradbi, nova skupna streha pa je mišljena kot samoupravna združitev v polnem smislu besede. Razlogov za takšno združitev je več, predvsem so se zaradi pametne delitve dela, mnogih dobrih vezi sodelovanja in povečane pomembnosti obeh služb in zavodov, njuna delovna področja že tako prepletla, da so v mnogih ozirih drug drugemu »izvajalci«.

Ze pred 1955. letom je bil celjski živinorejsko-veterinarski zavod na glasu najboljših v Sloveniji in tudi v širšem merilu, tedanja delitev je bila povzročena z ustanavljanjem veterinarskih služb oziroma postaj po občinah in splošno reorganizacijo te službe ter tudi likvidacijo veterinarske bolnice na Lavi v Celju. Veterinarske postaje so se sčasoma močno okrepile, odigrale pomembno vlogo v zatiranju kužnih bolezni in še marsičesa drugega, vendar je zakonodaja, zlasti zakon o združenem delu povzročil potrebne združevalne procese. Z živinorejsko-veterinarsko službo so veterinarji bili najtesneje povezani na področju diagno-

stike. Veterinarski zavod Celje se je ustanovil 1976. leta in združil veterinarske postaje Celje, Sentjur, Laško; skratka, postajal je vse bolj območni, lani so se mu pridružili še Konjičani in revirski zavod za občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje. Za močnejše in bolj strokovno ter medobčinsko zaokroženo delovanje veterinarskih služb, je bil eden od združevalnih razlogov torej samoupravni in zakonski. Druga dva, enako pomembna, sta bila seveda strokovni in kadrovske vidiki. Pravilnik o minimalnih pogojih za delo veterinarskih zavodov je v letih 1977 in 1978 dosegel organiziranost po strokovnih oddelkih, kot so reprodukcijski, za higieno živil in oddelek za ugotavljanje vzrokov pogina živali.

Veterinarski zavod Celje sedaj šteje 42 strokovnih delavcev, Živinorejsko-veterinarski pa jih šteje . Združeni bi v enotnem zavodu izpolnili tudi vrzeli na razdaljah med inštituti in fakultetami ter prenašalci in usklajevalci z območne ravni za neposredno prakso, pri čemer bi bila mogoča boljša in večja specializacija.

Živinorejsko-veterinarski zavod Celje ima predvsem štiri osnovne oddelke: za selekcijo domačih živali, za reprodukcijo, za pospeševanje z enoto za gradnjo hlevov in za zdravstveno zaščito. Nadvse zanimivo je dejstvo, da sta si oba zavoda drug drugemu v marsičem izvajalca. Na primer: ŽVZ Celje je proizvajalec semena, Veterinarski zavod ga aplicira na terenu. Trenutno je v Živino-

rejsko-veterinarskem zavodu Celje zaposlenih 23 delavcev, pri čemer računajo ob predvideni združitvi z veterinarji tudi na strokovno-kadrovske izpopolnitev svojega strokovnega poslanstva na širšem celjskem območju.

Glede na širše vidike obravnavanja in usmerjanja agroživilstva kot prednostnih nalog v naši družbi za daljša obdobja v prihodnje, je funkcioniranje veterinarskih in živinorejskih strokovnih služb izjemnega pomena, zato kaže na združitvi obeh zavodov v Celju predvsem gledati s tega zornega kota in samo združevanje pozdraviti.

MITJA UMNİK

SLAB ODKUP GOVEDA V KONJIŠKI OBČINI

Prvi podatki o konjiškem kmetijstvu v devetih mesecih tega leta niso razveseljivi. Res je bilo odkupljenega nekaj več mleka kot v enakem obdobju lani, nekaj več lesa in znatno več prašičev, toda odkup goveda, ki pa je še vedno v občini glavna kmetijska proizvodnja, namesto da bi narastel, celo ne dosega lanskega odkupa. V devetih mesecih so odkupili le nekaj čez 768 ton govedi, kar je za skoraj devet odstotkov manj kot pa v preteklem letu.

Poleg tega jih pestijo tudi druge nadloge: Kmetijska zadruga ni uspela z načrtovanim izvozom jabolok, da je z njimi v hladilnici že več kot gneča, pa tudi ni skrivnost. Tudi z jesensko setvijo ne gre vse po pričakovanjih. Obetajo sicer, da bo pogodbeno vezana setev dala prihodnje leto 300 ton pšenice, a kaže, da je ne bodo posejali na 150 hektarjih, kot so se dogovorili. Delavci Kmetijske zadruge so se sestali s kmeti kooperanti, prav tako pa so tudi obiskali vse tiste, ki so se odločali za družbeno organizirano proizvodnjo pšenice. Toda, zaradi šele sedaj znanih odkupnih cen, se marsikdo ni pravočasno odločil.

MBP

SADIKE ZA IZVOZ

Sadjarstvo Mirošan je prejšnji teden izvozilo v Belgijo 30 tisoč sadik jabolok sorte jona-gold, ajdared in gloster. Tudi za domači trg imajo dovolj sadik (več kot 100 tisoč) cena pa je od 60 do 120 din. Na sliki: Priprava sadik jabolok za izvoz v Belgijo.

T. TAVČAR

V VAS RAVNE PO LEPSI IN BOLJŠI CESTI!

Pred nedavnim so v vas Ravne, ki leži globoko v Resevniških hribih, posodobili zopet nekaj metrov ceste, ki je zaradi visokih vzpetin zlasti pozimi bila neprevozna in skrajno nevarna. Na ta način bo 6 (šest) kmečkih gospodinjstev imelo boljše, predvsem pa bolj varno povezavo z večjimi kraji v dolini.

Del sredstev je za to ureditev prispevalo podjetje GG Celje - TOK Sentjur, nekaj denarja pa je za posodobitev namenila tudi Krajevna skupnost Sentjur-okolica, ki je v iztekačem se letu velik del sredstev namenila za podobna urejanja.

Takšnih izboljšav si nedvomno še želimo vsi, posebno pa se tega vesele krajanje. Na ta način bodo občutili svojo živo vez s krajevno skupnostjo Sentjur-okolica.

DRAGO SLAKAN

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

VIŠJE OBRESTI TUDI ZA VEZANE DEVIZNE VLOGE

V Ljubljanski banki Splošni banki Celje višje obresti za vezane hranilne vloge ne veljajo od 1. oktobra dalje samo za dinarske prihranke, marveč tudi za devizne.

Novo obrestne mere za nenamenske devizne hranilne vloge so naslednje:

- 7,5% za vloge na vpogled (nespremenjeno)
- 9% za vloge vezane nad 1 leto
- 11% za vloge vezane nad 2 leti
- 12,5% za vloge vezane nad tri leta.

Tabelo, s pomočjo katere lahko primerjate rast hranilne vloge skupaj s pripisanimi obrestmi pri različnih dobah varčevanja, smo pripravili za hranilno vlogo 3.000 DM:

	7,5%	9%	11%	12,5%
po 1 letu	3.225	3.270	3.330	3.375 DM
po 2 letih	3.466	3.564	3.696	3.796 DM
po 3 letih	3.726	3.885	4.102	4.271 DM
po 5 letih	4.306	4.615	5.055	5.406 DM
po 10 letih	6.183	7.102	8.518	9.741 DM

(Opomba: Zneska s pripisanimi obrestmi smo zaokroževali navzdol.)

Račun in odločitev sta torej tu: če sredstev ne boste potrebovali daljši čas, če nameravate varčevati za otroke ali vnuke, potem je odločitev za daljšo dobo varčevanja in vezavo najbolj primerna!

In znova: o vsem tem in drugem dobite pojasnila pri vseh enotah Ljubljanske banke Splošne banke Celje.

VEŠENIK-BRDO

KAKO SO DIJAKI LIČKALI

Pa še naj kdo reče, da mladi niso za delo!

Jesen je čas ličkanja. Vsi kmetje še nimajo strojev za to opravilo, pa so toliko bolj veseli vsakega sosedu, prijatelja in znanca, ki priskoči na pomoč. Kako se je šele razveselil Franc Rebernak iz krajevne skupnosti Vešnik-Brdo pri Slovenskih Konjicah tistega večera, ko je zagledal kar 25 mladih dijakov celjske gimnazije! Na ličkanje jih je pripeljal sošolec - domačin Janez Soderžnik.

Mladi iz Janezovega razreda, četrti letnik je to, so tudi sicer vedno za akcije. Ugotovili so, da bi se po dolgem popočitniškem počitku že prilegla kakšna delovna akcija. Pa se je Janez dogovoril s kmetom Francem. Franc je bil kar za to - prešerno se je nasmejaj in pokimal. Toda tisti petkov večer je pa le debelo pogledal. Namesto šestih, kolikor je pričakoval, da bo prišlo dijakov, se je pred njim zvrstilo vseh petindvajset.

Večer je bil čudovit. Koruza je frčala po zraku med smehom, klepetom in pesmijo, tudi iz takih rok, ki

koruze dotlej še niso držale...«

Ura je že odbila polnoč, ko so mladi končali z delom. Vsega pa še ni bilo konec. Na vrsti je bilo veselje. Kmet Franc je prinesel svežega, še toplega kruha. Domači kruh, pečen v krušni peči, se je kar topil v ustih tistih, ki take dobrote še niso poznali.

Pa je mlade pozna ura zmagala. Polegli in zaspali so kar v seniku. Toliko, da so si

nabrali moči za delo prihodnjega dne - za šolo. Res so prišli malce za zamudo, a so se v šoli že prej tako dogovorili.

Kakšni lepo zvoneči zaključki niso potrebni. Je pa razred mladih gimnazijcev pokazal vsem tistim, ki ne vedo, kam bi se dali v prostem času in kaj bi sploh počeli sami s sabo, da je moč prazen čas še kako izpolniti!

BRANKA JUHART

DOM UPOKOJENCEV ŠMARJE PRI JELŠAH

Svet Doma upokojencev Šmarje pri Jelšah razpisuje na osnovi 126. in 127. člena Statuta Doma upokojencev Šmarje pri Jelšah, vodilna dela in naloge:

direktorja delovne organizacije

Pogoji za zasedbo del in nalog:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori,
- da ima najmanj višjo strokovno izobrazbo,
- da ima 5 let prakse v dejavnosti na delih oziroma nalogah s posebno odgovornostjo v družbenih službah,
- da izpolnjuje pogoje, ki so v skladu z družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike,
- da ni bil kaznovan zaradi nepravilnosti na delovnem mestu,
- da je družbenopolitično neoporečen,
- da spoštuje moralno etična merila, kot so odnos do dela, do oskrbovancev in sodelavcev,
- da ima pravičen odnos do samoupravljanja in da je širše družbenopolitično aktiven.

Pismene prijave z osebimi podatki o praksi in dokazila o izobrazbi naj kandidati naslovijo na DOM UPOKOJENCEV Šmarje pri Jelšah.

Pisne predloge je potrebno poslati do vključno 30. 11. 1982. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni do vključno 20. 12. 1982.

Ljubecna Celje
hlevit
tlak za hleve

CILJ CELJSKE HIMALAJSKE ODPRAVE 1983

SVETA GORA - GAURIŠANKAR

Njena južna stena izziva mlade alpinistične zanesenjake

Slovenci smo majhen narod. Vsa dolga stoletja naše zgodovine smo tudi v alpinizmu capljali za velikimi in razvitimi, vendar pa smo v odločilnih trenutkih za naš nacionalni obstoj vedno znali zbrati dovolj moči in poguma. Tudi v alpinizmu.

Ko so drugi osvajali najvišji vrh sveta, Everest, smo mi na začetku komaj pokukali prek naših meja. In šele zdaj smo jih pričeli dohitevati. Južna stena Makaluja, Kangbačen, zahodni greben Everesta, južna stena Lhotseja, južna stena Daulagirija in južna stena Aconcague so uspehi, ki so nas v svetovni alpinistični areni postavili ob bok najrazvitejšim narodom. In tega ne smemo izpustiti iz rok. Vrhov za osvajanje v svetu ni več. Najtežje stene v Alpah so že zdavnaj preplezane. Ostale so le še najzahtevnejše stene v Himalaji, Hindu-kušu, Karakorumu in nekaterih oddaljenih gorstvih. In mednje sodi prav gotovo južna stena Gaurišankarja. Čas teče hitro, razviti narodi pošiljajo v Himalajo vsako leto na desetine odprav. In ker se tega zavedamo, hitimo, ker nočemo pobirati le ostankov.

PO CICOVIH STOPINJAH

Alpinistični odsek Celje deluje v okviru Planinskega društva že dobrih trideset let in je v vsem tem obdobju imel plezalce, ki so bili vedno v samem vrhu slovenskega in jugoslovanskega alpinizma. Pokojni Ciril Debeljak-Cic je bil prvi Jugoslovčan, ki je v tujini stopil v svet šeste težavnostne stopnje in je šeststopenjsko prvenstveno smer preplezal v domačih gorah. Bil je udeleženec prve jugoslovanske alpinistične himalajske odprave. Vzgojil je generacije alpinistov in ustvaril alpinistični kolektiv, ki je eden najmočnejših pri nas. Zato ni naključje, da smo celjski alpinisti nenehno prisotni v najtežjih stenah domačih gora in Alp, da smo se udeležili petih jugoslovanskih odprav v Himalajo in Karakorum, da smo uspešno izvedli že dve društveni odpravi v južnoameriške Ande in na Norveško. Vendar se nočemo zadovoljiti z doseženimi uspehi in utočiti v povprečnosti. Stopati želimo še naprej po Cicovih stopinjah in se mu s tem oddolžiti za vse, kar nam je dal...

NAŠ CILJ TOREJ - HIMALAJA

Tako se nam je sama po sebi nakazovala pot - društvena odprava v najvišje gorstvo sveta - Himalajo. Časa za oklevanje ni. Skrajni trenutek je, da ujamemo vlak. Pri tako skokovitem napredku alpinizma v svetu ni več daleč čas, ko tudi v Himalaji ne bo več vrhunskih ciljev, ki še niso bili doseženi.

Taka odprava je potrebna, tudi iz širšega zornega kota. Celje je mesto z bogato športno tradicijo. Med slovenskimi in jugoslovanskimi mesti zavzema visok položaj tako po množičnosti v športnih aktivnostih, kot tudi po kvaliteti in številu razvitih športnih panog. In prav je, da tak položaj ohrani ter da k afirmaciji celjskega športa prispevajo tudi alpinisti.

Se en močan vzrok obstaja za organizacijo celjske alpinistične himalajske odprave. Prihodnje leto bo minilo devet desetletij od ustanovitve Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva, katere tradicijo nadaljujejo Planinsko društvo Slovenije in ostala planinska društva v Savinjskem meddruštvenem odboru od Solčave do Rimskih Toplic. To pa je tudi področje, ki ga z alpinistično aktivnostjo pokriva alpinistično društvo Celje. Odprava v Himalajo je vreden prispevek k počastitvi te visoke obletnice organiziranega planinskega društva v Savinjski dolini.

Ko smo razmišljali o izbiri cilja smo bili v dilemi: povzpeli se na enega od že davno prej osvojenih osemtisočakov po tehnično razmeroma lahki poti ali preplezati težko, še ne osvojeno steno ali greben kake nižje gore. Osemtisočak zveni sicer zapeljivo, vendar pa je za take vrhove težko dobiti dovoljenje, odprava je draga zaradi večjega števila potrebnih višinskih taborov in višinskih nosačev, športni uspeh pa je majhen. Tudi v Himalaji se je tako, kot pred desetletji v

Alpah, težišče vrhunskega alpinizma preneslo v težke stene in grebene.

Celjski alpinisti smo izbrali drugo možnost. Le tako bo odprava manjša in cenejša, po kvaliteti pa primerljiva z največjimi svetovnimi alpinističnimi dosežki. Pri tem se na račun nižjih stroškov in večje kvalitete poveča tudi tveganje.

SKRIVNOSTNI GAURIŠANKAR

Tako smo se odločili za sveto goro Gaurišankar in sicer za njegovo še nepreplezano južno steno.

Masiv Gaurišankarja se dviga na meji med Nepalom in Tibetom v Rolwaling

Himalaji. Iz doline Kathmanduja se vidi, kot da bi bil višji od vseh vrhov v Nepal. Zato so ga dolgo šteli za najvišji vrh sveta. Gora ima dva vrhova. Severni je visok 7145 m, južni pa 7010 metrov.

Za hindujce in budistične Serpe ima velik religiozni pomen in je ena njihovih najsvetejših gora. Budistični Serpe jo imenujejo Jomo Tseringma, hindujci pa južni vrh Gauri, ki je božanstvo plodnosti in lepote, višji severni vrh pa Shankar, ki je ena od oblik boga Šive in je bog uničenja pa tudi moči obnavljanja.

Kot pove že ime, je gora Gaurišankar nepristopna, gigantska gora izredne lepote. Zaradi oddaljene lege, neraziskanih pristopov in velikih tehničnih težav vzpona, je bil Gaurišankar med vsemi pomembnejšimi vrhovi nepalske Himalaje zadnji osvojen. Do leta 1964 je neuspešno poskušalo šest odprav. Nato so bili zaradi političnih konfliktov v Aziji vzponi v Nepal prepovedani vse do leta 1978. Z vzponom prek težke zahodne stene na severni vrh je prva uspela ameriško nepalska odprava pomladi 1979, jeseni istega leta pa je uspel vzpon angleško nepalski odpravi po jugozahodnem grebenu na južni vrh. Nato so ga do danes poizkušale zavzeti že avstrijska, španska in japonska odprava, vendar neuspešno.

Južna stena, ki je naš cilj, še ni doživela poskusa vzpona. Stena je visoka okoli 2000 metrov in sodi med najtežje hima-

lajske stene. Zato je nujna predhodna izvidnica, ki bo raziskala dostop in preučila smer vzpona, ki bo tehnično izvedljiva in najbolj varna. Izvidnica je že krenila na pot.

Zaradi velikih tehničnih težav, ki jih pričakujemo, in ker ni možnosti sestopa po lažji smeri, alpski način vzpona ne bo mogoč, zato bo potrebno steno preplezati v ekspedicijskem slogu s postavljanjem vmesnih taborov in zavarovanjem smeri za vrnitev.

ČLANI ODPRAVE IZBRANI

Celjska himalajska odprava je predvidena za jesen 1983, z odhodom v začetku septembra in povratkom v drugi polovici novembra. Plezali naj bi torej v obdobju po poletnem monsumu.

Načinu plezanja, je bilo izbrano iz vrst številnih alpinistov tudi ustrezno moštvo odprave in sicer je bila selekcija trikratna. Predvideva se devet alpinistov, ki bodo sestavljali tri naveze s po tremi člani. Deseti član moštva bo zdravnik, vodja odprave pa bo eden izmed plezalcev. Zvezni oficir mora spremljati odpravo po predpisih nepalske vlade, potrebnost sodelovanja in število višinskih nosačev - Serp bo ugotovila izvidnica. Pomozno osebje bosta kuhar in poštar, po potrebi pa še nosači za oskrbovanje baze tabora s hrano in kurivom.

POT ODPRAVE

Možni so trije načini transporta: Transport moštva in opreme z letalom. Ta način prevoza opreme je najhitrejši, najbolj zanesljiv in najdražji. Zaradi visokih stroškov prevoza tovora mora biti leta skrbno izbran in omejen. Vso možno opremo in hrano je potrebno nakupiti v Nepal za devize. Tako ni mogoče izkoristiti vse opreme in hrane, ki bi jo lahko odprava dobila kot pomoč delovnih organizacij.

Druga možnost transporta: Z ladjo do Bombaya in nato z vlakom ali kamionom prek Delhija v Kathmandu, ostali del moštva pa z letalom, s katerim bi se moštvo tudi vrnilo. Ta način je znatno cenejši od prvega, posebno še, ker je možno v Kathmandu pripeljati praktično vso opremo in hrano iz Jugoslavije. Slaba stran te vožnje pa je, ker je transport kombiniran in časovno dolg. Tovor bi lahko spremljali le člani moštva, ki so študenti.

Tretja možnost vožnje: Opremo in moštvo prepeljati s tovornjakom in kombijem. Tega načina se poslužujejo mnoge, zlasti angleške odprave. Dobra stran tega prevoza je, da se lahko iz matične domovine pripelje prav vse do konca vozne poti v Nepal, tovor se tudi ne prelaga in je pod stalnim nadzorstvom. Ta način je najcenejši, zlasti če bi dobili vozila v uporabo iz reklamnih namenov. Slaba stran tega cenenejšega transporta pa je dolgo potovanje, možnost nepredvidenih dogodkov in velik napor za moštvo.

Katera od naštetih variant transportov bo izbrana, bo pokazal čas in razmere.

Kandidati za prvo celjsko himalajsko odpravo so: Alojz Cajzek, Slavko Cankar (tudi vodja odprave), Franc Čanžek, Aco Pepevnik, Branko Povše, Smiljan Smodiš, Aleš Stopar, Marijana Šah, Bojan Šrot, Jože Zupan in Anton Zunter (zdravnik).

Vsi lahko samo upamo, da nam bo ob naši prvi odpravi v himalajsko gorstvo gora Gaurišankar naklonjena, prav tako pa tudi podjetja, na katerih pomoč računamo, ko bomo potrkali na njihova vrata.

ALES STOPAR

Gaurišankar's West Face. The Northeast Ridge is the left line. The ridge to the South Summit is on the right. A - Ice Rib; B - Traverse; C - Niebuhr D - K...

RAZVEDRITE SE Z NAMI NA DECEMBRSKEM VIKENDU V LIPICI

Turistična poslovalnica
Celje, Titov trg 1
Telefon 23-448

1. dan 11. decembra:

Odhod iz Celja ob 7. uri zjutraj in potovanje z zelenim vlakom preko Ljubljane do Divače. Prihod v Divačo okrog 10. ure in avtobusni transfer do LIPICE, svetovno znane po izvrstni kobilarni belih »Lipincev«.

Zapeljali se bomo do hotela Maestoso, ki je dobil ime po slovitim Lipicanskem žrebcu. V hotelu je pokrit bazen, savna, kegljišče, nočni bar, snack bar in prostorna restavracija, kjer nam bodo pripravili kosilo.

Popoldne si bomo ogledali znamenito kobilarno s programom dresure. Čas do večerje, boste lahko izkoristili za kopanje, kegljanje ali pa preprosto za počitek.

Po večerji pripravljamo zabavni program za vse udeležence izleta, posebna pozornost pa bo veljala vsem tistim izletnikom, ki jih že dolgo poznamo kot naše »stalne« stranke. Obljubljamo vam pester in zanimiv program.

2. dan 12. decembra:

Po zajtrku se bomo odpeljali do Škocjanskih jam, bisera med podzemnimi jamami, ki so kljub velikemu številu obiskovalcev in slovesu ohranili svojo naravno lepoto. Po ogledu bo pripravljeno kosilo. Seveda ne bo manjkal pršut in dobro kraško vino. Popoldne nas bo zeleni vlak odpeljal proti domu. Prihod v Celje v večernih urah.

CENA IZLETA: 1690 dinarjev, s kuponom Novega tednika samo 1490 dinarjev.

V ceno izleta je vključeno: prevoz z zelenim vlakom na navedeni relaciji, avtobusni prevozi po programu, polni penzion v hotelu Maestoso, kosilo, ogledi po programu ter vodstvo in organizacija izleta. Organizator si pridržuje pravico zvišanja cene izleta v primeru zvišanja cen prevoznih in gostinskih storitev ali odpovedi izleta v primeru prevelikega števila prijavljenih (najmanj 70 oseb) ali višje sile.

ZELIMO VAM PRIJETEN IZLET!

TTG TURISTIČNA POSLOVALNICA
Celje

KUPON ZA IZLET TTG IN NT-RC

Prijavljam se za izlet v LIPICO 11. in 12. decembra

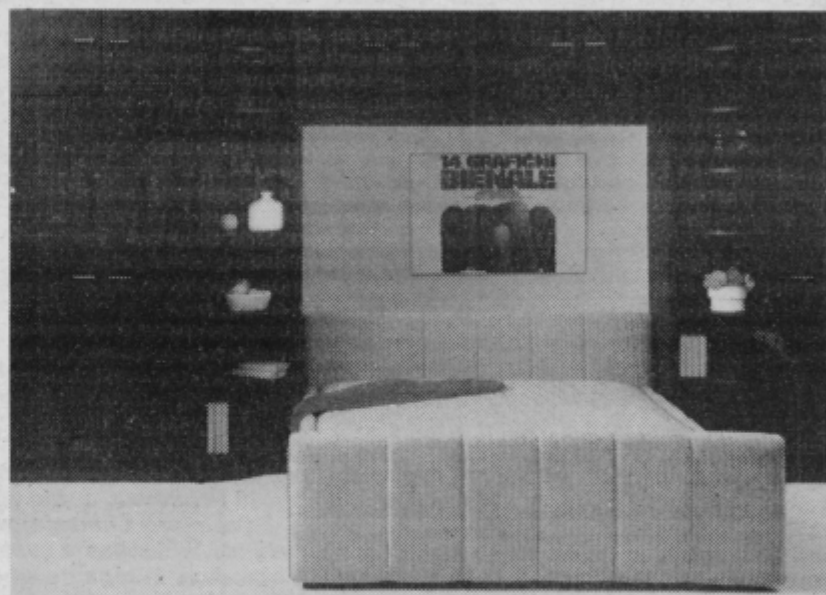
IME IN PRIIMEK _____

NASLOV _____

Kupon je vreden 200 din

drvena industrija **vrhas** 78000 banja luka

SISTEM »DIV 08«

POSEBNOSTI IN UGODNOSTI!

- Prodaja posameznih elementov
- Spalnica s pomičnimi vrati

Sistem »DIV 08« prodajajo vse prodajalne pohištva na Celjskem območju.

Trgovska delovna organizacija

SOZD
merx
CELJE

»TEKO«

63000 Celje, Gubčeva 2

Veleblagovnica T

VSE ZA MRZLE ZIMSKE DNI!

Pestra izbira ženske, moške in otroške konfekcije perila, pletenin in obutve.

»Le pridi! Če te bo pot zanesla tukaj mimo, se vedno oglasi!« se je pozdravil z njim gospodar in naročil, naj pozdravi mater.

Gospodarju se še sanjalo ni, da se je Palček potem, ko se je po poti spustil po bregu, na drugi strani spet vzpel in streljal od domačije zavil v gozd ter nato v svoj novi dom.

V svoj bunker.

Palček je bil zadovoljen. Na domačiji je bil deset dni. V tem času ni potrkal na vrata niti en tuj človek. Toliko bolj je bil prepričan, da nikogar ne bo zanesla pot semkaj pred te smreke, pred bunker.

Prve dni je veliko ležal. Moral se je navaditi novih dimenzij. Zapiral je oči in mislil na minule dogodke. Največkrat pa so se mu misli ustavile ob gospodinji.

Vse je storila, da bi mu olajšala samoto. K njemu je prihajala zgodaj zjutraj in proti večeru, ko mu je prinašala hrano in pijačo. Če ni utegnila zaradi moža, so otroci to postorili. Njim je bila vseh ta skrivnost, molčali pa so o njej kot grobovi.

Palčku so nanosili knjig, da jih je bral in mu dostavljali »Ljudsko pravico«, na katero je bila naročena gospodinja in po katero so vsak drugi dan hodili v dolino.

Ko je bil sam, se je Palček marsičesa domislil. V tišini gozda pa naj si je ležal v bunkerju ali pa se potikal v njegovi okolici, so mu prihajali pred oči prizori iz njegovega življenja. Po večkrat na dan so se mu zvrtili pred očmi. Velikokrat se je zgodilo, posebno ko je ležal v bunkerju, da se je skobacal na vse štiri. Misli so ga odvekle v tiste trenutke, ko je kot vojak brezobzirno nastopal z orožjem v rokah. Spomnil se je vseh pogledov, s katerimi se je tedaj srečal. Vsi po vrsti so bili pravzaprav proseči, prestrašeni. Nato pa je v široko odprtih, največ razbral brezmejno začudenje. Skobacal se je na vse štiri, kot bi hotel izbruhati vse to iz sebe. Nato se je vzdignil in se pognal venkaj.

Obležal je v senci pod smrekovimi vejami, koder ni bilo že dolgo let nobene sončne lise in prisluškoval, kako mu v prsih buta srce.

Vode je veliko pil, po nekaj čutaric je izpraznil vsak dan. Včasih je od gospodnje zahteval močnejšo pijačo, a je ni dobil. Prinesla mu jo je le tedaj, ko je ostala pri njem.

Ležala sta nekoliko v stran od bunkerja, na mahu, širokem in dolgemu, kot preproga za v sobo. Palček je med vrhovi dreves odkril košček neba. Gospodinja je kmalu ugotovila, da ga prav ta pogled v nebo vedno bolj vznemirja. Postajal je živčen in začel je ponavljati, da

MIRAN SATTLER

**PALČEK,
ROKE
KVIŠKU!**

30

noče tako mlad pri živem telesu segniti na kraju, kamor noče niti nobena gozdna žival.

Nekoč, ko sta tako ležala, je Palček nenadoma zinil:

»Premišlujem, kako bi pobegnil v Avstrijo. Kako bi šel, ko se bom naveličal tega bunkerja, ko ne bom več vzdržal njegove tesnosti in teh vej, ki se priklanjajo do tal. Mislim, da bi bilo najbolje s kolesom. Proti Vitanju, Doliču, Slovenj Gradcu, Dravogradu. V petih urah bi pa bil na drugi strani!«

»Na meji je pa na vsakih petsto metrov graničar!«

»Torej bi moral čez vmes, pri dvestopetdesetih metrih!«

Palček pa je na Avstrijo čez čas pozabil. Gospodinja je dobro skrbela zanj.

Minili so meseci.

Nekega dne se je Palček odločil, da pojde k dvema skrivališčema, kjer sta z Milošem shranila nakradeno in naropano blago. Gospodinja ga je pregovarjala, naj se ne igra z ognjem, vendar si Palček ni dal nič dopovedati. Rekel je, da je med blagom tudi nekaj denarja, ki ga potrebuje.

»Ne bom živel na tvoji grbači!«

Palček je zvečer odšel, zjutraj pa se je vrnil. Bil je dobro otovorjen. Prinesel je kup oblek, čevljev, za gospodinjjo celo lepo veržico in seveda tudi denar.

Marsikaj od tega je še isti dan položil pred gospodarja, njegove otroke in seveda pred gospodinjjo ter tako prine-

sel v to samotno domačijo praznik. Gospodarju je s posebnim zatrdilom, da ne bo pozabil njegove gostoljubnosti, stisnil v roke nekaj bankovcev katerih je bil moč kajpada še posebno vesel.

Palček je začel namreč misliti na zimo.

Vladala je že jesen. Vse bolj pogosto je deževalo. Gozd je bil vsak dan manj prijazen. V bunkerju je bilo hladno kot v grobu. Palček se je vse bolj pogosto mudil v gospodarjevi hiši. Če je videl, da ga pisano gleda, ga je potolažil z novim bankovcem. Vsake toliko je kajpak moral v bunker. Ko pa se je pomlad začela sprehajati po gozdovih in poljih in je sonce postalo spet dovolj toplo, ga ni bilo na domačijo h gospodarju tudi po ves mesec. Kratkočasil se je s poslušanjem radia, ki ga je bil tudi našel med ukradeno robo iz Miloševih časov in knjigami, ki so mu jih pridno prinašali gospodinjin otroci.

Z gospodinjjo sta bila vse bolj navezana drug na drugega. Priznala sta si, da si drugačnega življenja ne moreta več predstavljati. Minilo je leto.

In naslednjih šest mesecev.

Palček je živel svoje življenje. Malce se je zgrbil, postal

ral. Včasih je ves dan poležaval, a ni niti ure kaj prida spal. Venomer je motril brzostrelki na steni. Prijemalo ga je da bi streljal na sence v okolici, da bi vsem smrekam odbil vrhove, da bi streljal na vse od kraja, streljal za prazen nič.

Nato se je pomiril. Odšel je na obisk h gospodarju, spil z njim kupico ali dve, plačal z debelim denarjem in se poslovil z zagotovilom, da kmalu spet pride.

Otrokom je naskrivaj mežikal in jih gladil po laseh.

Obrnilo se je spet nekaj mesecev.

Začeli so minevati tudi tisti, ki so bili poslednji v Palčkovem življenju.

28

V predalu kapetana Ozne Zdenka je bil še vedno zajeten spis o Ivanu Laubiču – Palčku. Za varnostnika predmet še ni bil rešen.

Minilo je precej časa, ko ni bilo o Palčku ničesar slišati. Ponekod so že kar pozabili nanj.

Spis iz predala, koder se je že kar malce zaprašil, pa je moral spet predenj na mizo.

V došlih sporočilih so informatorji večkrat omenili, da so nekateri kmetje na terenu, v celjski okolici videvali oborožene ljudi.

ROKOMET

NIHČE NE POPUŠČA

Slabo v republiških ligah

Tradicija se nadaljuje. Tako kot lani so tudi letos po 8. kolu na čelu lestvice rokometiški Aera Celje in to brez poraza. Enako kot lani pa morajo srečanje 9. kola paradiraj odsojnost mladinskih reprezentantov preložit. In lani so ob povratku celjskih reprezentantov Celjani izgubili dve srečanja in se zaostalo srečanje pomladi proti Borcu.

Upamo, da tokrat ne bo tako. V soboto Celjani sicer ne bodo igrali proti Mehaniki v Metkovičih, kajti to srečanje bo prve dni decembra. V preostalih srečanjih proti Iskrji in Jugoviču v Kaču pa bi morali Celjani osvojiti tri točke in to bi bilo verjetno dovolj za naslov jesenskega

prvaka. Prvenstvo pa je letos tako izenačeno in nihče od favoritov Krivaja, Zamet in Zagreb ne popušča.

V preteklem kolu so Celjani v Ade s 35:23 (16:15). Po začetnem 5:2 so gostje celo vodili v 22. minuti 13:10. Toda Ivezic, Vlado Bojovic, Djuricin in Ščurek so se razigrali, do odmora rezultat izenačili in nato povedli, da bi v nadaljevanju v 20. minutah dosegli kar 15 zadetkov, gostje pa samo 2. S tem je bil zmagovalc znan in številni gledalci so ponovno uživali v lepih kombinacijah domačega moštva. Med domačimi igralci pa so tokrat zadovoljili prav vsi. Strelci: Razgor 3, Miha Bojovic in Kleč 1, Šču-

rek 9, Gjurin 5, Vlado Bojovic 10, Ivezic 6.

Lestvica: 1. Aero 14 točk, 2. Krivaja 12, 3. Zamet 11, 4. Zagreb 10 točk itd.

Igralke Velenja iz Titovega Velenja so gostovale v Crvenki in visoko premagale domačinke 33:10 (16:6). Najboljša strelka je bila Omeragičeva, ki je dosegla 11 zadetkov. V prihodnjem kolu igra Velenje doma proti Potisju. Na lestvici so pete in imajo osem točk.

Rokometiški Šoštanja so po uspehu v Rovinju tokrat morali oddati točko borbenim igralcem Dubovca, ki v Saleški dolini vedno igrajo zelo dobro. Rezultat srečanja v Rdeči dvorani je bil 30:30 (15:16). Obe moštvi sta igrali

odprto in slabo v obrambi. Putušek in Potočnik sta pri Šoštanju dosegla kar 23 zadetkov. Na lestvici so Šoštanjčani peti in imajo 11 točk. V prihodnjem kolu igrajo na Reki proti Kvarnerju.

Slabe rezultate so dosegli naši predstavniki v obeh republiških ligah. Res da so gostovali, toda visoki porazi potrjujejo, da forma pada. Aero Celje je izgubil v Igu proti Mokrcu 24:30 (10:15), Minerva pa v Izoli 20:23 (11:14). Čeravno so Grižani vodili kar 27 minut so potem prehitro popustili in gostitelji so to izrabili ter zmagali. Ženska vrsta Smartnega je v predtekmi v Izoli izgubila proti Izoli 16:21 (8:8).

Na lestvici je Minerva peta in ima 11 točk, Aero pa skupaj s štirimi moštvi deli osmo do enajsto mesto z 8 točkami. V ženski ligi pa je Smartno osmo s šestimi točkami. V prihodnjem kolu igrajo: Aero Celje-Rudar, Minerva-Usnjari pri moških ter Smartno-Fužinar pri ženskah. J. KUZMA

ŽOGA JE OKROGLA

V republiški nogometni ligi so odigrali predzadnje jesensko kolo. Oba naša predstavnika sta tokrat zmagala in si utrdila položaj na lestvici. Smartno je doma z golom Prašnikarja iz 11. metrovke premagalo mariborskega Kovinarja, velenjski Rudar pa je zmagal v Sezani proti Taboru Jadranu 3:2 z goloma Boškoviča (2) in Tolazzija. Rudar je tretji in zaostaja za vodečim Slovanom tri točke, Smartno pa je četrto s petimi točkami zaostanka za vodilnim. Pari zadnjega jesenskega kola: Rudar bo igral doma proti trenutno drugouvrščeni Izoli (v primeru zmage bi jo prehitel!), Smartno pa gostuje v Kopru, ki je peti.

V vzhodni ligi so tudi oddigrali predzadnje jesensko kolo. Igralci Kladivarja so oddali svojo drugo točko in sicer na gostovanju v Zagorju proti Proletercu, kjer so igrali 1:1. Derbi je dobil Steklar, ki je premagal Elkrój 3:0, Dravinja pa je doma remizirala z Brežicami 1:1.

Kljub oddani točki še vedno vodi Kladivar, Dravinja je tretja, Steklar peti in Elkrój šesti. Pari zadnjega jesenskega kola: lokalni derbi bo v Mozirju med Elkrójem in Dravinjo, Steklar gostuje pri Fužinarju, ki je enajsti, Kladivar (verjetni jesenski prvak?) pa se bo doma srečal z Aluminijem, ki je tretji. Pred koncem jesenskega dela torej še precej ugank tako v republiški kot vzhodni ligi.

TV

MEDNARODNA ZMAGA

Hokejisti Cinkarne ta teden niso odigrali prvenstvene tekme, zato pa so prosti termin izkoristili za odigranje dveh prijateljskih srečanj v katerih so zlasti mlajši igralci imeli dovolj priložnosti, da se izkažejo! Trener Tomaž Lepša je namreč »porinil v ogenj« dva mlada napada, ki sta se odrezala v srečanju proti graški ekipi GAW, katero so Celjani premagali v Celju z rezultatom 10:7 (0:0, 4:2, 6:5).

V tem srečanju niso igrali Poljanšek, Lepša in Grabler. Zato pa so mladi, posebno pa napad Marčec - Perčič - Zupanc ponovno zadovoljili ter seveda Vertovšek, ki je bil s tremi zadetki najboljši strelc srečanja. Ostale zadetke za Cinkarno so dosegli Marčec 2, Zlof, Perčič, Filipović, Senelbach in Zupanc po enega.

Med tednom je tako pomlajena ekipa gostovala tudi na Jesenicah in vrnila srečanje Kranjski gori. Medtem, ko so v Celju zmagali Celjani 10:8, so v povratnem srečanju bili boljši Kranjskogorčani 7:5.

V soboto se prvenstvo nadaljuje. Celjani bodo igrali ob 18.30 uri v Mestnem parku proti Vojvodini iz Novega Sada. J. KUZMA

PRVI LETOŠNJI NASLOV CELJU

Šele mladinkama Mileni Šeliga in Biserki Petak iz KK Celje je uspelo letos osvojiti prvi republiški naslov za celjski kegljaški klub. Ta uspeh sta dosegli v soboto na štiristeznem kegljišču hotela Dobrna, ko sta na republiškem mladinskem prvenstvu Slovenije osvojili prvo mesto. Porušili sta 800 kegljev. Solidni sta bili tudi drugi tekmovalki Celja Špiljak in Salamon, ki sta osvojili drugo mesto in zaostali za zmagovalkama samo dva keglja. J. K.

PREMAGALI PRVAKA

Državno prvenstvo v judo se nadaljuje. V 3. kolu so Celjani gostovali v Nikšiću in se pomerili z domačim Akademikom ter lankoletnim prvakom Željezničarjem iz Sarajeva.

Medtem, ko so v močno pomlajeni postavi izgubili z gostitelji 2:12 (0:25), točki sta osvojila Oštir in Anderle, ki sta se borila neodločeno, so potem v drugem srečanju premagali lankoletnega prvaka 7:7 (25:19). Za celjsko vrsto so točke priborili Pungerssek, Oštir in Anderle, ki so zmagali ter Majoranc, ki se je boril neodločeno. Največje presenečenje pa je pripravil Anderle z zmago nad Kusmukom 10:0.

Na lestvici so Celjani deveti in imajo šest točk. V prihodnjem kolu se bodo borili doma proti Impolu in Rakovici. J. K.

KOŠARKA

USPEŠNI TUDI V ZAGREBU

Prekinitev v Slovenskih Konjicah

Košarkarji Libele so tudi po kolu ostali na vrhu lestvice v 11. zvezni ligi. V Zagrebu so namreč premagali Monting 94:93 (53:45). Srečanje je bilo v znaku dobre igre Celjanov v prvem polčasu, ko so vodili že z 20 koši razlike. Prehitro zadovoljni z lahkim vodstvom so popustili in domačini so z igro mož na moža občutno zmanjšali rezultat ter v zadnjem delu celo izenačili. V dramatičnem finišu pa je odločitev prinesel borbeni Golc, ki je zagotovil zmago.

Koše za Libelo so dosegli: Golc 27, Tovornik 16, Aničić 16, Pipan 14, Medved 8 in Kahfedžić 13. Na lestvici Celjani vodijo z 8. točkami. V

prihodnjem kolu, v soboto ob 19. uri, bodo igrali doma proti Ježici.

V ženski republiški košarkarski ligi so tudi igralke Libele ostale neporažene in so dosegle svojo drugo zmago. V gosteh so premagale Novo mesto 92:67 (49:32). Koše za Libelo so dosegle Koželj 25, Cerjak 21, Bozovičar 12, Delopst 10, Cencelj 13, Kričej 8, Knez in Ferme po 2.

Ekipa Comet iz Slov. Konjic pa je izgubila na Jesenicah 59:72 (29:34) in to kljub zelo dobri igri Pajenkove in Jevšenakove, ki sta dosegli vsaka po 12 košev. Uspele pa so igralke Rogaske, ki so v Mariboru premagale Maribor 72:71 (32:33). Bila je to

dramatična tekma v kateri so ob koncu imele igralke Rogaske bolj mirno roko pri zaključnih akcijah.

V prihodnjem kolu igrajo: Libela-Pomurje, Rogaske-Jesenice in Comet-Litija.

Pričeli so tudi moški s tekmovalcem v republiški ligi. Z našega območja sodelujeta Comet in Kovinar. Kovinar iz Štor je gostoval v Kranju in izgubil proti Triglavu 106:117 (47:56), medtem ko je bila tekma med Cometom in Branikom prekinjena 41 sekund pred koncem pri rezultatu 82:85, ko je neodgovorni gledalec napadel sodnika Remsa. V prihodnjem kolu igrajo: Kovinar-Helios in Comet-Novoles. J. KUZMA

OB ODBOJKARSKI MREŽI

V II. zvezni ligi - zahod so oddigrali 5. kolo. Šempeter je na gostovanju na Reki dosegel pomembno zmago, ko je premagal Lučki radnik 3:1. Na lestvici je peti (3 zmage in dva poraza, 6 točk), v 6. kolu pa bo igral doma z ekipo Ina Mlaka, ki je trenutno tretja z enakim številom točk kot Šempeter.

V II. zvezni ligi - zahod so odbojkarice Ljubnega doživele že peti zaporedni poraz, tokrat v Misljinji 3:0. Na lestvici so med osmimi ekipami sedme, v 6. kolu pabodo igrade doma s Puljem, ki je zadnji. Torej možnost za osvojitve prvega para točk!

V republiški ligi se je lokalni derbi končal s prepričljivo zmago Topolšice, ki je doma premagala Braslovce 3:0. Po 4. kolu je Topolšica na drugem mestu (brez poraza!), Braslovce pa na petem z dvema zmagama in dvema porazoma. V 5. kolu bodo Braslovce igrade doma z Granitom, ki je šesti, Topolšica pa gostuje pri zadnje uvrščeni (osmi) Misljinji.

V ženski republiški ligi so igralke Golovca dosegle doma nepričakovan poraz z ekipo Gorij 3:2 in so med desetimi ekipami na osmem mestu. V prihodnjem kolu gostujejo pri ekipi Rogoze, ki je sedma. TV

NA KRATKO

SINDIKALNA HOKEJSKA LIGA

Tudi letos bo dvokrožno tekmovalje v sindikalni hokejski ligi Celja. V prvenstvu bodo sodelovali Kovinotehna, EMO, Zlatarna in Opekarna. Manjkajo le »Aerovci«.

Redne tekme bodo vsak ponedeljek ob 20. in 21. uri. V ponedeljek se bodo pomerili: Opekarna - EMO in Zlatarna - Kovinotehna.

TRIJE PARI NA DRŽAVNO PRVENSTVO

Samo trije pari z našega območja bodo letos sodelovali na državnem prvenstvu v kegljanju. Med moškimi bo to dvojica iz Hmežada Kačić - Tomažič, ki je bila na republiškem prvenstvu peta, med ženskami pa celjski dvojici Gobec - Lesjak in Šesko-Pečovnik.

LESJAK IN SELČAN V IRAKU

V soboto rokometiški Aera Celje ne bodo igrali redne prvenstvene tekme proti Mehaniki v Zavidovičih. Srečanje je preloženo, ker dva celjska mladinska reprezentanta sodelujeta z reprezentanco na gostovanju v Iraku. To sta vratar Sandi Lesjak in krilni igralec Vito Selčan.

RALLY ZDRUŽENJA ŠOFERJEV

Združenje šoferjev in avtomobanikov Celje je priredilo tradicionalni, četrti, avtorally za člane delovne skupnosti. Nastopili so instruktorji in ostali člani sindikalne organizacije združenja in v zanimivem tekmovalstvu pokazali vse svoje znanje. Med 20 tekmovalci je zmagal Janez Golouh pred Romanom Mejačem in Metodom Zemljicem. Prehodni pokal sindikalne organizacije pa je prejel Rudi Jakše kot najboljši tekmovalc. J. K.

ZMAGALE KEGLJAVKE SAVINJE

Kegljaška sekcija Obnova Celje je za popestritev ženskega sindikalnega kegljanja priredila turnir štiričlanskih ženskih ekip. Med petimi ekipami so zmagale predstavnice Savinje, ki so porušile 1483 kegljev. Sledijo: Metka 1448, Obnova 1431, Merx DO Blagovni center 1407 in Cinkarna 1306.

Med posameznicami je bila najboljša Stanka Jurše (Obnova) s 399 keglji. Sledijo: Milka Slogar (Metka) 396, Zdenka Zimšek (Blagovni center) 393, Marija Salamon 389 in Darinka Čuk (obe Savinja) 381 kegljev. M. OJSTERSEK

ŠPIJLJAK IN IBRIČ ZMAGALA

V Zagrebu je bilo predzadnje kolo medrepubliškega prvenstva v semi contactu, katerega se je udeležilo tudi sedem članov Društva za borilne veščine Slavko Šlander iz Celja. J. Špiljak in H. Ibrič sta zmagala v svojih kategorijah, D. Džurić in M. Rečko sta bila druga, V. Koželj pa tretji v svoji kategoriji. D. SNEDIC

ZNOVA NOGOMET V ŠTORAH

V Štorah so v želji, da bi znova zaživel tekmovalni nogomet, osnovali nogometno ligo, v kateri trenutno nastopa šest ekip različnih krajev v tej krajevni skupnosti. Vrstni red po končanem jesenskem delu: 1. Štore mladi 10 točk, 2. Kompole 7, 3. Štore veterani 6, 4. Svetina 5, 5. Pečovje 2 in 6. Prožinska vas brez točk. Spomladi bodo s tekmovalcem nadaljevali ter poskušali v ligo pritegniti še kakšno ekipo zaselka, ki je v KS Štore. VIKTOR JAGER

ŽE BLIZU 100 KUPONOV ZA OI V SARAJEVU

Čeprav smo zaključili šele 6. nagradno igro PARTIZAN, se je v bobnu za zaključno žrebanje nabralo že 97 pravih odgovorov. To je že prav čedno število, seveda pa še vedno malo glede na možnosti sodelovanja, sprotne nagrade in glede na zanimivo končno nagrado, ki jo poklanja SOZD MERX, TDO TEKO, Tozd Maloprodaja - ogled ZIMSKE OLIMPIADE V SARAJEVU.

Moramo pa povedati, da precej pravih odgovorov-kuponov prihaja v uredništvo še po žrebanju in kar žal nam je, ker jih ne moremo več upoštevati.

V 6. nagradni igri je prišlo komaj 13 kuponov in še od

teh samo šest pravih. Partizan Štore je pred dvema letoma slavil 50-letnico organizirane telesne kulture svojega kraja in med tistimi, ki so pravilno odgovorili, je žreb namenil:

1. nagrado - Boštjanu Marinček, Celovška 11, Celje
2. nagrado - Matej-Andreji Motoh, Čopova 23, Celje
3. nagrado - Vesni Naglav, Miklošičeva 1, Celje

Tokrat so prvič vsi nagradi iz Celja. Čestitamo!

Naj še napišemo, da bodo tako kot običajno vsi nagradi tudi pisмено obveščeni in jim nagrado pošljemo po pošti oziroma napišemo, kje jo lahko dvignemo. METOD TREBIČNIK

ŠAHOVSKE NOVICE

Na klubskem turnirju v Žalcu vodi Marjan Črepan pred Francem Brinovcem st. in ostalimi. Na drugokategorijskem turnirju pa vodi Ljubo Lampret pred Bojanom Culkom itd.

Na brzturnirju šahovske sekcije Društva invalidov Žalec je zmagal Božo Štucl iz Celja pred Marjanom Črepanom, Stanetom Skokom itd.

V Preboldu je bil sedmi mesečni turnir SK Savinjan. Zmagal je Marjan Goršek iz Titovega Velenja.

JOŽE GROBELNIK

NAGRADNA IGRA »PARTIZAN«

7

Katere akcije organizacijsko usmerja in vodi Partizan Jugoslavije in vodi Partizan Jugoslavije in Slovenije ter je njihov pobudnik?

1. V VSAKO KRAJEVNO SKUPNOST DRUŠTVO PARTIZAN
2. HODI IN TECI
3. IŠČEMO NAJBOLJŠO KRAJEVNO SKUPNOST V ŠPORTNI REKREACIJI

Pravilen odgovor obkrožite in pošljite na naše uredništvo najkasneje do 19. novembra 1982

NAGRAJUJE AERO Celje!

PARTIZAN ŠTORE VABI!

- ponedeljek, 8.30-10.00 - cicibani; 16.00-18.30 - pionirke; 18.30-20.00 - člani nad 40 let; 16.00 - 21.00 - rekreacija na kegljišču;

- torek, 8.30-10.00 - cicibani; 16.00-18.30 - pionirji; 18.30-21.30 člani;

- četrtek, 8.30-10.00 - cicibani; 16.00-18.30 - pionirke; 18.30-20.00 - članice; 20.00-21.30 - srednji člani

- petek, 16.00-18.30 - pionirji; in vsak dan od ponedeljka do petka od 16.00 do 20.00 ure posebne vadbe namiznega tenisa in balinanja.

NAGRADNO KRIŽANKO VAM POKLANJA NOVI TEDNIK

	REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	
REKAMNI LEPLJEN PLAKAT	PRILJETEN VOJU	DRUGO IME REKE ROME	IME NOGO-METAŠA SUŠICA	OBROT ZA PRIDOBIV. SOLI	KLADA ZA SEKANJE DRV	REKA NA PELOPONIZU	SNOV, TVAR	OTOK CAROVNICE KRKE	

NAGRADNI RAZPIS

1. nagrada 300 din
2. nagrada 200 din
3. nagrada 100 din

Pri žrebu bomo upoštevali le prave rešitve, pošljite jih najkasneje do torka 16. 11. 1982 do 9. ure. Rešene križanke lahko prinesete tudi osebno na vhodnih vratih je poštne nabiralnice. Na kuverto napišite NAGRADNO KRIŽANKA in svoj točni naslov.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE »EMO« CELJE

Vodoravno: TENZIJA, ARIOVIS, TOPLOTNA, TRAM, TEHNIKA, OMARA, NICA, TLAKA-R, KO, GA, CA, ARI, BI, SADRA, ALMA, LJ, BEZEN, AFRODITA, SIAM, RES, PREŽIHOV, STAJA, NIKO, AIDA, ALA, NOSAN, ANA.

IZID ŽREBANJA

1. nagrado 300 din prejme: Andrej Gobec, Podsmihel 9, 63270 Laško,
2. nagrado 200 din prejme: Anka Hrbt, bovšek, Drešinja vas 8, 63301 Pt. trovče,
3. nagrado 100 din prejme: Natalija Bela, Na otoku 7, 63000 Celje, Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti.

HOROSKOP

● OVEN 20. 3.-20. 4.

Vaše ugodno in delovno obdobje se nadaljuje. Obstaja možnost, poznanstva, koristno za naprej. Denarno stanje ni zaskrbljujoče. V ljubezni si lahko dovolite zelo veliko, tudi prepir. Zdravje bo slabše.

● BIK 20. 4.-21. 5.

Prihaja obdobje v katerem boste nerazpoloženi. Predvsem, zaradi družabnih stikov in zaradi osebe, na katero ste navezani. Prišlo bo tudi do zastojanja v delu. Denarno stanje bo isto. Vaše ljubezenske igre utegnejo postati nevarne. V zdravju manjše motnje.

● DVOJČKA 21. 5.-21. 6.

Bodite dosledni in natančni v vseh obveznostih, tako se boste izognili očitkom in neprijetnostim, ki vam niso potrebne. Na neko večjo obveznost se že sedaj pripravljajte. Ne obtožujte sodelavcev po krivici. Na vsak način se zabavajte, vendar samo z drugo polovico. Glavobol.

● RAK 21. 6.-23. 7.

Na splošno vaš delovni elan pada. Izogibajte se odgovornih nalog in odvisnosti od sodelavcev. Kar imate, naredite sami. Družabni stiki vam ne pomenijo toliko, kot doslej. Ljubljeni osebi ste rekli preveč. Zdravje, kot vedno.

● LEV 23. 7.-23. 8.

Lahko bi prišli v krizo. To ne bo pustilo posledic vam ali okolici, pojavila pa se bodo vprašanja, katera ste smatrali rešena. V službi mir, brez mešanja s strani. Spoznali boste osebo, ki vas bo takoj osvojila. Zdravje bo dobro.

● DEVICA 23. 8.-23. 9.

Trenutno vas ne preganjajo važni dogodki. Sprostite se, in nadoknadite izgubljeno energijo. V osebnem življenju bo vse dobro, tudi rešitev nekega problema. Denarno stanje bo brez posebnih problemov. Kar zadeva čustva, spremenite obnašanje. Zdravje bo boljše.

● TEHTNICA 23. 9.-23. 10.

Obdobje brez bistvenih sprememb. Napetosti popuščajo, vendar ne tiste iz preteklosti. Ze sedaj se pripravite na večjo nalogo. V družini se izognite nekemu razgovoru. Bodite bolj varčni. Če ste dobre volje vi, so vsi srečni in razpoloženi. Zdravje bo dobro.

● ŠKORPION 23. 10.-22. 11.

Obdobje vam je izredno naklonjeno, tako da se na morebitne nesporazume sploh ne ozirajte. Manjše nevednosti v osebnem življenju. Če boste imeli razumevanje, boste vse rešili. Ugodni rezultati v službi. Posvetite drugi polovici malo več pozornosti. Zdravje, kot vedno.

● STRELEC 22. 11.-22. 12.

Poslovni izgledi so ugodni. Kar zadeva zahtevnejše naloge jih rešite takoj. V družabnih stikih ste se dobro odrezali. Izkoristite vsako možnost za potovanja. Ob koncu tedna pričakujte darilo. Sedaj je čas za avanture, če si upate. Zdravje bo dobro.

● KOZOROG 22. 12.-20. 1.

Neugodno obdobje je za vami. Boljše se boste počutili in tudi razlogov za razburjanje ne bo več. V sredini tedna boste rešili večino obveznosti in težavo osebnega značaja. Denarno stanje je ugodno. V ljubezni ni dovolj samo čutiti, treba je tudi pokazati. Zdravje, dobro.

● VODNAR 20. 1.-19. 2.

Obdobje, ugodno za izpolnitev želja, vendar ne vseh. Pazite, da ne boste pretiravali ne glede na vašo umirjenost in razum. V službi bi lahko prišlo do preprirov in neugodnosti. Uspeh v poslih in denarju. Bodite bolj dostopni do nekoga.

● RIBI 19. 2.-20. 3.

Pričakujte vznemirljive dogodke v teh dneh. Veliko se boste gibali med različnimi ljudmi. Nekateri čakajo manjši dobitki, druge pa uspeh v umetnosti. Veselo sporočilo znanca ob koncu tedna. Ne norčujte se iz čustev. Zdravje bo dobro.

ALI VESTE...

1. Novejši atlas nam zraven samih zemljevidov, oprežejo še z vrsto zanimivih podatkov o naši Zemlji. Posebej pa se radi ustavimo ob tistih podatkih ki se začnejo z »naj«. Tako je največji polotok Arabski, najvišja gora Mount Everest, najdaljša reka Nil, največja država Sovjetska zveza, najvišji slap je Angel na istoimenski reki, največji otok je Grenlandija, največji kontinent Afrika in podobno.

2. Svila je ena izmed redkih, gospodarsko važnih snovi, ki nam jih dajo žuželke - poleg voska, medu, šelaka in karminskega razredčila. Svilen nitko prede gosenica metulja svilnega prelca. Metulj je bele barve, zelo košat in zaradi malih krilc tudi slab letalec. Kitajci so ga gojili že 2600 let pred našim štetjem. Samica zleže 300 do 700 jajčec, iz njih prilezejo gosenice, ki jih sviloprepci položijo na murvine liste. Po 30 dneh dorastejo in se začnejo bubiti. Svilena nitka ene bube je dolga okoli 4 kilometre. V tovarni potem te bube odvijajo posebni stroji. Danes gojijo metulje svilne prejece marsikje po svetu, tudi pri nas.

3. Dušikova kislina, ki so ji včasih rekli tudi solitna kislina, je čista in brezbarvna tekočina, ki se na svetlobi razkrajja in rumeno do rjavo obarva. Raztaplja skoraj vse kovine razen zlata in platine. Na koži povzroča hude opekline, škodljivo pa je tudi vdihavanje njenih par. Pridobivamo jo na več načinov. Uporabljamo jo pri izdelavi streliv, nitroceluloze, kolodija, lakov, barv, raznih nitratov, celo pri raketnem gorivu je zraven kot oksidant.

Nismo pa navedli nekih snovi, izredno pomembnih za rast poljščin, pri katerih pa pravzaprav porabimo največ dušikove kisline.

Ali veste, katere snovi so to?
 1. KASPIJSKO JEZERO
 2. V MAKEDONIJI
 3. UMETNA GNOJILA

MALA MAGIČNA KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6
7					8
9				10	11
12				13	
14				15	
16				17	
	18	19			
		20			

- 1,1. pokojni hrvaški pisatelj in dramatik (Miroslav),
- 7,2. človek, ki trezno gleda na svet okoli sebe,
- 9,3. okrajšava za napravo za ojačevanje svetlobnega sevanja,
- 10,19. sičnik in šumnik, sosednji črki abecede,
- 12,4. starogrška filozofska šola,
- 13,17. gmota stvari zbrana na enem mestu,
- 14,5. plod bukve,
- 15,15. republika ob Gvinejskem zalivu,
- 16,6. visoka igralna karta,
- 17,13. mestece ob Soči,
- 18,8. japonski izraz za val, ki se pojavi na morju po potresu ali po izbruhu podvodnega ognjenika,
- 20,11. ljudje, postavljeni v počastitev, v dveh vrstah.

MALA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. človek (latinsko), 5. prinos imetja v zakon, 7. višavje v severni Angoli, 8. surovina za dišave in sadne esence, 9. glavni števnik, 10. pregon divjadi, 12. pripadnik grške filozofske šole, 15. rimska boginja usode, 16. originalno ime za Ande, 17. voz s plohom.

Navpično: 1. ameriški astronom (George), 2. umetniško življenjsko delo, 3. italijanski skladatelj iz Benetk (Claudio), 4. visoko odlikovanje, 6. reka v Črni gori, 10. ime srbske pevke Lukić, 11. švedski otok v Baltiškem morju, 13. angleška ploščinska mera, 14. pladenj.

REŠITVE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

NAGRADNO VPRAŠANJE

- Rešitev za vpis v kupon: POLONJLJ.
1. nagrado 300 dinarjev prejme: Vida Oberžan, Lopata 9, 63000 Celje
 2. nagrado 200 dinarjev prejme: Barbarka Silvester, Bratovševa ploščad 3, 61000 Ljubljana
 3. nagrado 100 dinarjev prejme: Valter Rebernak, Šmarjeta 66, 63211 Škofja vas

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade boste prejeli po pošti.

ITALIJANSKA KRIŽANKA

Vodoravno: SPEKULACIJA, TRAVMATIZEM, EOKA, KOKILA, VSDREN, DIT, ITERATIV, CE, LOGARJAMAR, ČZ, TONAŽA, NIK, GA, EIRIDOL, RANDEM, CAPA, VAJETI, AREH, ARENA.

POSETNICA

V. SVARIN
REČICA

Všeč mu je slovenski mladinski film.

ANAGRAM

Zahteven ta poklic je tvoj, barve mešaš da je joj, s čopičem v roki hočeš mir, zares zaslužiš si KLOBASO, SIR.

Bodeči

NA POMOČ

V soboto bo v dvorani Golovec veliki smučarski ples, na katerem bo nastopilo veliko znanih, manj znanih in sploh nastopajočih. Z njimi pa vsa naša smučarska reprezentanca. Koncert ima naslov POMAGAMO.

Samo da ne bomo kasneje ob spremljanju nastopov naših smučarjev na belih poljanah vpili NA POMOČ.

MINILA STA DAN IN MESEC VARČEVANJA - VENDAR SE NAM OBETA ŠE DOLGO VARČEVANJE

Ob sedanjem pomanjkanju goriv in vsesplošni energetski krizi se je naš občan, ki želi ostati nelmenovan, odločil za najnovejšo peč. Pravi, da je učinkovita, čeprav ima tudi pri zagotavljanju »goriva« zanj, včasih težave. Še sreča, da lahko za kurjenje uporablja najrazličnejša sredstva. Posnetek je bolj temen, ker občan jemlje resno tudi priporočilo o varčevanju z električno energijo.

ENA BONIČNA

Ko v trgovini ni mesa, bon nam naj rešitev da.

Ko več praška ni na tone, vsi kričijo: bone, bone!

In če olja, cukra ni - boni so rešitelji.

Kot da smo že pozabili, kdaj smo bone le delili.

Kot da je sedanje leto, isto kot štiridesetpeto!

Program: 45 milijonov dinarjev

V krajevni skupnosti Griž, ki so na vrsti za praznovanje občinskega praznika, so pripravili program investicijskih vlaganj in stroškov v skupni vrednosti okrog 45 milijonov din (štiri in pol stane milijarde). Program vsekakor kaže, da imajo v tej krajevni skupnosti veliko načrtov in želja, vprasanje pa je, kje naj v žalski občini vzeli toliko denarja, da bi te želje lahko uresenili v enem letu. Iz samostojnega ne.

Vse kaže, da se tega v Grižah sami zavedajo, pa se bodo brez posebnega razočaranja zadovoljili tudi z neprimerno bolj skromnim programom. V času velikih stabilizacijskih prizadevanj v vsej državi pa vendar! moti, da neka krajevna skupnost sploh sestavi tako zahte program. Zlasti še, ker v r kasnij z izvajanjem ne točk referendumskega r zlasti s kanalizacijo dolini.

Bolje je več želeli in manj dobili! Od želja se ti pač nič ne more zgoditi!

NIČ VEČ NEKDO IN NEKJE!

Tovariši! Dovolj je bilo okolišenja. Dovoljkrat smo le govorili, da moramo več narediti za bolj odgovorno obnašanje. Zdaj je resnično zadnji čas, da na odgovorne pokažejo s prstom. Da povemo njihove priimke in imena. Kajti, tovariši, tudi odgovorni imajo imena in priimke. Res jih imajo. Res je, da smo zadnji čas te stvari obravnavali tako, kot da jih ne bi imeli. Pa ni tako! Prav tako so iz mesa in kosti, so ljudje. Zato jih moramo imenovati. Dovolj je bilo skrivanja in prikrivanja, dovolj govorenja o nekih ljudeh, ki so nekje nekaj naredili. Tega je konec. In če je treba, bomo temu naredili konec prav tukaj in sedaj. Zakaj ne bi bili prvi?! Kajti napak in pomanjkljivosti je veliko tudi pri nas. Zakaj ne bi rekli, da so? Zakaj tega ne bi priznali? Priznanje ne pomeni nekaj slabega. Pomeni moč in pomeni, da bomo s tem nehali in stopili na novo pot.

Vem za krajevno skupnost, kjer se neki funkcionar obnaša zelo nemogoče. Kot da bi bila tista skupnost posebna občina. Prezira naša skupno sprejeta stališča, delati hoče po svoje. Mar mu bomo še dopuščali.

Vem za delovno organizacijo, kjer je direktor pogazil vse samoupravno sprejete odločitve in dela po svoje. Kot da je tovarna njegova! Bomo šli mirno mimo tega primera in mimo tega tovariša. Naredil je nekaj zelo narobe, ljudje o tem veliko govorijo, zato jaz tega tu ne bi izpostavljali.

Ali pa tisto društvo v onem koncu mesta. Kako nestabilizacijsko se obnašajo. Saj človek skoraj težko verjame, da sodijo v isto skupnost kot vsi ostali. Kot da zanje veljajo druga pravila igre. Pa blagajnik enega izmed naših športnih društev. In tajnik istega. Se lahko tako ponašata. Neodgovorno se obnašajo in, tovariši, morali bomo enkrat konkretno spregovoriti o njih. Saj imajo menda imena!!!

ZDRAVILNE RASTLINE

ANGELIKA

Angelika (Angelica archangelica L.) je kobilnica, torej sorodnica kumine in sladkega janeža. V Sloveniji samorasla ne raste, pač je gojijo kot kulturno rastlino širom Evrope. Zdravilna je korenika. Je rjava, do rdečkasto rjava, prijetno diši po začimb, okusa je sprva sladkastega, potem pa ostrega in grenkega. Vsebuje precej grenčice, organskih kislin, kot so angelikina, jabolčna, oksalna, angelicin, in eterično olje z močnim aromatičnim duhom.

Angelikina korenina se uporablja pri boleznih prebavil, največkrat zoper napenjanje, za povečanje apetita, poleg tega je izvrstna za lajšanje tegob pri želodčnem katarju, oziroma pri vnetju želodčne sluznice ter pri vnetju črevesja. Pospešuje delovanje žlez, kot so žolc in trebušna slinavka. Preprečuje kolcanje, preganja vrtoglavico, prisotno eterično olje pa krepi sluznice dihalnih potov in pljuč ter na splošno deluje stimulantno na delovanje srca in povečuje prožnost žil.

Korenina, ki je občasno dobimo tudi v lekarni, se uporablja posušena za čaj ali pa v obliki praška. Vzamemo eno žlico drobno zrezanih korenin na en liter vrele vode. Ko se ohladi, pijemo večkrat na dan, če smo utrujeni, če nas napenja, če nas muči kolcanje. Zelo učinkovit je tudi mrzlo pripravljen napitek. Žlico korenine namočimo čez noč v pol litra vode, zjutraj pa precedimo in pijemo hladen čaj, ali pa ga nekoliko pogrejem. Koreniko pa lahko tudi namočimo v dobrem belem vinu. Napravimo ga tako, da namočimo pest korenin za dva tedna v vinu ter držimo vse na toplem. Kožareček angelikinega vina popijemo pred obrokom, ker krepi organizem in pospešuje prebavo. Koristne so tudi kopeli nog in rok in celo celega telesa, zlasti tedaj če nas muči revmatizem, če si bočemo pomiriti živce ali če potrebujemo naše telo splošno poživilo za lažje premagovanje večjih naporov. Pest korenin vržemo v vrelo vodo, pustimo, da se ohladi in zavrelek dodamo kopeli. Pri tem moramo paziti, da nismo predolgo v takšni kopeli. Učinkovine v angeliki so zelo učinkovite in če pretiravamo s kopeljo, lahko dobimo silno neprijetno vnetje kože. Kopel naj nikoli ne traja več kot tri minute in pri tem je treba paziti, da ne pride angelikina kopel v stik z očmi.

Angelikino korenino uporabljajo tudi v živinoreji, in sicer kot čaj ali pa dodajajo male količine krmi tedaj, če živino mučijo krči, slaba prebava in živčne motnje.

BORIS JAGODIČ

STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH SKUPNOSTI ZA ZAPOSLOVANJE CELJE

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4-letni mandat

vodje službe za zaposlovanje

- Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
- da ima višjo šolsko izobrazbo pravne, kadrovske ali ekonomske smeri oziroma ustrezno delovno zmožnost
 - da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj
 - da je družbenopolitično aktiven
 - da predloži koncept dela službe za zaposlovanje

Kandidati naj prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na Strokovno službo občinskih skupnosti za zaposlovanje Celje, Štandrov trg 7 - za razpisno komisijo.

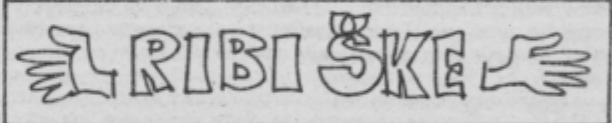
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zaključku razpisa.

RECEPT TEDNA

PEČEN KROMPIR V OBLICAH

Krompirje najprej dobro zdrgnite s kuhinjsko krpo. Če imate radi hrustavo skorjo, jih pustite takšne, kot so. Če pa želite mehkejšo skorjo, jih takoj namažite z maslom ali s kakšno drugo maščobo. Krompirje položite na rešetko pečice in jih pecite 40 do 60 minut v pečici, segreti na 220 °C. Ko so krompirji mehki, se koža zgrbanči, potem jih vzemite iz pečice. Vsakemu krompirju razrežite kožico v obliki dvojnega križa, toda samo z ene strani. Potem vzemite vsak krompir v roko s krpo, da bi se ne opekli. Prerezano kožo vzdignite, ne da bi jo olupili, ter poskusite krompir rahlo upogniti, tako da vzdignete krajce, da se sredina krompirja razpoči. Posolite, popoprajte in dodajte vsakemu krompirju košček masla. Krompir servirajte vroč.

Drugače pa lahko krompir pečemo v aluminijasti foliji. Krompir zdrgnete s krpo, premažete z maščobo, popoprajte in posolite. Vsak krompir posebej zavijete v aluminijasto folijo. Krompir pecite v pečici, kot je že opisano zgoraj. Pečen krompir postrezite v foliji, ki ste jo zgoraj prerezali s škarjami, razrežite tudi skorjo, sredino pa zabelite. Štirje debeli krompirji, tako pripravljene, vsebujejo le 590 kalorij in so primerna hrana za tiste, ki bi radi shujšali.

LEPOTICA JE OSTALA DOMA

Sredi poletja sva s prijateljem Marjanom lovila podusti v Zbiljskem akumulacijskem jezeru od Smedniškega mostu navzgor. Marjan, ki ga krasi velika ljubezen do narave in ribolova in je član kranjske ribiške družine, me je že prejšnja leta večkrat spremljal na ribolovu. Vedno je navdušen za zdrav humor, pri zadnjem skupnem ribolovu pa mu je vzelo sapo, da je spreminjal barvo kot kameleon.

Pozno popoldne sva zaman namakala vsak svoj trnek s kruhom pod vasjo Podreča, kjer Sava priteka v Zbiljsko jezero. Podusti se niso zmenile za vabe, ker so imele »prost dan«.

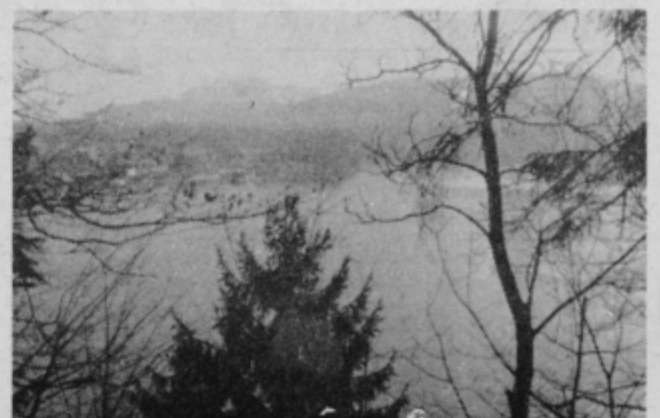
Stala sva na skali majhnega polotoka, tri, štiri metre od brega. Tako sva videla tudi pod grmovje, ki se nagiba nad gladino. Marjan me je nekajkrat vprašal, kaj cmoklja pod grmi. Odvrnil sem mu, da je verjetno vodna podgana, ki pobira kruh, ki sva ga maloprej metala podustim. Pa ni bilo tako.

V sencah grmovja, komaj pol metra pod gladino je Marjan opazil tri ameriške postrvi - v naše vode smo jih prinesli iz Kalifornije v ZDA leta 1880 - ki so lagodno plavale sem ter tja in pobirale kruh z vodne gladine. Svetlo rdeči pasovi na bokih postrvi so se dobro ujemali z zeleno barvo vode. Postrvi so plavale na Marjanovi strani ribolovu pa mu je imel prednost. V naglici je zamenjal trnek z umetno muho rumeno-črne barve.

Šarenka, približno 60 centimetrov dolga in težka tri, štiri kilograme je kot na povelje zaplavala proti otrplemu ribiču in zagrizla v živobarvno pluto plovčka. Povsem mirno ga je izpljunila in zagrabila umetno muho. Nagel poteg in kratkotrajna borba za prostost sta spenila temnozeleno vodo.

Lepotica iz Zbiljskega jezera je bledemu ribiču utrgala predvrvice in švignila nazaj v globočino okrašena z rumeno-črno umetno muho.

SANDI UDERMAN

Zbiljsko akumulacijsko jezero

OTROŠKI VRTILJAK

Dragi prijatelji!

Spet je teden naokrog in že je tu nov Vrtiljak. Kar hitro beži čas, kajne? Tudi v šoli ste že skočili v drugo četrtletje in kot bi mignil, bo tu Novo leto, kmalu nato pa zimske počitnice. Nanje zdaj seveda še ne bomo mislili, saj je pred njimi še cel kup šolskega dela in učenja. Tu in tam pa boste kljub temu še našli malce časa in mi kaj napisali, kot doslej. Velja?

Pa lep pozdrav do prihodnjega četrta.

Vaša Nadja

KURIR PRIPOVEDUJE

Bila sem na kožuhanju. S seboj sem vzela list, na katerega sem doma sestavila vprašanja. Šla sem k stricu Nandetu Percu v Zagorje. Bil je udeleženec NOB. Prosil me ga za pogovor.

»Oh, Nives,« mi je rekel. »Ali ti tega nisem že nekoč pripovedoval?«

Najprej se je kujal in mi sploh ni hotel odgovorjati. Končno sem ga pripravila do govorjenja. Sedela sem na podu na kupu koruze in začela pisati. Ta čas pač nisem kožuhal.

»Pri nas so delovali trije bataljoni. Vsi skupaj so se imenovali kozjanska četa. Poveljeval ji je tovariš Modras. To je bilo njegovo partizansko ime, saj so mu ga dali partizani. Padel je v Bistrici ob Sotli. Poznam tudi kurirja Pirša in Božičnika. Jože Pirš živi še danes, medtem ko je Božičnik padel med NOB.«

Med pripovedovanjem sem gledala stričeve zgarane roke. Tudi po rokah sem spoznala, kaj je preživel ta človek. Spet sem spraševala.

»Takrat so predvsem napadali nemške postojanke, rušili mostove, minirali bunkerje in ceste. Kurirji so seveda imeli najtežje delo, saj so morali prenašati pošto. Tukaj sem sodeloval tudi jaz.«

Nisem ga hotela prekinjati in tako je pripovedoval dalje.

»Bili pa so tudi otroci ali že odrasli, ki so pisali letake s čopičem in barvo. Pisali so tudi, kaj se dogaja v taboriščih in razne važne stvari za partizane. Pisali so tudi belogardistom, naj pobegnejo iz svojih enot in se pridružijo partizanom.«

Ko sem ga gledala sem opazila njegovo nagubano čelo, oči so se mi zdele utrujene in zaskrbljene.

»Kurirji, obveščevalci in drugi zanesljivi ljudje so raznašali letake, seveda skrivaj, ponoči in podnevi. Ponekod so imeli že tiskarne pod zemljo, v njih so tiskali letake in časopise. Tudi to so raznašali kurirji. Raznašali so tudi Radio vestnik, tako da smo bili vedno povezani z našimi zavezniki. Pionirska organizacija je med vojno delovala, toda pri nas ne. Pionirjev tu sploh ni bilo.«

Zahvalila sem se mu za pogovor. Ko smo skožuhali vso koro-

zo, smo šli v hišo. Tam sem slišala tudi veliko partizanskih šal.

NIVES KOSTEVC, 6. r
OŠ Tončke Čečeve
LESIČNO

SPOZNAVAMO DELO

Letos smo si osmošolci ogledali že tri tovarne: železarno Štore, tovarno papirja in barvic Aero ter tovarno keramičnih izdelkov v Libojah. Tako smo si ustvarili predstavo o delu v tovarnah, ki nam bo pomagala tudi pri poklicni odločitvi.

Kaj si pravzaprav predstavljamo pod besedo »tovarna«? Veliko zgradbo z visokimi dimniki in hrupnimi stroji, tekoči trak? Ali morda hišo čudežev; notri pripeljejo surovine, ven pa pripeljejo uporabne izdelke. Spominjajo se, da me je včasih zelo zanimalo delovanje strojev. Ko sem zagledala kakšen zelo zapleten izdelek, sem vedno vprašala očeta, kako so to naredili. Občudovala sem njegovo poučenost o strojih, čeprav njegove razlage o delovanju nisem vedno popolnoma razumela. Vse se mi je zdelo tako zapleteno in pametno, da sem občudovala človeštvo, ki je sposobno napraviti kaj takega, kot je stroj, po drugi strani pa sem se čudila, kako to, da človek tega ni iznašel že prej.

Do tovarniških delavcev sem vedno čutila nekakšno spoštovanje, saj so me učili, kako težko je delo v tovarnah in seveda, kako koristno. Ko sem kupila kakšen izdelek, sem se za hip povrnila z njim v njegovo preteklost, spremljala njegov nastanek in prihod na tržišče. Na primer - gramofonska plošča. Zdelo se mi je nekaj čarobnega, da je glas »zapisan« na majhnih brazdah.

VEDNA KOLKA, 8. b
OŠ 1. celjske čete
CELJE

ZBIRAMO STARE KNJIGE

Otroci radi brskamo po podstrešju. Zato smo se pri dopisniškem krožku dogovorili, da bomo zbirali stare knjige. Naslednji dan je Metka prinesla veliko, rdečo, oguljeno pesmarico, na kateri je bila letnica 1908. V njej so bile note. Nato je Metka še prinesla rjavo, orumenelo knjigo, listi so bili rumeni in zaprašeni. Manjkalo je 16 listov. Eno knjigo nam je dala tudi tovarišica Elza Gosak, ampak ta knjiga ni zelo stara. Napisana je v nemščini. Tudi župnik nam je poslal Sveto pismo iz leta 1868. Ta knjiga je črna in ima 231 strani. Spredej in zadaj je lepo izrezljana. Upamo, da bomo dobili še starejšo knjigo.

MAJA OLUP, 2. r
OŠ STRANICE

NARAVNI POSEBNEŽI

BURNICA

Ta ptica tropskih oceanov sama ne more loviti rib, pa se vendarle prehranjuje z njimi. Kako je to mogoče? Burnica krađe plen, se pravi ribe, drugim pticem. Pogosto se na primer spravi na morskega vrana. Ta ne ve, da burnica nima naoljenih kril in se ne more obdržati na vodi. Če bi bila v spopadu ranjena in bi padla v vodo, se ne bi mogla več rešiti. Morski vran torej ne pozna te slabosti svoje roparice in v strahu kar spusti plen. Burnica ga ujame, še preden pade v vodo. Večkrat pa burnice zmaknejo plen tudi delfinom, dobese-dno izpred nosa, kadar lovijo »leteče« ribe.

IZLET V PEKEL

Zjutraj ob 9. uri smo se z lokalcem odpeljali proti Sempetru. Ko smo prispeli, pa smo morali tri in pol kilometre peš. Prispeli smo tako utrujeni, da smo najprej počivali, potem pa smo odšli raziskovat okolico.

V gozdu smo nabrali gozdnih plodov in drevesnih vejic. Videli smo slepiča in majhnega hroščka. Ko smo se vrnili, pa sva s sošolko Brečo naredili gozdno razstavo. V njej so bile gobe, razne trave in gozdne rastline. Potem smo odšli v jamo. Videli smo čudovite kapnike. Skozi jamo teče potok Peklenščica. Pri raziskovanju te jame se je ponesrečil raziskovalec. V jami je bilo veliko zanimivosti. Najstarejši kapnik se je že spremenil v steber. Star je tri in pol milijona let. Ko smo prišli iz jame, se je vsak vrnil k svojemu delu. V kuhinji so pripravljali za peko. Počasi so prihajali naši starši. Tudi moj ati in mami sta prišla. Spekli smo hrenovke, pripravili papriko, čebulo in gorčico. Ko pa smo pojedli, so starši odšli v gostilno, ki je bila prazna. Tam smo peli in se veselili, zraven smo bili tudi mi. Čas je hitro potekal in morali smo domov.

Ta izlet je bil zares poučen. Misslim, da smo se na tem izletu naučili več, kot en dan v šoli.

ANDREJA KRAMAR, 4. b
OŠ Franja Vrunča
CELJE

MOJ DOM

Stanujem v Vitanju. Vitanje mi je zelo všeč, posebno še jeseni.

Nad našo hišo je velik hrib s sadnim drevjem. Na vrhu hriba je klop. Večkrat grem sedet na klop, kjer opazujem, kako na igrišču igrajo nogomet ali košarko. Pred hišo imamo asfalt, kjer se lahko kotalkam in vozim s kolesom. Na drugi strani hiše pa imamo travnik. Tam je tudi gugalnica in okrasno drevje. Pred hišo je velik vrt. V njem so tudi jagode, ki jih imam zelo rada.

Nekega dne smo se s sosedom Rudijem in njegovo sestro Tejo igrali. Sredi igre sem se začela pripraviti. Ker se nisem držala pravil, smo se skregali. Rudi in Teja sta šla domov, a smo se drugi dan že igrali skupaj.

TATJANA ZALOŽNIK, 3. b
OŠ VITANJE

NAŠ RADIO

Ob petkih, tretjo učno uro, prekine pouk šolski radio. Po vsej šoli odmeva prijetna melodija, Sreča na vrvcu. To je naš avizzo. Nato zaslišimo znan glas. Seveda, to je Olga. Seznani nas z vsebino oddaje, potem pa se oglasi Matej in Marta, ki nas obvestita o rezultatih našega dela. To so poročila o delu oddelčnih skupnosti, o disciplini, o zbiralnih akcijah in o tekmovanjih. V vsaki oddaji imamo glavno temo.

Oddajam šolskega radia radi prislunemo predvsem zaradi prijetne glasbe, ki jo izbiramo učenci sami. Najbolj pa nas razveseli, kadar nam napovedovalci zastavijo nagradno vprašanje. Naloga je običajno šaljiva, lahka in primerna za večino učencev. Za nagrado mu v naslednji oddaji zavrtijo melodijo po želji.

Z oddajami šolskega radia smo začeli v lanskem šolskem letu in hitro smo se navadili nanj. Nekajkrat ga ni bilo zaradi tehničnih težav. Vsi, učenci in učitelji, smo ga pogrešali.

DAMJANA ZAGRUŠEVCEM
OŠ XIV. divizije
DOBRNA

PAPAGAJ

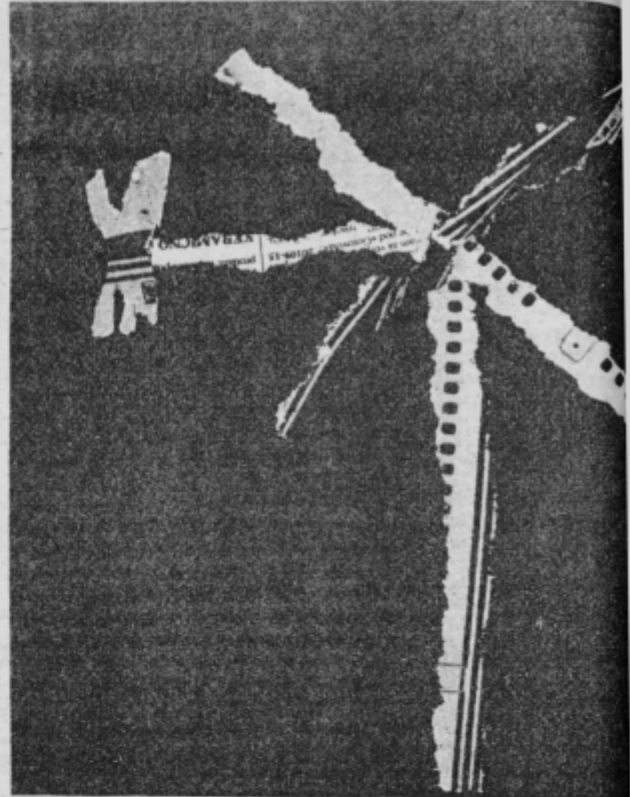
Jaz imam zelo rad živali. Ker nimamo hleva, imamo samo papagaja. Imamo ga v kuhinji, v kletki.

Papagaja sem dobil od sosedov. V kletko sem mu privezal zvonec. Zelo rad se igra z njim. Poje tudi zelo rad.

Živali morajo imeti hrano. Z živalmi ne smemo grdo ravnati. Za mojega papagaja bom vedno lepo skrbel.

DUŠAN ŠPILE, 3. b
OŠ ZREČE

KLOPOTEC

1/82 COŠ STRANICE XII.

Otroci COS Stranice so poslali prvo letošnjo številko njihovega glasila. V njem je zbranih 58 pristrčnih pesmi mladih pesnic. Nekaj smo jih izbrali, da jih predstavimo tudi v našem Vrtiljaku.

VETERČEK

Veterček pihlja močno,
dežek pada v vodo.
Zaba je vesela,
da ne bo zgorela.

MAJA OLUP

DEŽEVNIK

Deževnik se zvija,
ko dežek rosi,
na sprehod se odpravlja,
da zraka dobi.

ANDREJA ROTOVNIK

CVEK

Če cvek dobiš,
se prav nič ne veseliš,
ko domov prihiš,
jih po zadnjici dobiš.

ANDREJA ROTOVNIK

SREČA

Atek mamico poljubi,
jaz jo hočem tudi.
Atek reče:
Mir mi daj!
Joji! Bežati moram zdej.

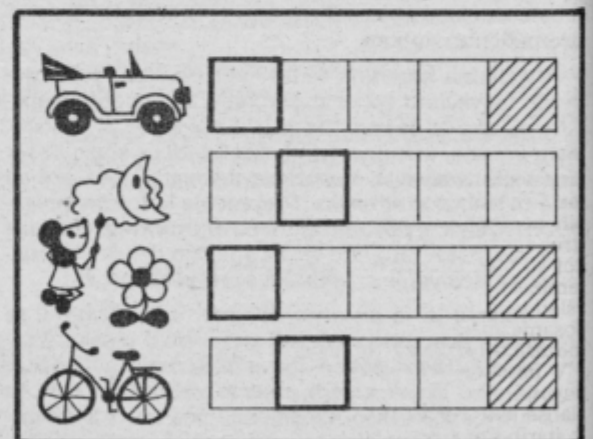
SMILJANA ADAMIČ

KONTROLNA

Tovarišica liste razdeli,
nato slalom vozi med klopni.
Ostro gleda, opazuje,
da kdo kaj ne prepisuje.

DOROTEJA BREČIČ

ATKINA ZANKA

Atka ima pri risanju same petice. Res lepo riše. Ima pa tudi odlične barvice. Hočeš izvedeti kakšne? Reši spodnjo uganko in na debelo označenih poljih boš lahko prebral odgovor.

Napiši ga na dopisnico, skupaj z naslovom, razredom in šolo, ki jo obiskuješ. Dopisnico pošlji na naš naslov do ponedeljka, 15. novembra 1982. Enega izmed reševalcev čaka darilo tovarne AERO.

Pa še rešitev prejšnje uganke. Nagrado bo dobil: Roki VIRANT, Janina 4, 63250 Rogaska Slatina

Veseli prvošolčki

MOJCA REPNIK, 1. r., OŠ Edvard Kardelj, Slovenske Konjice

NOČNE
CVETKE

Z ukrepi in višjimi cenami je postal bencin bolj iskan tudi med milicini in drugimi nepripravili, ki pa se največkrat odločijo za fičke, ker lažje priti do bencinskega tanka. Tako so vložili, doslej je neznani, šli v pet avtomobilov v tianju in jim osušili tanka, v Titovem Velenju pa neznanci iz dveh osebnih avtomobilov ukradli 20 litrov bencina, iz osebnega avtomobila v Grižah 20 litrov goriva. Več podobnih krajev je bilo tudi v Celju.

Lovec Anton G. iz gornjega Tinskega se je soboto zjutraj ves vesel sedel na kolo in se odpeljal na zborna mesto. Nameril se je namreč na skupen lov s svojo zeleno kratovščino. Verjetno se je naš lovec na kolesu nekoliko preveč zamislil, ko mu je nenadoma, glej ga doma, zmanjkalo kolesa pod sabo. In ker nesreča ponavadi ne pride sama, je Antonu takrat sprotila še nabita lovska puška. K sreči si je vrtil lovec prestrelil samo prste na nogi.

Tatovom, ki so bili obsojeni oziroma že imajo svoje črne kartotekke, res ni lahko. Tako je prejšnji četrtek nekemu nepredvidnemu občanu zmanjkala na vlaku, ki pelje iz Maribora proti Celju, kuverta za 42.000 dinarji. Suknjič s kuverto je namreč nepredvidno obehal na obešalnik v kupeju. Miličniki so seveda najprej pobrskali po kartotekah in pretipali stare žerjare, ki so se že večkrat dokazali. Tako so že po nekaj dneh prišli storilca in ga osumili tatvine. S.Š.

PRED STAVBO SDK

ROPAR ODNESEL KASETO

V mesnici »Narezek« niso poskrbeli za varnostne ukrepe

KDO JE VIDEL
ROPARJA?

Po opisu očividcev torkovega napada pred stavbo službe družbenega knjigovodstva v Celju so na celjski Upravi za notranje zadeve sestavili fotorobot, kriminalisti pa prosijo vse, ki so bili v času napada v bližini, da se oglasijo na najbližji postaji milice ali na Upravi za notranje zadeve ob Ljubljanski cesti v Celju.

BUDEN MILIČNIK

Celjski miličnik Milan Petrovič je v torek, ob 21.10 uri med potjo iz službe domov čakal na avtobus na celjski postaji. Ker je v zadnjem času vse več vlomov v avtomobile, je tudi miličnik večkrat pogledal proti bližnjemu parkirišču. Tako je tudi opazil vlomilca, ki je skušal vdreti v parkiran osebni avtomobil Zastava 750.

Miličnik je prišel k avtomobilu, ki je vlomilec že odprl vrata fička in segel po ženski torbici v avtomobilu, v kateri je bila tudi denarnica s 3.500 dinarji.

Vlomilec se je nekako iztrgal miličniku in zbežal proti središču mesta, toda v Kocenovi ulici se je znašel na dvorišču brez izhoda. Takrat se je obrnil in napadel miličnika, potem pa uspel še enkrat zbežati. Lov za vlomilcem po celjskih ulicah se je nadaljeval, vendar je miličnik storilca kmalu prijel, pri tem pa mu je pomagal tudi občan Slavko Đakovič iz Čopove ulice v Celju.

Izkazalo se je, da je vlomilec Btjar Kočinaj iz Prizrena, ki je nekaj časa delal na Polzeli, sedaj pa je brez zaposlitve. S.Š.

Celjski kriminalisti še vedno iščejo napadalca, ki je prejšnji terek zvečer, nekaj po 19. uri na Trgu V. kongresa v Celju napadel prodajalco iz celjske mesnice »Narezek«, ko je hotela oddati kaseto z denarjem v nočni trezor službe družbenega knjigovodstva.

Neznanec je z nožem napadel prodajalko. Med ruvanjem je izgubil kapo in nož, vendar je uspel prodajalki iztrgati iz rok kaseto, v kateri je bilo nekaj več kot 90.000 dinarjev, potem pa je zbežal.

Ta večer je oddal kasete v nočni trezor SDK več prodajalcev iz celjskih trgovin, neznanec pa je očitno čakal na pravo priložnost, ko je bilo na trgu najmanj ljudi, in seveda na najmanj zavarovano kaseto.

V »Narezku« navodilom o varnem prenašanju denarja in stalnem poudarjanju o pomembnosti družbene samozagrade navkljub niso poskrbeli za ustrezne ukrepe. Prodajalka je kaseto s prejš-

njo vsoto denarja odnesla brez spremstva in v vrečki, namesto v posebni varnostni aktovki. Že res, da se je pogumno uprla napadalcu toda, če bi ji v »Narezku« določili spremljevalca, do napada najverjetneje sploh ne bi prišlo.

Sicer pa preventivne akcije miličnikov kažejo, da tudi v marsikateri drugi delovni organizaciji malomarno varujejo družbeno premoženje oziroma večkrat kršijo predpise in navodila ter zavestno tvegajo, da bo to družbeno premoženje nekdo ukradel ali poškodoval. Opozorila, ki so jih miličniki naslovili na kršitelje, pa so doslej le malokrat padla na plodna tla. SREČKO ŠROT

ZAKAJ JE PODIVJAL PAVLIČ?

Torkovo popoldne (9. novembra) bo verjetno še dolgo vrsto let ostalo v težkem in neprijetnem spominu vsem, ki so na relaciji Slance pri Teharju pa do roba Celja doživljali pravo pobesnelo divjanje Martina Pavliča, starega 46 let, doma iz Kranja.

Martin Pavlič je ta dan obiskal očeta Alojza Pavliča, starega 83 let, stanujočega v Slancah št. 1. Med njima je iz doslej še nepojasnjenih vzrokov prišlo do prepira in sin je očeta ubil s sekiro. To je bilo okoli 15.45. Takoj zatem se je izpod ostrešja hiše pojavil gost dim, ki se je kmalu prelevil v ogenj in zajel domala vso hišo. Martin Pavlič je sedel v osebni avto in se odpeljal po Kidričevi cesti proti Celju. Tam, kjer je odcep za vhod v Cinkarno, je nenadoma zavil s svojega voznega pasu čez zelenico (ta loči oba vozna pasova) na nasprotni del ceste in čelno trčil v pravilno vozeči osebni avto Marjana Došlerja, starega 30 let, doma iz Celja. Trčenje je bilo tako silovito, da je Marjan Došler na kraju nesreče umrl, povzročitelj nesreče Martin Pavlič pa je bil težje telesno poškodovan in prepeljan v celjsko bolnišnico. Pri prometni nesreči je nastala škoda za 250 tisoč din (kaj pa človeško življenje?), medtem ko do oddaje rokopisa še niso znani podatki o škodi, ki je nastala pri požaru.

Pri začetni preiskavi ugotavljanja vzrokov za nastalo tragedijo so ugotovili, da so bila vhodna vrata hiše pokojnega Alojza Pavliča zaklenjena, na podstrešju, kjer se je vnel požar, pa je bilo več posod, ki so bile polne vnetljivih goriv. Požar in da se je odpeljal Martin Pavlič so opazili sosedje. TONE VRABL

PROMETNE
NESREČEHUDA PROMETNA
NESREČA V DREŠINJI
VASI

Prejšnji četrtek dopoldan, nekaj po 11. uri se je pripetila prometna nesreča na magistralni cesti v Drešinji vasi. Voznik osebnega avtomobila Jože Bele s Kristan vrha je peljal iz Celja proti Drešinji vasi in med vožnjo nenadoma zavil v levo tako, da je čelno trčil s kombijem, ki ga je iz nasprotni smeri pripeljal Alojz Kumer iz Titovega Velenja. Trčenje je bilo tako silovito, da je voznik Bele umrl na kraju nesreče, Kumer pa je bil lažje ranjen.

Z AVTOMOBILOM V
SKALO

Iz Zidanega mosta proti Rimskim Toplicam se je z osebnim avtomobilom peljal 23-letni Martin Lenart iz Trbovelj. Zaradi neprimerne hitrosti ga je v Velikem

Sirju, v ostrem desnem ovinku zaneslo v desno, v ograjo, nato pa na levo stran ceste, kjer je trčil v skalo. Pri trčenju se je voznik Lenart huje ranil, sopotnik v njegovem avtomobilu, 22-letni Jani Kranjc iz Trbovelj pa je dobil lažje poškodbe.

UMRL PO PROMETNI
NESREČI

V soboto zjutraj je v celjski bolnišnici zaradi poškodb, ki jih je dobil v prometni nesreči, umrl Franc Ozu iz Male Pristave. Ozu se je poškodoval 20. oktobra v Mali Pristavi, ko ga je pri nenačnem prečkanju ceste zadel osebni avtomobil.

NEPRIMERNA
HITROST

Voznik osebnega avtomobila, 23-letni Drago Ivšek iz Zabraza se je v soboto popoldan peljal z osebnim avtomobilom. V Marija Gradcu pa je zaradi prevelike hitrosti trčil v 34-letnega Rafka Krašovca iz Marija Gradca, ki se je iz nasprotni smeri pripeljal na kolesu z motorjem. V nesreči se je kolesar huje ranil.

KOLESAR V PEŠCA

Po Vrnčevci ulici proti središču mesta se je peljal s kolesom z motorjem 19-letni Borut Mušič iz Celja. Pred hišo s številko 64 je tesno prehiteval pešca, 43-letnega Đevada Nikola iz Celja in ga zbil po cestišču. Pešec se je pri tem huje ranil.

POGINILA GOVEDA

Stefanu Likoviču iz Matk pri Preboldu so prejšnji teden poginila štiri goveda. Lastnik jih je prejšnji dan nakrmil s njivskim plevelom, kar naj bi bil tudi verjetni vzrok za pogin živali. Kljub temu pa je veterinarska inšpekcija odredila pregled poginulih živali, da bi ugotovili natančnejši vzrok pogina.

ZAKAJ JE GORELO

V Ločici pri Vranskem je zagorela hiša last Marka Novaka. Ker je lastnik trenutno na delu v Iraku, je na hišo pazil njegov brat Jurij. S hiše se je ogenj razširil na gospodarsko poslopje, tako da je nastalo za okrog 250.000 dinarjev škode. Natančnega vzroka za požar še niso ugotovili.

pravniki za bralce

GOSPODARSKA KRIMINALITETA (IV)

Domnevamo, da nam je uspelo vsaj do neke mere prikazati značilnosti in posebnosti kaznivih dejanj s tako pomembnega družbenega področja, tako po vzrokih kot po nekaterih posledicah in glavnih znakih. Preden preidemo na zaključni prikaz preprečevalne dejavnosti pa je potrebno prikazati še nekatere pojavne oblike na posameznih področjih. Povzemamo jih iz poročila strokovnjaka pri RSNV Franca Tuškeja, kot so bila posredovana na že omenjenem seminarju. Prikaz je pomemben ravno vsled tega, ker lahko pri tem vsak organ in posameznik najde ob tem možnosti za samozagradno ravnanje in ukrepanje.

V notranji trgovini omogočajo kazniva dejanja viški, ki nastanejo s prodajo blaga slabše kakovosti za boljše; s prodajo blaga iz starih zalog po novih, višjih cenah; s prodajo blaga različnih dobaviteljev in cen po cenah najdražjega dobavitelja; z izstavljanjem računov za večje količine blaga od dejansko izdobljenih in iz zaračunavanja blaga po višjih cenah; z uveljavljanjem največjih možnih odpisov na račun kala, vlomov in tatvin. Storilci upravičujejo primanjkljaje in jih prikrižajo s ponarejeno dokumentacijo (lažni obračuni in inventure), s prodajo mimo registrske blagajne in z uničenjem paragonov in izdajanjem različnih trgovskih potnikov in podobnih poklicev, nadalje dajanje prednosti kupcem pri prodaji tistega blaga, ki ga manjka na tržišču (avtomobili, različni tehnični predmeti ipd.), kar se pogosto povezuje tudi s podkupninami. Tu je značilno tudi zadrževanje blaga v skladiščih in ustvarjanje zaloga takšnega blaga, ki ga ni na trgu, nato pa očitno

nesorazmerna prodaja takšnih količin posameznim kupcem, ki imajo prednost, ko na trgu blaga primanjkuje.

Na področju turizma in gostinstva so značilne oblike storitve v tem, da se ustvarjajo v gostinstvu viški z mešanjem in dolivanjem pri pijačah, z izdajanjem manjših porcij hrane, z goljufanjem pri cenah in pri seštevkih in s prodajo pijač mimo rednih zalog. Primanjkljaje pokrivajo z lažnimi obračuni dnevne prodaje, z lažnimi popisi zalog in z uničenjem dela dokumentacij. V turističnih delovnih organizacijah se okoriščajo storilci tako, da potujejo ali letujejo sami ali z družinami na račun svoje delovne organizacije, receptorji v hotelih izdajajo gostom na službenem potovanju fiktivne račune za nočnine, marsikdaj so tudi prisotne zasebne menjave tujih valut ipd.

Na področju zunanje trgovine gre največkrat za korist delovne organizacije, ko se napačno deklarirajo izdelki, napačno prikazujejo nižje vrednosti blaga zaradi carine; uvoz blaga široke potrošnje se prikazuje kot uvoz blaga za reprodukcijo zaradi utaje davščin; uporablja se navidezni izvoz blaga zaradi ustvarjanja deviznih pravic; napačno deklariranje blaga zaradi obračunavanja izvoznih premij in podobno. Tu je še vedno prisotno ustvarjanje tako imenovanih »črnih fondov« v tujini, ki se koristijo za nabavo rezervnih delov in repro-materiala. Posluje se tako, da se sredstva stekajo na račune v tujih bankah, na več načinov: ali z lažnim prikazovanjem višjih cen uvoženega blaga, zlasti opreme; s knjiženjem manjše provizije za konsignacijsko prodajo in z nakazovanjem provizije za sklenjene pogodbe na te račune v tujini. Pogost pojav je tudi neupravičeno zastopanje tujih firm; podkupnine pri sklepanju pogodb; oblika nevestnega gospodarjenja, ki se kaže za preprodajo blaga ali storitev tujim firmi na odprt račun ter tudi poslovanje v okviru nelojalne konkurence, ko se delovne organizacije ne držijo dogovorov o enotnem nastopanju na zunanjem trgu in znižujejo druga drugi dogovorjene cene.

Pri uvoznih ugodnostih prihaja do zlorab z izkoriščanjem potrdil o invalidnosti in preprodajo tako uvoženega blaga neupravičenim osebam. Podobno se dogaja tudi pri uvozu različnih tovornjakov, gradbenih strojev in osebnih avtomobilov, ki jih uvažajo upravičenci, nato pa odstopajo v uporabo osebam, ki niso do tega upravičeni in ko gre za fiktivna obrtna dovoljenja kot tudi fiktivne pogodbe ipd., marsikdaj tudi fiktivno zaposlitev. Podobno se zlorablja pri uvozu določila različnih predpisov o dedovanju, ko se skušajo občani izogniti plačilu carinskih dajatev.

Na področju industrije najdemo primere, ko skladiščniki poneverjajo material, zlasti pri lastni zasebni obrtni dejavnosti, lastni gradnji in podobno. Opušča se kontrola in evidenca pri nabavi in izdaji materiala, nevsklajuje se knjižno in dejansko stanje zaloga; z lažnimi inventurami se prikrižajo primanjkljaji. V servisnih delavnicah se vgrajujejo v motorna vozila rabljeni rezervni deli, zaračunajo se kot novi, razlika pa se prisvoji v materialu ali denarju. V proizvodnji in gradbeništvu se kaže nevestno poslovanje v malomarnem vodenju evidenc porabljenega materiala in surovin, malomarnem nadzorovanju takšnih evidenc; obračunavanju kalkuliranih stroškov po posameznih delovnih nalozih brez primerjave z dejansko vrednostjo materiala, potrebnega po normativih. Značilna oblika korupcije v gradbeni industriji in gradbeništvu je v jemanju podkupnin odgovornih oseb pri sklepanju pogodb z zasebnimi obrtniki - kooperanti. Odgovorna oseba jim omogoča delo pod ugodnejšimi pogoji; ali potrjuje račune za delo, ki ni bilo opravljeno; dviguje cene urnih postavk in podobno. Vse te razlike se v obliki podkupnine stekajo v žepo odgovornih oseb. Iz istih razlogov se pri investicijskih delih ne razpisujejo natečaji za oddajo del in se ne izbira najbolj ugodnih ponudnikov, ampak se sklepajo pogodbe in oddajo dela zasebnikom. Oblika podkupnine je tudi v tem, da sprejemo odgovorne osebe materialno korist zato, da podrejene delavce premostijo na bolje plačano delovno mesto, ali da dajo prednosti zaposlitvi ali da se voznikom odredijo bolj ugodne relacije ipd. V zadnjem času je na tem področju značilno ponarjanje zaključnih računov, ko v zaključne račune vpisujejo lažne zaloge blaga in embalaže, lažni brempisi, fiktivna realizacija. Zgodi se tudi, da se v takšne zaključne račune ali perio-

dične obračune vpisujejo fiktivni stroški (poraba surovin ali materiala), s čimer se delovna organizacija izogne plačevanju davščin in prispevkov družbenih skupnosti iz ustvarjenega dohodka.

Na področju kmetijstva najdemo podobna dejanja v odtujanju različnih gnojil, škropil, semen in drugega reprodukcijskega materiala; tudi neustrezno evidenco ter formalne inventure, pri katerih se ne ugotavlja dejansko stanje zaloga, ampak se prepisuje s stališčnih kartic. Pogost pojav je tudi prekupčevanje z živino in lesom. Odkupovalci ob nakupih ne izstavlajo kmetom računov, v svojih evidencah pa prikazujejo višjo odkupno ceno, razliko pa si prisvajajo na škodo svoje delovne organizacije (običajna je to kmetijska zadruga).

Na področju delovnih razmerij in socialne varnosti so že poznani primeri zasebnih obrtnikov, predvsem v gradbeni stroki, ki so zaposlili tudi do 40 delavcev, vendar niso z njimi sklenili pogodbo o delu, niso jih niti socialno zavarovali, niti jih niso pošiljali na zdravniške preglede, temveč je šlo za tipično izkoriščanje delovne sile po zasebnikih.

Pri zatajitvi davščin in drugih družbenih dajatev se uporablja ponarejen ali fiktiven račun o nabavi materiala, ki ga storilci knjižijo in tako prikazujejo višje poslovne stroške od dejanskih; ne prikazuje se celotni promet; obrt se registrira pod tujim imenom, da se izogne progresivnemu obdavčenju iz obrtne dejavnosti iz skupnega dohodka občanov. Pri tem marsikdaj odigrajo svojo nepravilno vlogo obrtne zadruge, preko katerih pridejo obrtniki do reprodukcijskega materiala in blaga široke potrošnje, brez plačila prometnega davka s pomočjo, fiktivne dokumentacije.

Na področju samoupravljanja največkrat storijo kaznivo dejanje individualni poslovodni organi delovnih organizacij. Najpogostejše gre za kršitev pri odobravanju kreditov; sprejemanje delavcev v delovno razmerje in njihova razporeditev; pri nakupu kadrovskih stanovanj; pri odobravanju voženj s službenimi vozili; pri prikrižanju izgub s prikazovanjem neresničnih poslovnih rezultatov ter zviševanjem osebnih dohodkov vodstvenim delavcem; pri službenih potovanjih v tujino ipd. V takšnih primerih si vodilni delavci jemljejo pravico, da samovoljno odločajo brez odobritve samoupravnih organov, ali pa zavajajo samoupravne organe v zmoto, ali pa odločajo brez pooblastila v njihovem imenu. mag. LUDVIK VIDMAR

PRODAM

KOMPRESOR Fagor 702 v brezhibnem stanju prodam. Vengušt Ivan, Dramlje 63222.

MEŠANI gozd 2 ha v okolici Celja prodam. »UGODNO«.

KUHINJSKO mizo in posteljo z joglijem prodam. Kozovinc, Celje, Kraigherjeva 13.

ENOSOBNO pritrilčno stanovanje v Celju prodam. Tel. dop. 25-017 popoldan 23-652.

ODLIČNO ohranjen Ami 8 break, letnik 76 ter rezervne dele za Ami in hladilnik star 2 leti ugodno prodam. Janko Grobin, Pucova 4, Celje.

200 l akvarij z ribami prodam. Daberšek, Štore 129, novi stolpič.

OTROŠKO sobo zeleno – belo prodam. Tel. 24-200 do 9. ure dopoldan.

LONČENO peč 140 x 90 x 45 prodam. Šifra: UGODNO«.

MZ 175 prodam. Ferdo Turnšek, Lokovina 12, Dobrna.

TRAJNOŽAREČO peč (nemško) prodam. Trubarjeva 85, Celje, tel. 25-971.

TAM 2001, letnik 73 – motor 77, kason brezhiben za tehnični pregled za C ali B ugodno prodam. Ilija Sopa, Ljubečna 72.

ZASTAVO 101, letnik 76, prevoženih 51.000 km, prodam. Ogled vsak dan po 15. uri na Prekorju 3, Celje.

NOVO hišo, tretja faza v Žalcu prodam. Cena 350 M. Tel. 27-893.

TRAKTOR Fendt 17 s kosilnico, dobro ohranjen prodam. Rak, Parižlje 31, Braslovče. Ogled po 15. uri.

KUHINJO prodam. Črtomirova 2, po 18. uri.

POHIŠTVO za dnevno sobo ugodno prodam. Tel. 24-181 popoldan.

ČRNO-BELI TV sprejemnik Riz Grand prodam. Tel. 24-753.

GS CLUB, prva reg. 1977, prevoženih 85.000 (avtoradio, prevleke) prodam za 13 SM. Ogled v soboto 13. 11. 1982 od 12. do 19. ure. Šrimf, Ul. Dušana Kvedra 10, Šentjur pri Celju.

300 l vinski sod tudi za drva prodam. Strmec 92.

JABOLKA, obrana neškropljena prodam po ugodni ceni. Tel. zjutraj in zvečer 745-222.

PAR volov teža 1200 kg prodam. Ivan Zagrušovcem, Zavrh 36, Dobrna.

TRAJNOŽAREČO peč Küppersbusch Faktor ugodno prodam. Tel. 25-079.

ZASTAVO 101, letnik 74 ugodno prodam. Ljubečna 67, Škofja vas.

ZELO dobro ohranjeno samsko posteljo (divan) in 2 ženska zimska plašča št. 46 ugodno prodam. Ogled vsak popoldan pri Vinko Krivec, Ljubljanska 29/II, Celje.

KOMPLETNI dve zakonski postelji prodam za 6000 din. Ivanka Novak, Kettejeva 24, Celje.

OTROŠKI voziček globok moder žamet prodam. Tel. 24-295 od 8. do 14. ure.

KRAVO, brejo 8 mesecev, 3 teleta, prodam. Jurij Rom, Ogorevc 4, Štore.

ENO LETO stare, zelo malo rabljene smuči RC 04/190, vezi Salomon 727, pregibni stabilizatorji, čevlji Fantom vel 42-43 prodam. Maks Pišotek, Jogoče 16, Laško.

ZAPRT kombi VW registriran v voznem stanju prodam za 3,5 M. Tel. 36-537.

600 KOSOV rabljenih salonitk 40 x 60 ugodno prodam. Cena 12.000 din. Prednost ima kupec celotne količine. Ponudbe pod: »KRITINA« na NT Celje.

SOBNO peč in kuhinjski štedilnik na trdo gorivo prodam. Rojc, Cesta na grad 50a.

ITALIJANSKI otroški voziček prodam. Tel. 31-627.

VEČ rabljenih sodov prodam. Pretner, Braslovče 32.

4 m³ drv prodam. Matevž Ramšak, Podvrh 110, Braslovče.

VODNO črpalko tudi za vodnjak 30 l/min 0,79 KS enofazno ugodno prodam. Ponudbe pod: »ČRPALKA«.

JABOLKA lepo obrana, neškropljena za ozimnico, razne sorte cena 10 din, prodam. Zagrad mimo ribogojnice, Karl Suša, Zvodno 1, dostop z avtom.

SPALNICO poceni prodam. Ivan Rak, Gotovlje 75, Žalec.

OPEL Kadett karavan, letnik 74, ugodno prodam. Jesenek, Latkova vas 140, Prebold. Tel. 701-477.

BARVNI TV sprejemnik Gorenje prodam. Gorišek, Oničeva 2, Žalec tel. 710-471.

TERENSKI avto »campaniolo« – Fiat, registriran, prodam. Vprašati Kendo, Lahomšek 9, Laško.

ZASTAVO 126 P, letnik 1978, registriran do maja 1983 prodam. Inf. na tel. 23-105 int. 23, med 8. in 9. uro.

STANOVANJA

ZAKONCA iščeta v Celju ali okolici stanovanje ali sobo v najem. Šifra: »HVALA«.

ODDAM dvojnopolosobno stanovanje. PREDPLAČILO.

GARSONJERO ali ogrevano sobo s posebnim vhom iščem na relaciji Celje-Žalec. Šifra: »SOLIDEN«.

GARSONJERO ali manjše stanovanje v Celju išče intelektualka. Ponudbe pod: »PREDPLAČILO«.

TRI članska družina išče stanovanje v Šentjurju. Šifra: »ŠENTJUR«.

TDO MERCATOR-JELŠA ŠMARJE PRI JELŠAH
Objavljamo **popravek besedila razpisa**, ki je bil objavljen v Novem tedniku št. 44, 4. novembra 1982 na 16. strani. Pravilno besedilo v drugi alineji glasi:
Pod 2. – višja ali visoka izobrazba pravne ali ekonomske smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj.
Razpisni rok začne teči zaradi napake v razpisu od dneva objave tega popravka.

PROFESORICA išče sobo ali garsonjero v Celju. Šifra: »SAMSKA«.

SAMSKI fant išče garsonjero ali enosobno stanovanje v Žalcu ali v Celju. »DECEMBER«.

SOBO v Celju išče poštna Slovenka. Ponudbe pod: »PREDPLAČILO 2«.

ZAPOSILITEV

V **REDNO** delovno razmerje zaposlim dva KV ali PK vodovodna instalaterja. Buhinjak, tel. 36-537.

RAZNO

SKLADIŠČE, suho, dobro varovano, prikladno nad 40 m² vzajem v najem. Tel. 27-503.

ZAMENJAM škodo 100 L, odlično ohranjeno 1, 74 za glasbeni

stolp ali motorno kolo v vrednosti 7 M ali z doplačilom. M. Dobje 29, Dramlje.

V **SREDIŠČU** mesta ali na Ljubljanski cesti ob glavni cesti ali na Ostrožnem vzajem v najem prostor za obrt. CVETLIČARNA.

MOŠKI srednjih let išče žensko staro od 30 do 45 let s stanovanjem. Šifra: »JESEN«.

SADOVNJAK na lepi legi 4 km iz Celja v velikosti 603 m² dajem v najem za dobo 100 let. Inf. na Miroslav Todorović, Kersnikova 4, Celje.

OTROKA vzajem v varstvo od 1 leta in pol naprej. Nova vas.

STAREJŠI dobro situiran upokojenec, vdovec, zdrav, nealkoholik in gospodaren gre v skupno gospodinjstvo z dobro gospodinjko do 68 let. Ponudbe pod: »JESEN JE LEPA«.

ODDAMO v najem poslovni prostor 130 m² ob tržnici Linhartova 6. Vprašati na tel. 232-14 od 7. do 14. ure.

Komisija za delovna razmerja

DO HMEZAD export-import Žalec

objavlja prosta dela in naloge **vrtar**

Pogoji:
– končana OŠ oz. nedokončana poklicna šola
– 6 mesecev prakse
– pasivno znanje nemškega jezika
Vsi kandidati naj pošljejo svoje prošnje z vsemi dokazili v roku 15 dni od dneva objave v časopisu na naslov:
HMEZAD export-import, Vrečarjeva 14, 63310 ŽALEC

SOZD MERX KMETIJSKI KOMBINAT ŠENTJUR DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

razpisuje po sklepu delavskega sveta DSSS prosta dela in naloge:

1. VODJA KOMERCIJALNE SLUŽBE
2. VODJA SPLOŠNE SLUŽBE
3. VODJA PLANSKO ANALITSKE SLUŽBE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev za opravljanje del in nalog s posebnimi pooblastili izpolnjevati še naslednje:

- pod 1. – da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri in 2 leti delovnih izkušenj pri izvrševanju vodilnih del in nalog ali
– da imajo višjo šolo iste smeri in 4 leta delovnih izkušenj pri izvrševanju vodilnih del in nalog
pod 2. – da imajo visokošolsko izobrazbo pravne smeri in 2 leti delovnih izkušenj pri izvrševanju vodilnih del in nalog ali
– da imajo višjo šolo iste smeri in 4 leta delovnih izkušenj pri izvrševanju vodilnih del in nalog
– da imajo ustrezne moralno-politične vrline
pod 3. – da imajo visokošolsko izobrazbo ekonomsko planske smeri in 3 leta delovnih izkušenj pri izvrševanju vodilnih del in nalog ali
– da imajo višjo šolo iste smeri in 5 let delovnih izkušenj pri izvrševanju vodilnih del in nalog
– da imajo ustrezne moralno-politične vrline

Prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 15 dneh na naslov: Kmetijski kombinat Šentjur – razpisna komisija.

Po sklepu

DS DO Celjske mlekarne

razpisujemo

JAVNO LICITACIJO

za naslednja osnovna sredstva:

	izklicna cena
1. Hladilna komora Iplas (polivretan) inv. št. 28690 leto izdelave 1974	5.000 din
2. Kamion TAM 110 brez kasona, neregistriran v voznem stanju inv. št. 29210 leto izdelave 1976	95.000 din
3. Zračni kompresor Energoinvest 6 bar z rezervoarjem 200 l inv. št. 31159 leto izdelave 1978	14.000 din
4. Kamion 6500 CE 683-28 inv. št. 26083 brez kasona leto izdelave 1974 v voznem stanju	140.000 din
5. Hladilna skrinja dimenzije 1,5 m x 1 m x 1 m, poškodovana	500 din
6. Diana 6 LC leto 1981, karambolirana 42.000 km	44.000 din

V ceno ni vključen prometni davek, ki se obračuna naknadno.

Licitacija bo dne 16. 11. 1982 ob 8. uri na dvorišču Celjskih mlekar, Ljubljanska 87, Celje. Ogled sredstev je možen ene uro pred licitacijo na dvorišču mlekarne.

Vsa sredstva se prodajajo po načelu videno-kupljeno, poznejših reklamacij ne upoštevamo.

Kupci so dolžni:

- pred pričetkom licitacije položiti varščino v znesku 10% od izklicne cene
- plačati predpisani prometni davek, ki ni vključen v začetno ceno
- dvigniti kupljena OS v roku enega tedna (7 dni) po licitaciji na podlagi potrdila o vplačilu.

ZAHVALA

Ob nenadni in mnogo prerani boleči izgubi našega dragega moža in atija

JOŽETA BELE

iz Kristan vrha

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste sočustvovali z nami, ga spremljali na njegovi prerani zadnji poti in mu poklonili toliko cvetj. Posebno se zahvaljujem Delovni skupnosti SOZD Slovej posebej TOZD Vital Mestinje, predstavnikom krajevne skupnosti, družbenopolitičnim organizacijam, vsem govornikom za poslovilne besede in pevcem.

Žalujoči:

žena Angelca, hčerki Benja in Melita ter ostali sorodniki.

Tovarna konfekcijskih in športnih izdelkov TOPER – CELJE

Zbor delavcev TOZD Kemična čistilnica razpisuje in vabi k sodelovanju nosilce za opravljanje del in nalog

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD KEMIČNA ČISTILNICA

Poleg pogojev, predpisanih v 511. členu zakona o združenem delu, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednješolsko izobrazbo tekstilne oz. kemijske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- podan predlog o načinu realizacije razvojnega programa TOZD z opredelitvijo svoje vloge pri realizaciji programa
- organizacijske in vodstvene sposobnosti ter sposobnosti za delo z ljudmi
- širša družbenopolitična aktivnost

Kandidati morajo predložiti prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev najkasneje v 15 dneh po objavi na naslov:

TOPER – Celje, Teharska c. 4, za razpisno komisijo. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

DELAVSKA UNIVERZA ŽALEC

razpisuje

1. Vpis v višjo gostinsko šolo 1. letnik

Pogoj za vpis:

- končana srednja šola (vpis možen s poklicno gostinstvo šolo)
- ustrezne delovne izkušnje
- zaposlitev v gostinski dejavnosti

Rok za prijavo je 15. 11. 1982

2. Vpis v tečaje:

- kuharski zač. in nadalj.
- strojepisni zač. in nadalj.
- za kurjače
- za skladiščnike
- glasbeni za odrasle
- plesni za odrasle
- šiviljski

Prijave pošljite pisno ali po telefonu na DU Žalec, kjer lahko dobite tudi informacije vsak dan od 7. do 17. ure razen sobote.

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC

OBJAVA

delovnega časa upravnih organov in sicer:

URADNE URE

- v ponedeljek in petek od 8. do 16. ure
- v sredo od 8. do 18. ure

V torek in četrtek pa se uradne ure razporedijo takole:

V občinskem sekretariatu za notranje zadeve na odseku za promet, matični službi, službi za osebna stanja in prijavno-odjavni službi od 8. do 16. ure in vsako soboto dežurstvo v matični službi od 8. do 12. ure.

V občinskem sekretariatu za ljudsko obrambo – prijavno-odjavni službi od 8. do 16. ure.

V občinski upravi za družbene prihodke na referatu za stranke in registracijo računov od 8. do 16. ure.

V občinskem sekretariatu za občno upravo v sprejemni pisarni od 8. do 16. ure.

V organu za vodenje postopka o prekrških od 8. do 16. ure.

Služba pravne pomoči posluje vsako sredo od 10. do 14. ure.

TV SPORED

NEDELJA, 14. 11.
8.35 POROČILA (Lj)
8.40 ŽIV ZAV, otroška matineja (Lj)
8.45 ČLOVEKOVA GLASBA: Na razpotju (Lj)
9.20 W. Attaway: SKAG, ameriška nadaljevanka (Lj)
9.30 TV KAŽIPOT (Lj)
9.30 DOMAČI ANSAMBLI: Ansambel Maksa Kumra (Lj)
9.30 KMETIJSKA ODDAJA (Bgd)
9.30 POROČILA (do 13.05) (Lj)
9.45 PEPE LINHARDT, švicarska zabavno glasbena oddaja (Lj)
9.45 POROČILA (Lj)
9.45 VOZOVNICA V ENO SMER: Otroci, dokumentarna serija TV Sarajeva (Lj)
9.50 UMOR PO POGODBI, ameriški film (Lj)
9.50 ŠPORTNA POROČILA (Lj)
9.55 V. Rančić - T. Haverič: SLED, drama TV Sarajeva (Lj)
9.55 NE PREZRITE (Lj)
9.55 RISANKA (Lj)
9.55 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
9.55 ZRNO DO ZRNA (Lj)
9.55 TV DNEVNIK (Lj)
9.55 VREME (Lj)
9.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
10.00 H. Huma - U. Kovačević - A. Jevdžević: KOŽE, nadaljevanka TV Sa. (Lj)
10.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
10.05 ŠPORTNI PREGLED (Lj)
10.35 POROČILA (Lj)

mo pojma (Lj)
18.25 PODRAVSKI OBZORNIK (Lj)
18.40 ČAS, KI ŽIVI: Pionirski odred (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 AKTUALNO (Lj)
21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.05 A. Döblin: BERLIN ALEXANDERPLATZ, zahodnonemška nadaljevanka (Lj)
22.05 POROČILA (Lj)

SREDA, 17. 11.

8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Rišemo hribe in planine, Japonska, Odmor, Postal bom pionir, Poročila, Odprava izpred hišnih vrat (Zgb)
10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Predšolska vzgoja, Mali program, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
17.35 POROČILA (Lj)
17.40 CIBIBAN, DOBER DAN: Mavec (Lj)
17.55 SAMO KATKA, poljska nadaljevanka (Lj)
18.25 NOTRANJSKI OBZORNIK (Lj)
18.40 NIŠKE ZBOROVSKO SLOVESNOSTI, glasbena oddaja (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FILM TEDNA: Bila je vojna, ko sem bil še otrok, japonski film (Lj)
21.40 MAJHINE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHAJSKIH MOUSTROV (Lj)
21.45 V ZNAMENJU (Lj)

ČETRTEK, 18. 11.

8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Odprava izpred hišnih vrat, Jedrska revolucija, Odmor, Posadimo drevo, Poročila, Človekovo telo (Zgb)
10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Združeni narodi, Kako naj..., Risanka, Kolarič-Panič, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
15.40 ŠOLSKA TV: Športna gimnastika II, Življenje na mehkan dnu, Nabiralništvo, O katodnem osciloskopu (Lj)
17.00 POROČILA (Lj)
17.05 PEDENJŽEP: Kako kaj klavir (Lj)
17.25 ZAPISI ZA MLADJE: Jurij Gregorc (Lj)
17.55 MOZAIK KRATKEGA FILMA: Gora Huashan, kitajski športni film (Lj)
18.25 DOLENSKI OBZORNIK (Lj)
18.40 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 GLASBENI ČETRTEK (Lj)
21.10 ODSEVI VZHAJAJOČEGA SONCA: Priprta vrata, dokumentarna serija (Lj)
22.00 POROČILA (Lj)

PETEK, 19. 11.

8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, Angleščina, Odmor, Postal bom

pionir, Poročila, Glagolica (Zgb)
10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Svet okoli nas, Mali program, Risanka, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
17.15 POROČILA (Lj)
17.20 PRVI CVETOVI, otroška serija TV Skopje (Lj)
17.50 TELESTART 81, zabavno glasbena oddaja (Lj)
18.25 OBZORNIK (Lj)
18.40 SPOZNAVANJE NAŠE NARAVNE DEDIŠČINE: Soteska Huda luknja, izobraževalna serija (Lj)
18.55 ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE, izobraževalna serija (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FANTJE S HILL STREETA, ameriška nadaljevanka (Lj)
20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.55 ZRCALO TEDNA (Lj)
21.15 NOČNI KINO: Slavje se lahko začne, francoski film (Lj)
23.10 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK (N. Sad)
17.45 PLAVICA, otroška oddaja (N. Sad)
18.15 KORAKI, mladinska oddaja (Zgb I)
18.45 KOMUNISTIČNA IN REVOLUCIONARNA PESEM (Sa I)
19.30 TV DNEVNIK (Bgd I)
20.00 VIDIKI, dokumentarna oddaja (Sa II)
20.50 ZAGREBŠKA PANORAMA (Zgb II)
21.05 GLASBENI TRENUTEK (Zgb II)
21.10 ČUDNA DRUŽINA, ameriški film (do 23.05) (Sa II)

SOBOTA, 20. 11.

8.00 POROČILA (Lj)
8.05 MIŠJE PRIGODE, otroška risana serija (Lj)
8.15 PEDENJŽEP: Kako kaj klavir (Lj)
8.35 CIBIBAN, DOBER DAN: Mavec (Lj)
8.50 PRVI CVETOVI, otroška serija TV Skopje (Lj)
9.20 SAMO KATKA, poljska nadaljevanka (Lj)
9.50 PISANI SVET: O palčkih nima-mo pojma (Lj)
10.20 POVEZAVE, poljudnoznanstvena serija (Lj)
11.10 POZDRAVLJENA, MAKEDONIJA (Lj)
11.25 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj)
11.55 ČAS, KI ŽIVI: Korenine vztrajnosti (Lj)
12.25 POROČILA (do 12.30) (Lj)
13.25 Reka: PJ V NOGOMETU - RIJEKA: ŽELJEZNIČAR, prenos (Zgb, Lj)
15.30 Ljubljana: PJ V ROKOMETU - KOLINSKA SLOVAN: CZ, prenos (za JRT) do 16.50 (Lj) v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
17.05 POROČILA (Lj)
17.10 BAJESLOVNI FITTIPALDI, brazilski dokumentarni film (Lj)
18.45 NAŠ KRAJ: Rakitna (Lj)
19.00 ZLATA PTICA - J. Ribičič: MIŠKOLIN - ŠOLE JE KONEC (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 POČAKAJ DO TEME, ameriški film (Lj)
21.44 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.45 TV TEKA, II. oddaja (Lj)
22.45 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže

15.45 PUSTI ME PRI MIRU, otroška serija (Zgb II)
16.55 DEDIŠČINA ZA PRIHODNOST: Svete oblike (Zgb II)
17.40 KAPELSKI KRESOVI, ponovitev TV nadaljevanka (Zgb II)
19.00 NARODNA GLASBA (Bgd II)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Bgd I)
20.00 GLASBENI ODER, zabavno glasbena oddaja (Zgb II)
20.30 PISATELJI REVOLUCIONARJI (Sa II)
21.05 POROČILA (Zgb II)
21.10 ČLOVEK IN ČAS, dokumentarna serija (Sa II)
22.00 IZ KLASIČNEGA VRTA: FRANO PARAČ (do 22.45) (Zgb II)

Velika izbira plošč in kaset vam je na voljo v prodajnih enotah KOVINO-TEHNE - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA CELJE

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ

- 1. DA DA DA - TRIO
2. ČAKAM - VLADO KRESLIN
3. ZATOČIŠČE - PETER MEZE/JANC GALIČ
4. ABRACADABRA - STEVE MILLER BAND
5. KAROCA - OLIVER DRAGOJEVIČ

KUPON za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem _____
izvajalec _____
Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca: VIKTORIJA ŠTIRN, Petrovče 98/a
SLAVICA POŽLEP, Kurentno 13, Laško

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. Kongresa 3a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.15.
Vsakič nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi ulici v Celju vam nudi bogat program plošč in kaset.
Prodajalna MELODIJA - TDO - TEKO - Celje - SOZD MERX

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ

- 1. ŽELIM TI VSE NAJBOLJŠE - MARIJA AHAČIĆ POLAK
2. KAKO SEM SE UJEL - SLAK
3. ZA URNE NOGE - PETRIČ
4. GORSKE ROŽE - SLOVENIJA
5. ZDAJ PA VEM - ŠTIRJE KOVAČI

KUPON za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem _____
izvajalec _____
Ime, priimek, naslov _____

NEDELJEK, 15. 11.

8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Kultura pisanja in govora, Sodobna afriška književnost, Odmor, Pesmi in zgodbe za vas, Poročila, Utrdbe, Trdnjave in zidovi (Zgb I)
10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Zemljepis, Mali program, Risanka, Ne vprašajte mene, Zadnje minute (do 12.05) (Zgb I)
15.55 POROČILA (Lj)
17.00 POVEZAVE, poljudnoznanstvena serija (Lj)
17.50 KRUIH SKOZI STOLETJA: Zrno do zrna pogača (Lj)
18.25 OBZORNIK (Lj)
18.45 MLADI UPI, mladinska oddaja (Sk)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIK CAK (Lj)
19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 VREME (Lj)
19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 Maja Volk: POVSOD TUJEC, drama TV Beograd (Lj)
21.35 V ZNAMENJU (Lj)
10.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Zanje nihče ne skrbi, Baranja, Odmor, Dnevnik 10, Poročila, Najlepši klasični miti: Hektorjeva smrt (Zgb)
10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora, Risanka, Književnost in jezik, Mali program, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute (do 12.05) (Bgd)
15.50 ŠOLSKA TV: Športna gimnastika II, Življenje na mehkan dnu, Nabiralništvo, O katodnem osciloskopu (Lj)
17.10 POROČILA (Lj)
17.15 otroška risana serija (Lj)
17.25 GLASBA NARODOV: Mehika (Lj)
17.55 PISANI SVET: O palčkih nima-

PETEK, 19. 11.

8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, Angleščina, Odmor, Postal bom

ROJSTVA

CELJE
Rojenih je bilo 67 dečkov in 49 deklic

POROKE

CELJE
POGOREVC Franc iz Pake in KAMENIK Jožica iz Arclina; PISANEC Dušan iz Celja in CVEK Natalija iz Polzele; LUBEJ Franc iz Ogorevca in ŠTOREK Brigita iz Medloga; POLANC Črtomir in FERLIČ Dragica, oba iz Celja; ZUPAN Ivan in KRESNIK Mira, oba iz Celja; MRAVINEC Jožef iz Suhe pri Predosljah in VREČEK Ernestina iz Celja; HRVATIN Viljem iz Harij in KRESNIK Marija iz Cerovca; BOLTA Andrej iz Celja in REHAR Irena iz Zaloške Gorice; DUSPARA Jozo iz Stor in KOČAR Breda iz Stor; GUMPOT Jožef in ANTONIĆ Angela, oba iz Celja; KOPRIVC Mihael iz Celja in TURK Majda iz Dola pri Hrastrniku; KOPINSEK Branko iz Celja in JEREBIĆ Brigita iz Vojnika.

SLOVENSKE KONJICE

KOPRIVNIK Ivan iz Resnika 30 in VIHAR Helena iz Gabrovlja 38; ZBIČAJNIK Marjan iz Prelog 7 in LEŠNIK Stanislava iz Zreč; KOSABER Martin iz Lutarja 30 in SADEK Tilčka iz Brinjeve gore 5; STUDENČNIK Marjan iz Bezine 34 in LEPSINA Ivica iz Slovenskih Konjic; MACUH Janko iz Slovenskih Konjic in MUMEL Terezija iz Tepanja.

SMRTI

CELJE
CANDER Leopold, 64, Dvor; PENIČ Pavlina, 64, Dobrina; LI-

POTNIK Terezija, 81, Rogaška Slatina; KRANJC Martin, 77, Celje; POT Martin, 90, Vojnik; LIPOVŠEK Jože, 45, Bukovje pri Frankolovem; RIHTARŠIĆ Miha, 73, Slovenske Konjice; DOJER Štefanija, 84, Celje; MEDVEŠEK Franciška, 71, Celje; GOMBAČ Jožef, 63, Celje; DOBNIK Franciška, 86, Črešnjice; KOLAR Jera, 88, Črešnjice; OJSTERŠEK Anton, 56, Kompole; OBERSKI Ana, 85, Kristan vrh; DRAME Katarina, 74, Boletina; FEKNER Justina, 75, Škale, Titovo Velenje; SITAR Leopoldina, 83, Polzela; REMŠAK Franc, 55, Zg. Grušovlje; DERGAN Kazimir, 79, Kurentno; HUDINA Rajko, 16, Zg. Gorče; MOLE Marija, 75, Radeče; ZAVERSNIK Jospina, 82, Celje; SITAR Marija, 73, Ponikva; LESKOVŠEK Stanko, 45, Podgaj pri Ponikvi; PRGOMET Anton, 49, Zdole; ZLIČAR Ivan, 38, Kaplja vas; VERDEV Helena, 79, Celje; TRŽAN Ursula, 88, Celje; ČEŠEK Štefanija, 40, Drožnje; URATNIK Jože, 35, Podvin pri Polzeli.

SLOVENSKE KONJICE

TIČ Edvard, 54, Slovenske Konjice; SLAPNIK Franc, 67, Pole-

ne 5; NAPOTNIK Milan, 25, Tepanje 44; FIJAVŽ Julijana, 63, Bukovlje 40; VODENIK Olga, 59, Gabrovlje 23; VERHOVNIK Maks, 72, Žiče 89.

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM

Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. do 6. ure naslednjega dne. Ob nedeljah je dežurstvo od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa od 6. do 7. ure naslednjega dne.

LEKARNE CELJE

Neprekinjeno dežurstvo ima lekarna CENTER v Stanetovi ulici 13 a, Celje.

TRGOVINE

V tednu od 8. do 13. novembra bo dežurna samopostrežba RIO v Prešernovi ulici v Celju vsak dan do 20. ure. V tednu od 15. do 20. novembra pa bo dežurna samopostrežba SOČA v Stanetovi ulici.

TOZD Glasbena šola »Skladatelj Ivapcev« Šentjur pri Celju

objavlja prosta dela in naloge ČIŠČENJE PROSTOROV IN VZDRŽEVANJE OKOLICE ŠOLE

za polovični delovni čas. S kandidatko bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom. Nastop dela 1. decembra 1982! Ponudbe pošljite na naš naslov v 8 dneh od objave oglasa!

RADIO CELJE

ČETRTEK, 11. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami - Rudi Peperko, družbeni pravobranilec samoupravljanja (ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Kronika, 16.15 Čestitke in pozdravi, 16.30 V živo: NNNP 82, 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 12. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Žvepiometer, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Mladi mladim, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 13. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Kuharski kotiček, 8.35 Koledar prireditvev, 9.00 Poročila, 9.05 Jugotonov express, 9.35 Filmski sprehodi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Športna sobota, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek sporeda.

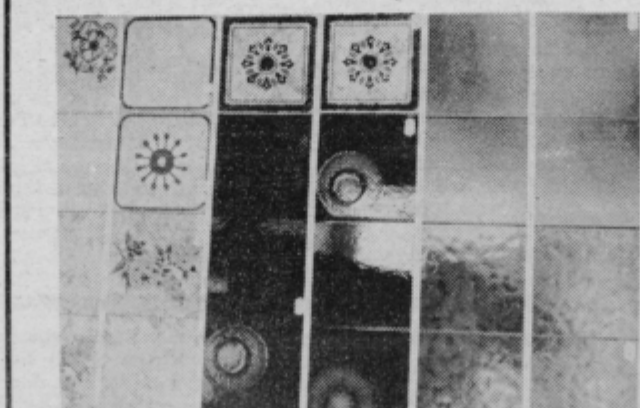
NEDELJA, 14. 11.: 10.00 Poročila, 10.10 Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.45 Onkraj srebrne črte, 11.00 Vedri zvoki, 11.15 Zabavni globus, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Poročila, 13.05 Žvepiometer (ponovitev), 13.30 Literarna oddaja, 13.45 Iz domačih logov, 14.00 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 15. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica narodnozabavnih melodij, 17.30 Športni pregled, 17.45 Reportaža, 18.00 Zaključek sporeda.

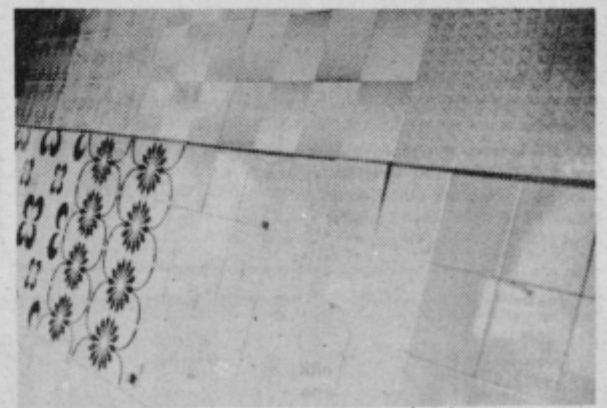
TOREK, 16. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.45 Esperanto, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Iz krajevnih skupnosti, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Odmor, 18.00 Zabavni globus.

SREDA, 17. 11.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Koledar prireditvev, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Delo in zdravje, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene vzprednice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

POIŠČITE V... GALEBU

V prodajalni Galeb v Stanetovi ulici v Celju imajo dobro izbiro talnih in zidnih ploščic po znižani ceni.

kovinotehna tozd tehnična trgovina

MARIJINI 97 LET

Hitro minevajo leta in ko maj se človek dobro obrne, že jih je toliko za njim, da verjeti ne more. Marija Unger iz Polen se že godi tako. Kar nekako mimogrede se je znašla po starosti na prvem mestu v svoji krajevni skupnosti in celo v konjiški občini. 97 let je že dopolnila, več kot trideset od njih pa jih je preživela pri Slapnikovih.

Tako kot so jo oni sprejeli za svojo, tako jih je sprejela sama. Njena nova družina so, druga, v prvi je rodila tri otroke.

Leta seveda prinesejo svoje nadloge. Oči ne služijo več kot včasih, prave moči ni in pretiho izrečene besede tudi ni mogoče več slišati. Pa je Marija še vedno živahna in zgovorna žena. Rada pove, kako se je živelo včasih, v njeni mladosti, ko »še nismo bili tako razvajeni in imeli vsega preveč, kot imate danes!« Ja, takrat v Polenah ni bilo toliko lepih hiš, ni bilo asfaltirane ceste, tudi dela ni bilo tako enostavno dobiti. Treba je bilo vzeti pot pod noge, pa v Slovenske Konjice. Po hišah so rabili pridne roke, da so prale, čistile, da so obdelale njive in kdo bi sploh lahko vse naštel. Danes tukaj, jutri tam, kjer je bilo delo in vsaj nekaj novičev zaslužka za vsakdanje življenje. Ni bilo lahko, a mlad človek veliko vzdrži. Kaj veliko - vse, kar mora. Marija: »Saj je bilo težko, kako ne. Preživeli pa smo. Veliko sem delala, včasih skoraj zastoj. Še danes se spomnim, da se je najbolj splačalo delati v graščini. Tam so še malico dali!« Dobro bi bilo, če bi v teh časih, ko smo kar vsi povprek nezadovoljni s svojimi življenji, večkrat prisluhli ljudem, kakršna je Marija, ljudem, ki res vedo, kaj je življenje. »Vsega imate preveč, to pravim,« je dejala na osnovi svojih življenjskih izkušenj.

MBP

SREČANJE Z UPOKOJENKO

ŽIVLJENJE JI JE DELOVNI DAN

Ob mojem prihodu ELIZABETE GROBELNIK iz Grčarjeve ulice v Celju, kljub kislemu vremenu, ni bilo doma. Pohitela je k sosedu, da bi povprašala za solato in na majhen klepet mimogrede. Njena drobna postava, hitra hoja, zvedave oči in mil obraz, ne izdajajo njenih let, ki se jih je nabralo že kar trinosemdeset.

Sama pravi, da so hitro minila in da si želi samo še zdravja, ki včasih malo zataji. Ko se je bilo treba pred leti spoprijeti z boleznijo, ki velja za neozdravljivo, je iz te borbe z njo stopila kot zmagovalka, zato lahko še danes vse postori po hiši, dela na vrtu, varuje pravnukinjo. Bere brez očal, šiva tudi in ko sedi v gugalnem stolu in na večer plete za svoje številne drage, ki jih ima polno okoli sebe, ustvarja lik prave babice, ki pripoveduje pravljice.

Pa bi bile babikine kaj trpke, če bi jih pripovedovala o svojem otroštvu. Zato o tem kar raje molči in se namesto tega pošali.

Rodila se je v Slivnici pri Šentjurju v bajtarski družini, kjer je bilo sedem otrok. Ze kot osemleten deklič je morala pasti krave in hoditi z materjo v tavr. Izkoriščanja velikih kmetov ji je bilo dovolj, zato si je poiskala službo v kemični tovarni v Hrastniku in se tam zaposlila kot delavka. Tu je srečala tudi življenjskega tovariša Valentina, po poklicu tesarja. V zakonu se jima je rodilo troje otrok. Iz Hrastnika se je

družinica za dve leti in pol preselila v Francijo, a ko tam ni bilo več kruha za nje, so spet prišli v Slovenijo. To je bil čas hude gospodarske krize, kjer je bilo težko za zaposlitev. A našla sta delo, babikin mož v kemični tovarni v Celju, babika pa v Metki, kjer je bila trindvajset let zaposlena kot delavka

in tu tudi upokojena. Mimogrede, štiri generacije žensk iz te družine zvestih Metki!

In kdaj je bilo babiki Elizabeti težje v življenju? Med prvo svetovno vojno, ko jo je pestila lakota, med drugo svetovno vojno, ko sta bila oba možem zaprta v Starem piskru in potem izgnana vsak v svoj lager, hčer pa so ji vzeli, ter pred šestimi leti, ko je poslovala od svojega Valentina, krat je hrabro premagala svojo boljše manj pestuje roke v naročju.

Živi v skupnem gospodinjstvu s nom Ivanom, snaho Jožico, vnuki Cvetko in pravnukinjo Dašo. O tem, ne dveletnem dekliču, ve povedati ni več. S ponosom govori tudi o svoji vnukinjah, skratka, o vseh, ki hodijo njej in jim na nevsiljiv način izžare svojo življenjsko toplino. Polna je tako polna, da ogreje z njo in s svojo optimizmom še skupnico upokojencev, ki se vsak mesec odpravijo na izlet. Z njo gre še snaha Jožica in o se vrtna z novimi doživetji.

Tisto, začetno podoba babice s palčkami v rokah, bi rada dopolnila s enim spoznanjem, ki sem ga začutila pogovoru z babiko Elizabeto - vsak dan je človeku v teh letih podarjen zato ga moramo živeti bogato, s polno močjo. In takšen je tudi vsak njen dan čeprav je na pragu svojih štiriinosemdesetih let.

ZDENKA STOPAR

PO JUGOVZHODNI AZIJI

Poleg teh manjših ladij, nekaj ribogojnic, posestva in dveh hiš v domači vasi Cikoang, je imel še hišo v mestu, ki mu je služila kot učilnica. Organiziral je trimesečne tečaje na treh nivojih. Od posameznika je pobiral po 25.000 Rp, kar je za njihov standard kar precej. Zazdelo se mi je, da sam ravno ni imel posebno veliko skupnega z jezikom, kljub temu da se je počutil visoko usposobljenega. Njegova kozja brada in daljši nakodrani lasje so ga uspeli narediti dovolj profesorskega.

Ze prvi večer oziroma pri sami predstavitvi, naju je povabil na piknik in na ogled njegove rojstne vasi. Odšli smo v petek po končanem tečaju. Sam sem se peljal z njegovim slušateljem, prijaznim Jutrijem. Ob sedmih zvečer je bilo zanju konec posta, bila sta namreč muslimana. Povečerjali smo v bližnji muslimanski restavraciji. Račun za vse je poravnal Jutri, kljub temu, da je bil Yunus gostitelj.

Po petdesetih kilometrih vožnje z motorji smo prispeli v bližino njegove vasi. Ustavili smo se na kozarec tuak-a. Po dveh vrčih bele pijače z nedolžnim okusom se ti kar zavrti. Sledili so še kratki hišni obiski pri njegovih sorodnikih. Ob pozni uri nas verjetno niso bili najbolj veseli. Toda njegov »ugled« oziroma bolj točno, položaj na družbeni lestvici, sta naredila svoje. Sorodnik svoje žene je poslal nabavit ribe za naš piknik ob deseti uri zvečer, ko smo jih »vrgli« iz postelje.

V njegovo podeželsko hišo na posestvu smo prijadrali že precej pozno zvečer. Žena nam je spekla ribe. Silil in pretiraval je s pitjem palmovega vina. Francozu se je zameril, ko mu je rekel za 500 Rp, kot sofinanciranje za bencin. In to bogataš, nosilec plemiškega naziva, ter najin gostitelj. Vseskozi je pridno kadil moje cigarete.

Tudi Yunus se nama je pohvalil, da ima tri prahuje. Skupina delavcev je ravno dokončevala popravilo enega izmed teh treh.

Užitek se je bilo malo voziti s čolnom po morskem rokavu naokrog. Vas je imela precej zaspal pogled, kajti otroci so bili že v šoli, odrasli pa po opravih. Blo je še prezgodaj, da bi se že vrnili domov iz pasarja (tržnice), kamor so peljali v pletenih koših, pritrjenih na kolo, naloženih rib in sadje.

Piše: 27
STANE ŽILNIK

Naslednje jutro je sledil ogled vasi Cikoang. To je mala prijazna in mirna obmorska vasica, na skrajnem južnem koncu otoka Celebesa. Počiva v senci velikih dreves nanka. Lesene hiše so postavljene na jezikih kopne zemlje med morskimi rokavi. V okolici so ribogojnice in številne primitivne soline. Morska voda je speljana v številne bazene, ločene med sabo z nasipi zemlje.

Južni del Celebesa naseljujejo torej pripadniki naroda Makassan in Bugis. Iz zgodovine so znani kot odlični pomorščaki, trgovci in graditelji lesenih jadrnic, imenovanih prahu. Njihovo življenje je neločljivo z jadrarjem. Družine skupaj ribarijo. Pravijo, da so ravno toliko na vodi kot na kopnem.

Zgodovina pravi, da so ravno oni odkrili avstralski kontinent. Kot dokaz so našli nekaj besed iz njihovega jezika pri jeziku avstralskih domorodcev v zalivu Carpentaria. Jadrajo brez kompasa. Orientirajo se samo po zvezdah. Ravno tako je pomorščak in raziskovalec Torres srečal makassanske trgovce na Novi Gvineji že leta 1603. Ravno tako so tudi bili poznani kot strah in trepet minulih gusarskih časov v Javanskem morju.

Kot je že bilo omenjeno, so ti ljudje izredno cenjeni ladjedelci. V vsaki vasi na južnem Celebesu lahko vidiš mojstra pri svojem delu. Delajo jadrnice do 30 m v dolžino in z nosilnostjo do 250 bruto registrskih ton. Pri gradnji uporabljajo izključno les, ki ga dobijo iz Kalimantanana.

Kakšna dva kilometra ven iz vasi je bilo pokopališče. To je za Makassance sveti kraj, kjer počivajo njihovi predniki. Nagrobni spomeniki so postavljeni v smeri proti Meki.

Jera Palletteka se imenuje to malo pokopališče, ki leži na malem otočku sredi solin.

Kot je zatrjeval Yunus, je pred davnimi leti priplul v to vasico sam vnuk od Mohameda. Del obale, kjer naj bi se izkrcal, je danes sveti kraj za Makassance. Sem hodijo molit posebno molitev imenovano »molit«.

Veselo je bilo srečanje s šolskimi otroci. Ko so nas zagledali, so zagnali vik in krik. Ta se je še povečal, ko sem jih nekajkrat fotografiral. Večina od njih je verjetno doživela prvo srečanje z belcem. Ta vas je ravno toliko odmaknjena, da beli turisti zaidejo sem zelo poredko.

Na enem hišnem dvorišču smo se odžejali še z nezrelimi kokosovimi orehi. Solarji niso poslušali učitelja in so kompletno vsi prišli za nami. Radovedno so spremljali

vsak najin gib. Njihovo veselje in razigranost sta dosegla vrhunec, ko sem jim zaplesmiki Majhna sem bila, pa ške sem pasla in Srček čaka-taka, ko na tebe ljuba čaka. Besedilo sem napisal kar na dvorišče in malo v šolne rekel, da se ga naj vsi naučijo do drugič, ko se vrnem.

V tej prijetni vasi Cikoang bi želel ostati kar malo dlje, kljub temu, da je bilo opaziti na obrazih starejših ljudi izraz mržnje in prezir do bele rase. Ta izvira iz prejšnjih desetletij, ko so Holanci za povračilo za tri ubite vojake postrelili trideset sošč ljudi, po vrsti ženskih otroke in tudi stare ljudi.

Vaščanom se je razpolobnje malo popravilo, ko so zvedeli, da nisva Holandi Danes prihajajo v Indonezijo številni turisti iz Nizozemske. Domačini jih za turiste priznavajo le kot ljudi, ki prihajajo sem zaradi sentimentalnosti do nekdanjega kolonialnega ozemlja.

Med potjo smo se ustavili pri Yunusovih znancih nazadnje še na policijski postaji. Človek v zeleni uniformi, s kratko pristriženimi lasmi, ki se je predstavil za policman of Indonesia, kar ni mogel prenehati z govorjenjem. Izbruhni temperamentalna in hvaljenja so ti da občutek, da je človek tiste vrste, ki zaradi plače ne misli več s svojo glavo, ampak kot orodje državne aparata.

Čolnarja z juga otoka Celebesa

BODICE

- Zadnje čase je vse v znaku bonov, edina izjema je - bonton.
- Naši gospodarstveniki se na delovnem mestu vedejo, kot bi bili v gostinskem lokalu - vse hočejo imeti prineseno na pladnju.
- Po dogodkih sodeč bi sklepal, da je večina gospodarstvenikov rojena - v znamenju raka.
- Po nenadni ohladitvi bi si kdo lahko še mislil - da narava sledi naši energetski politiki.
- Menda ne bodo odgovorni ljudje navsezadnje še trdili, da sodi bencinska kriza in uvedba carinskega pologa - v akcijo NNNP.
- V bližini železniške postaje v Celju je pod prometnim znakom prepovedi vožnje v obe smeri napis: Uvoz dovoljen za vozila.

AMADEUS POROČA

Ne, nikakršen modni krik ni tale frizurca... Tako pokončne lase dobi vsak potrošnik, ki malce bolj pogleda na police v naših trgovinah. Najprej gredo lasje pokonci zaradi ugotovitve česa vsega ni moč kupiti. Drugi vzrok za pokončne lase pa je pogled na cene artiklov ki so še na zalogi. Baje bodo začeli trgovci zaposlovati izključno plešce...